

MERKUR

KOPALNICE GORENJE
septembra 15% CENEJE

CROATIA ZAVAROVANJE D. D.

KRANJ, Koroška 2, tel. 217-687
Delovni čas: od 8. - 12. ure
in od 17. - 19. ure

VAŠA
ZAVAROVALNICA

Škofja Loka - To, da se slikar Jože Tisnikar s samostojno slikarsko razstavo prvokrat predstavlja Škofji Loki, je vsekakor likovni dogodek posebne vrste, ki je minuli petek zvečer dodobra napolnil sicer prostorno galerijo Loškega gradu in privabil ljubitelje slikarstva od blizu in daleč, celo predsednika predsedstva republike Slovenije Milana Kučana z ženo. Umetnik svetovnega slovesa iz Slovenj Gradca razstavlja petnajst najnovjših del ob izboru slik izpred treh desetletij, kakor jih je ohranil njegov škofjeloški prijatelj Pavel A. Florjančič. O slikarjevem delu sta govorila tudi ravnatelj muzeja Andrej Pavlovec in dr. Matjaž Kmecl, ki je razstavo tudi odprl. V kulturnem programu so sodelovali dramski igralec Sandi Pavlin in moški pevski zbor Uranar Žiri. ● L. M. - Foto: Aleš Gorišek

(Ne)mir v šolah

Če povzdignejo glas kranjski osnovnošolniki, ki so celo v časih, ko so njihovi kolegi v drugih (gorenjskih) občinah grozili s stavkami, potrpežljivo čakali na svetlejšo časo, mora biti v šolstvu res nekaj zelo hudo narobe.

Za dobro šolo je potreben ustvarjalni mir. Tega očitno (še) ni. Gmotni položaj in plače učiteljev so še vedno ena najhujših ran slovenskega šolstva. Razlogi ne tičijo le v političnih spremembah in vojni, pač pa še vedno (oziroma predvsem) v tradicionalnem gledanju na šolstvo kot del družbene porabe, ki bo prišlo na vrsto potem, ko bomo uredili gospodarstvo in državo.

Na srečo - za šolo, šolnike, učence in končno za skupno narodovo usodo - se s takšnim sprenevedanjem ne strinja šolski minister, ki je kljub nekaterim očitkom na sadove njegovega enoletnega "avtokratskega" ministirovanja zgleden minister. Predvsem je goreč zagovornik boljše šole, za katero je v kratkem času uspel napraviti znatno več, kot so uspeli nekateri njegovi kolegi za druga področja družbenih dejavnosti (denimo, zdravstvo). Sprejet je t.i. šolski zakon, ki določa organiziranje in financiranje šolstva, vlada je avgusta sprejela nove standarde in normative kot instrument izobraževalne politike, pred durmi je tudi zakon o plačah, ki

za podlago določiti plače postavlja izobrazbo in ne delovno mesto ter kot novost vnaša predlog za napredovanje učiteljev v osnovni in srednji šoli.

Če torej izvajamo, da je za šolstvo kot celoto premalo denarja, novosti vendarle obetajo boljše šolo, več ustvarjalnega miru. S tem, ko tudi financiranje osnovnih šol (za obvezni del) prehaja izpod različno bogatih občinskih marelj pod skupno republiko, bodo predvsem odpravljene nesmiselne razlike med plačami šolnikov. Seveda pa dražji učitelji, ki se s tem enačijo - z drugimi delavci državne uprave, katerih plače so zdaj krepko pred njihovimi, zahtevajo racionalizacije druge. Novi standardi in normative marsikaj zaostrejuje; tedenska učna obveznost za učitelja v osnovni šoli je 22 ur (doslej od 20 do 25 ur), v srednji šoli se oddelek deli šele pri 37 učencih, ostrejši so kriteriji za oblikovanje skupin učencev, močno je okleščeno število (plačanih) nepedagoških delavcev v šolah ipd.

Novosti bodo začele postopno, kot napoveduje minister, do konca tega koledarskega leta. Tega si želijo tudi v šolah, čeprav rahlo dvomijo, da jih bo republika - v mislih imajo predvsem plače - sposobna sfinancirati. ● H. Jelovčan

Hokejski in nogometni konec tedna - Konec tedna so bile hokejske tekme na Bledu in na Jesenicah ter nogometna tekma med Živilo Naklo in Olimpijo iz Ljubljane osrednji športni dogodki. Povsod so bili Gorenjci uspešni. Nogometaši Živila Nakla so z 2 : 1 premagali Olimpijo, zmagali pa so tudi hokejisti Bleda Promolineje in Acroni Jesenic. ● J. K., slika: G. Šinik

Vojna na Hrvaškem se stopnjuje

Hrvaška gre v protinapad

Spopad na Hrvaškem se dramatično stopnjuje. Oborožene sile te republike so krenile v protiofenzivo, vojska in četniki pa odgovarjajo z vsem razpoložljivim orožjem. Van den Broek obtožil Hrvaško, da zaostreuje razmere.

Kranj, 16. septembra - Medtem ko napada na Slovenijo konec tedna ni bilo, pa so se razmere na Hrvaškem zaostrele. Hrvaške sile so krenile v protinapad in začele napadati in osvajati tudi vojaške objekte. Zagreb se je očitno odločil za potezo, s katero je predolgo odlašal. Vsaj tako sodijo na Hrvaškem in tudi zunaj nje. Čeprav so si vesti še nasprotujoče, odvisno, iz katerega vira prihajajo, pa očitno prihaja tudi na Hrvaškem do razkroja armade in vse glasnejše so zahteve, da mora zapustiti hrvaško ozemlje. To sta v nedeljo terjala tudi nemški in italijanski zunanji minister Genscher in De Michelis, pridružil pa se jima je tudi avstrijski minister dr. Mock. Vojska in četniki vračajo z vsemi sredstvi in tudi v Zagrebu je bil v nedeljo prvi preplah za letalski napad. Počilo je v Varaždinu in v še nekaterih kra-

jih, kjer je bilo doslej še mirno. Hrvaška je sredi vojne in tega se moramo zavedati tudi v Sloveniji, saj se nam bliža fronta. Ta teden se utegne marsikaj odločiti. Veliko presenečenje pa je obtožba predsedujočega v ministrskem svetu Evrope Van den Broeka, ki je obtožil Hrvaško nasilja in stopnjevanja napetosti zaradi blokade enot in ustanov armade. Kot da mora Hrvaška čakati in trpeti, da bo nasprotnik delo dokončal. Nedvomno pa je ministroma obtožba vnesla nove momente v jugoslovanski spor in v delo mirovne konference v Hagu.

Predvsem pa moramo biti pozorni in pripravljeni tudi Slovenci. Vojna se bliža našim mejam in ranjena zver, v tem primeru armada in njeni zavezniki, je ponavadi lahko zelo nevarna! ● J. Košnjek

Vendarle denar za avtocesto

Jesenice, 16. septembra - Poleti so dela na odseku avtoceste Hrušica - Vrba skoraj popolnoma zastala, zdaj pa bodo z rebalansom republiškega proračuna vendarle dobili toliko denarja, da bodo nadaljevali z deli.

V proračunu Republike Slovenije je bilo letos za izgradnjo avtoceste Hrušica - Vrba namenjeno znatno manj denarja, kot so pričakovali in potrebovali. Zato so letos aprila dela precej zastala, vendar so kljub pomanjkanju sredstev nadaljevali z gradbenimi deli. Pričakovali so, da bodo vendarle dobili dodatna sredstva, predvsem s tujnimi krediti. Če bi jih dobili, bi lahko odsek od Hrušice do Vrbe zgradili v tolikšnem obsegu, da bi skoraj zanesljivo dokončali gradnjo in predali odsek v uporabo do poletne sezone prihodnje leto. Ko je bila v Sloveniji vojna, so morali prekiniti z vsemi deli.

Po pričakovanem rebalansu proračuna Republike Slovenije so dobili nova sredstva, ki izva-

jalcem omogočajo umirjeno nadaljevanje gradnje odseka. Zaradi pomanjkanja denarja in hudih zamud pri izgradnji pa odseka ne morejo odpreti do poletne sezone prihodnje leto.

Denar bodo namenili predvsem za sanacijo poškodb pri opornih in podpornih zidovih, za najnujnejše odvodnjavanje in regulacije, za nasipe, za nosilce za viadukte, za dokončanje spajanja viadukta Moste in za gradnjo nasipov glavne trase in dveh deviacij.

Z vsemi temi deli so avgusta že začeli in vsa bodo zaključena pred letošnjo zimsko sezono. Ves odsek avtoceste Hrušica - Vrba naj bi bil dokončan do prihodnje jeseni, če pa bodo dobili dodatna sredstva, pa lahko tudi prej. ● D. Sedej

V petek, 20. septembra, ob 20. uri
bo v hotelu Creina v Kranju
četrti letošnja
GLASOVA PREJA
Misli na temo
**MED MIROM
IN VOJNO**
bosta predevala

in

pravkar najpopularnejši Gorenjec
voditelj Glasovih prej
JELKO KACIN VIKTOR ŽAKELJ

Pokličite uredništvo Gorenjskega glasa,
tel.: 211-860 ali 211-835
in rezervirali vam bomo sedež v restavraciji.

Elan drugič na dražbi

Dražba spet ni uspela

Kranj, 16. septembra - Ponovna dražba za prodajo Elana v stečaju ni uspela, saj nihče ni vložil zahtevane varščine, da bi lahko licitiral. Niso se torej uresničile napovedi, da se bo na kranjskem sodišču pojavil primorski podjetnik Bruno Dugar.

Glede nadaljnjega postopka bo odločal stečajni senat, zato je v tem trenutku težko reči, je dražba stečajnega dolžnika dokončno zaključena in lahko pričakujemo do konca meseca le predlog upnikov o neposrednem odkupu Elana ali pa ponovno dražbo, na kateri se poleg upnikov utegne pojaviti podjetnik Dugar.

Že tokrat smo ga vsi pričakovali, vendar so se pričakovanja izjalovila, ko je sodnik Vojko Pintar povedal, da nihče ni položil varščine v višini 10 odstotkov izključne cene, ki je znašala 38 milijonov mark, oziroma nihče ni predložil kvalitetne bančne garancije ter nato ugotovil, da se z denarjem tudi na dražbi ni pojavil nihče.

Kako se bo naprej odvijala Elanova zgodba, bolje rečeno, čigav bo postal Elan, je še vedno nejasno, navsezadnje je tudi članica stečajne ekipe Katarina Benedikova (stečajnega upravitelja Igorja Trillerja zaradi bolezni ni bilo) v pogovoru z novinarji omenila dve ponudbi, poleg upnikov torej še eno. ● M. V.

SALON

POHIŠTVA

KRANJ, Gorenjski sejem
tel.: 223-092

OMNIA
SPORT MARKET

KRANJ, CANKARJEVA 4

BARVE, LAKI, LEPILA, ČISTILA

LILA

v trgovini

Kranj, Jezerska 121
tel.: 242-450

IZBERITE SVOJO POT DO ZNANJA!

LJUDSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

VPIS IN INFORMACIJE

☎ 064/622-764

Pogovor z najpopularnejšim Gorenjcem, ki bo gost petkove Glasove preje

Bili smo uigrana ekipa

Mnogi časopisi in revije - lahko bi rekli, da skoraj vsi - so na različne načine predstavili Jelka Kacina, ministra za informiranje v slovenski vladi pred nami, čeprav je Gorenjec. "Napako" bomo, vsaj tako upamo, popravili temeljito, saj bo Jelko Kacin gost prihodnje Glasove preje (v petek, 20. septembra, v hotelu Creina), danes pa objavljamo pogovor z njim le za ogrevanje. Da ne bi okrnili možnosti zanimivega pogovora v živo, smo se v tokratnem intervjuju omejili na tiste usodne dni, ko je naš minister izbojeval (informacijsko) bitko, ki bo vgrajena v temelje svobodne in suverene Slovenije.

Čeprav minister s kratkim stažem v slovenski vladi, ste si med Slovenci pridobili veliko popularnost. To potrjujejo tudi raziskave javnega mnenja, ki so vas postavile v sam slovenski vrh. V medijih vas imenujejo Veliki zmagovalček, Veliki informator, pa tudi Veliki manipulator, v tisku je o vas tudi knjiga. Vas ta popularnost kaj obremenjuje?

Da, tovrstna popularnost kar precej obremenjuje, saj nosi seboj iskrena pričakovanja ljudi, da boš imel čas za pogovore z njimi, da se boš odzival na vabila, na drugi strani pa ostaja dejstvo, da ima dan še vedno le 24 ur. Tako se mi v bistvu krči možnost, da sem tisto, kar sem: Jelko Kacin in ne le minister za informiranje, ki se mora povsod in v vsakem trenutku odzivati.

Pretekli vojni dogodki v Sloveniji so prav na področju obveščanja zahtevali izjemno pozornost in napore za ustrezno medijsko predstavitve - zlasti v tujini. Mnogi so prepričani, da je bila najpomembnejša bitka izbojevana v Cankarjevem domu, saj se je ime Slovenije slišalo po vsem svetu, naš položaj pa uspešno internacionaliziran. Večina je seveda videla predvsem tiskovne konference, čeprav je bilo za potrebe medijev v tiskovnem središču napravljeno še znatno več. Bi nam lahko predstavili še ostale oblike servisiranja medijev v teh dneh?

Nerad govorim o superlativih in uporabi izraza "najpomembnejša bitka" se mi zdi nekorektna, poleg tega pa se vedno začnejo napake tam, kjer mislimo, da je najpomembnejše. Šlo je za kolektivno delo, kjer je imelo področje informiranja zelo izrazito vlogo in vpliv. Tisto, kar je bilo dobljeno na vojskovališčih po zaletu pripadnikov TO in pripadnikov organov NZ, tisto, kar je bilo doseženo za pogajalsko mizo na Brionih in na vseh nočnih srečanjih, tisto, kar je bilo izbojevano v neskončnih telefonskih pogovorih z Beogradom, Zveznim ministrom za obrambo in vsemi, ki so bili vpleteni v to zadevo - vse to je bilo nadgrajeno s profesionalnim delom na področju informiranja. Lahko bi to področje zatajilo in tako zmanjšalo dosežene rezultate. Vendar za take razmere smo se pripravljali, bili smo dobro uigrana ekipa in kot taki smo tudi odigrali našo vlogo.

Priljubljeni na vojne razmere?

Seveda ne. Pripravljali smo se na predstavitev samostojne Slovenije, pripravili smo tiskovno središče, ki je začelo z delom tedne pred razglasitvijo. Servisirali smo tujce, ki so prihajali, poskrbeli, da so jim bila odprta vsa vrata - tudi pri ključnih političnih funkcionarjih, in to je ustvarilo razpoloženje, ko so resnično videli, da gre za novo nastajajočo državo - odprto in demokratično. Priznati morate, da je zelo nenavadno, da tuj novinar že po dveh dneh po prihodu dobi intervju od predsednika države - mi smo to organizirali. Kako so ti ključni funkcionarji v teh dneh garali, si lahko predstavljate. V dneh najhujše vojne smo omogočili izražanje in pogovore številnih tujih dopisnikov in domačih novinarjev z najodgovornejšimi - skratka omogočili pogoje za profesionalno novinarsko delo. Slovenska država je v teh dneh delovala v obliki razširjenega predsedstva in mnogi, ki v to predsedstvo ne sodimo smo bili lahko poleg pri sprejemanju ključnih odločitev in zato smo lahko sproti obveščali. Skratka deloval je tim, ki je omogočal

sprotno obveščanje javnosti, profesionalno in korektno opravljanje tega posla, pa je verjetno razlog popularnosti, ki jo omenjate.

Večina si ne predstavlja, kako je organizirano ministrom za informiranje, koliko ljudi je nosilo bremena dela, o katerem teče beseda. Nam lahko razkrijete tudi to plat, opišete vlogu ekipe Cankarjevega doma, ki je tehnično omogočala to dejavnost in morda še vlogo Slovenske tiskovne agencije, ki je začela z delom le nekaj dni pred vojaško agresijo?

Imeli smo bogate izkušnje iz časov volitev in plebiscita, tako da je tiskovno središče v Cankarjevem domu le ponovno oživelo. Organiziran prejem za novinarje in goste ob razglasitvi samostojnosti je sovpadal s predvečerom vojne, zato je ekipa CD, ki je že delala na tem, "le" vztrajala in se prilagajala novim, aktualnim potrebam. Ekipa CD je štela 41 oseb: od tehničnih delavcev do hostes, strednega osebja do varnostnikov. Imeli smo 6 simultanih prevajalcev in 4 prevajalce publikacij in drugih materialov, ekipo PTT, ki je štela 16 delavcev in skrbela za PTT zvez ter ekipo prostovoljcev, ki so ministrom za informiranje priskočili na pomoč pri obvladovanju take množice ljudi iz medijev. Z nami so sodelovali seveda tudi pripadniki enot TO in posebne enote policije, ki so varovali in nadzirali dogajanja v CD. Kakršnikoli incident v teh prostorih bi imel seveda katastrofalne posledice.

Okrepljena pa je bila tudi naša zasedba na ministrom. Na povabilo ali prostovoljno se nam je pridružila vrsta ljudi, ki je pomagala pri oblikovanju vesti in obvestil, okrepili so se stiki s Slovenci po svetu, skupina računalničarjev pa je uspela zagotoviti, da so se vsi najpomembnejši dokumenti skoraj trenutno širili po računalniških mrežah in bili posredovani na 4.000 naslovov (od kongresnikov in senatorjev v ZDA do Japonske). Slovenska tiskovna agencija je tedaj komaj zaživela in izpolnila nekaj formalnih pogojev za začetek dela, zato svoje naloge in vloge seveda ni mogla optimalno izpolnjevati. Vse opisano pa kaže, da je bilo na tem področju angažiranih kar precej ljudi, ki so v skoraj enomesečnem nepretrganem delu skoraj izgoreli. Za uspešno opravljeno delo gre zahvala sleherne mu izmed njih.

Mnogi trdijo, da je ministrom za informiranje ali kot mu pravijo "Ministrom resnice" relikv preteklih ureditve, saj imajo v demokratičnih družbah le informativno servisne službe države. Kakšen je vaš pogled na vlogo ministrom, ki ga vodite: se nameravate organizirati s poudarkom na informativni službi ali za "prodajanje resnice"?

Slovenija je država, ki šele nastaja. Težke, zlasti gospodarske razmere nas silijo, da nekatere zadeve opravimo veliko hitreje, kot je to normalno. Primerjave z utečenimi državnimi sistemi zato niso korektno. V nenormalnih razmerah seveda potrebujemo tudi izredne mehanizme, prek katerih nas bodo v tujini prepoznali, razumeli in sprejeli. Po moji oceni ministrom za informiranje potrebujemo, kar je potrdila tudi vojna, saj si ne predstavljam, kako bi vse naloge, o katerih sem govoril prej, lahko opravili. S postopno normalizacijo se bodo morale informativne službe razviti v vseh ministrom - ne pozabimo na vrsto nalog in delovnih konic, ki nas čakajo tudi po priznanju - in tedaj naj bi naše ministrom odigralo vlogo koordinatorja. Ko pa bo normalizacija popolna in organi tudi informacijsko usposobljeni ter organizirani, tedaj pa tudi ne bo potrebna služba v rangu ministrom, kot je to sedaj.

Mnogo opozoril je bilo o tem, da v vojni resnica prva umre. Tudi za nekatere informacije in trditve iz Cankarjevega doma se je izkazalo, da niso povsem točne. Nekateri tovrstne spodrsiljave prav lahko pripišemo razmeram, ki so bile tedaj, pojavljajo pa se tudi glasovi o zavestnem prikrivanju nekaterih dejstev in dogodkov. Kako bi komentirali očitke na vaš račun?

Po vojni so generali vsi. Če je v poveljstvo prišla vest o napadu in je to poveljstvo temu ustrezno reagiralo in šele nato ugotovilo, da je resnično stanje drugačno, gre to pripisati tedanjim razmeram. Če smo ob tem včasih tudi napačno obveščali, smo napake, ki smo jih ugotovili, takoj tudi popravili. Če naše delo primerjate z razmerami na Hrvaškem, se mi zdi, da je to iskanje "dlake v jajcu", kar je vse prej kot korektno.

Vrtna se k medijem. Zanima me vaša ocena domačih medijev ob dogodkih, ki so pretresli našo mlado državo. Kako so opravili svojo vlogo časopisi kljub svojemu časovnemu hendikepu za elektronskimi mediji, kako gledate na pomen in vlogo regionalnega oz. lokalnega tiska?

Ta vojna ni pretresala le države in državljanov, ampak je enako močno pretresala tudi medije. To je najbolj razvidno iz poročil in ocen o delu v teh razmerah, ki so nam jih mediji poslali, ko so razmere na bojiščih terjale samostojno in hitro odločanje novinarja, snemalca, kasneje pa tudi mnoge odločitve urednikov. Mnogi so se znašli na popolni čistini s svojo vestjo, profesionalnim znanjem - v stresu pred odločitvijo, in lahko rečem, da so to preizkušnjo uspešno opravili. Menim, da so si mediji na Slovenskem v tej vojni pridobili zaupanje in utrdili krog svojega bralstva oz. poslušalstva. Tudi lokalni časopisi, kot je Gorenjski glas, so imeli pri tem pomembno vlogo in priložnost, da zapišejo podrobnosti, ki so se v teh usodnih dogodkih dogajale v njihovem ožjem okolju.

Sicer pa ne velja samo za vojno (za katero upamo, da je ne bo nikoli več); lokalni časopisi so potrebni, saj zadovoljujejo potrebe okolja, v katerem izhajajo, na način, ki v republiških časopisih že zaradi obsega ni mogoče. Slovenci bodo Slovenci, ampak bodo tudi Gorenjci, zato bodo vedno potrebovali tudi svoj časopis, ki piše o dogajanjih iz njihovega okolja.

V javnosti je bilo precej prahu zaradi našega sestanka z lokalnimi radijskimi postajami. Nekateri so vam očitali poskus uvajanja cenzure, drugi so ta sestanek razlagali kot poskus odprave nekaterih spodrsiljave, ki so lahko v vojnih razmerah za obrambo dežele celo nevarni. Sprašujem za avtentično razlago tudi zaradi Radia Kranj.

Šlo je za srečanje, na katerem so se zbrali predstavniki vseh lokalnih radijskih postaj, da bi izmenjali izkušnje, saj delujejo v zelo različnih tehničnih, materialnih in kadrovskih pogojih. Seveda je bila tudi dinamika vojnih dogajanj po območjih posameznih lokalnih radijskih postaj zelo različna, zato je bila taka izmenjava izjemno pomembna. Ker slovenski radio tega ni storil, smo v ministrom morali opozoriti na potrebno povezovalno vlogo osrednjih programov in potrebna tehnična usklajevanja.

Zelo jasno pa naj ponovim svoje prepričanje, ki sem ga izrazil tudi na tem sestanku: funkcija regijskega / štaba Teritorialne obrambe ali načelnika Uprave za notranje zadeve NI, da odgovarja na vprašanja novinarja lokalnega radia, ki se mu zdijo relevantna, pač pa, da vodi obrambne operacije tako, kot mu jih narekujejo nadrejeni organi. V Sloveniji smo zmagali zato, ker je bila to obramba Slovenije kot enote države, niso pa bile to bitkice na ravni posameznih slovenskih pokrajin. Če se kateri od novinarjev pri tem čuti odrinjen, je to njegov osebni problem. Na ministromu pa smo morali opozoriti, da je poročanje v živo o tem, kakšne so posledice napadov, kje je katera od vojskujočih se strani, informacija v živo tudi za nasprotnika in torej norost, ki je nihče ne bi dovolil. Večina navzočih je to opozorilo razumela dobrohotno.

Kranjski radio je zastopal gospod Vine Bešter, ki ga poznate, kot svojega nekdanjega sodelavca, kot novinarja, kot osebnost in način njegovega reagiranja v posameznih situacijah. To vam najbrž lahko zadostuje.

Za konec pristaniva na Gorenjskem. Spremljate Gorenjski glas, ki doživlja - vsaj trudimo se - neprestane spremembe? Smo preveč domišljivi v prepričanju, da nas čas ni povozil, pač pa smo ob vseh skromnih močeh in omejitvah še korak pred njim?

Najprej moram priznati, da seveda ne uspem tudi vašemu časopisu slediti neposredno, saj preberem le tisto, na kar sem opozorjen. Upam, da razumete, da na mestu, kjer delam, ni mogoče slediti vsemu, kar je natisnjeno. Sledim razvoju Gorenjskega glasa, ki je zato, ker se v njem neprestano nekaj dogaja, zanimiv in le tako lahko preživim. V omejenem prostoru petih občin Gorenjske ste ostali odprti, sveži in dinamični, kar je v pogojih vedno večje konkurence nujno in potrebno.

Svojo poklicno pot ste začeli v Kranju. Po vseh uspehih smo lahko prebrali, da vam to okolje, znano po svoji doslednosti, trditi in zvestobi preteklim idealom, ni omogočilo razvoja, utemeljenega na vaših sposobnostih in znanju. Kako vi gledate na to obdobje? Zanima me tudi, kakšen je videti Kranj z republiške ravni sedaj in kakšna je izkušnja prebivalca tega okolja? Se je nihalo ustavilo v nasprotni skrajni legi?

Kranj je včasih v Sloveniji pomenil več kot danes. Da pa danes pomeni, kolikor pač pomeni, ni samo posledica objektivnih dejstev!

Hvala za pogovor in na svidenje na Glasovi preji! ● S. Žargi

ZSKUPŠČINE

Slovenska skupščina o lastninskih zakonih

Posebna skupina išče kompromisne rešitve

Zbor občin je že sprejel predlog zakona o zadrugah in med drugim tudi dopolnilo, da bi zadruga dobile v mlekarnah, klavnicah in drugih predelovalnih podjetjih večinski, 51-odstotni delež.

Ljubljana, 14. septembra - Zasedanje slovenske skupščine, ki je v osrednji točki dnevnega reda obravnavala lastninske zakone, predvsem predlog zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, se je končalo z "mrtvim tekom", ob katerem ni znano, kdaj bomo v Sloveniji dobili nove lastninske temelje. Ko je zbor združenega dela sprejel kar tri osnutke privatizacijskih zakonov, poleg vladnega (Umekovega), dopolnjenega Mencingerjevega in Pintarjevega, in po zakonodajni plati za eno stopnjo zaostal za zborom občin in družbenopolitičnim zborom, ki sta obravnavala le vladni predlog, je ob preštevilih amandmajih in še številnejših pripombah poslancev postalo jasno, da se je iz lastninske godlje mogoče izvleči le s kompromisom. In dogovor predstavnikov Demosa in opozicije o imenovanju posebne delovne skupine, ki naj bi do konca tega tedna uskladila različne interese in popravila sporni predlog zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, ni nič drugega kot kompromis. V skupini je petnajst poslancev, osem Demosovih in sedem opozicijskih, pomagali pa jim bodo še predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije ter svobodnih in neodvisnih sindikatov. Skupina ne bo imela lahkega dela, saj bo poleg drugega morala upoštevati tudi že sprejete zborovske odločitve.

Poslanci Demosa in opozicije so tudi drugi dan skupščinskega zasedanja in obravnavanja zakona o privatizaciji vlekli vsak na svojo stran. Večina se je sicer strinjala, da zakon nujno potrebujemo, ker je od lastninske preobrazbe odvisen tudi naš nadaljnji razvoj, vendar so bila stališča o tem, kakšen zakon sprejeti, spet različna. Precej poslancev je opozarjalo na to, da modela, kakršna se je uveljavila na ameriških tleh, ni mogoče enostavno presaditi v Slovenijo, kjer so razmere precej drugačne ne samo od ameriških, ampak, denimo, tudi od poljskih. Viktor Žakelj (SSS) je dejal, da bi bilo veliko lažje "socializirati" Mencingerjev zakon kot ekonomizirati Sachsovega, ki zagovarja poddržavljenje oz. neke vrste nacionalizacijo sedanje družbene lastnine. Miran Potrč (SDP) je opozarjal, da nas predlagana lastninska zakonodaja namesto v postsocializem lahko privede v zgodnji kapitalizem. Tone Peršak (SDZ) je dejal, da bi morali pri ocenjevanju zakona upoštevati predvsem to, koliko prispeva k večji gospodarski učinkovitosti: ali zagotavlja dotok svežega denarja, ali spodbuja delavce k boljšemu delu, ali daje gospodarstvu večjo samostojnost od politike... Izidor Rejc (SKD) je zavrnil kritiko opozicije, češ da bi bil Mencingerjev zakon boljši od vladnega, z besedami, da bi Mencingerjev model uzakonil krajo družbenega premoženja. Emil Milan Pintar (SDP) je dejal, da bi vlado moralo biti sram že zato, ker je sama dala na predlog zakona 32 amandmajev, in predlagal, da naj bi si vzela deset dni časa za razmislek in pripravila sprejemljivejši predlog. Vladnemu predlogu pa je najbolj zameril, da političnim strukturam še naprej omogoča nadzorovati kadrovanje v gospodarstvu.

Zbor občin, ki zaradi izrazite Demosove večine med vsemi skupščinskimi zbori "dela" najhitreje, je v četrtek sprejel predlog zakona o zadrugah, med drugim tudi dopolnilo, ki sta ga predlagali skupščinska komisija za denacionalizacijo ter odbor za kmetijstvo in gozdarstvo in po katerem zadruga ne bodo dobile samo 40 odstotkov premoženja mlekarn, klavnic, vinskih kleti in drugih kmetijsko-predelovalnih podjetij, ampak večinski, 51-odstotni delež. Poslanci so glasovali tudi o tem, da bi desetopoglavje zakona, ki govori o vračanju družnega premoženja, črtali, vendar večina s tem predlogom ni soglašala. Zavrnili so tudi predlog, da bi iz zakona črtali spisek predelovalnih podjetij, v katerih naj bi zadruga uveljavljale zakonsko določeni deleži, in soglašali s tem, da se spisek razširi še z nekaterimi klavnicami in žagarskimi obrati. Zbor občine je podprl tudi vladni amandma, ki organizacijam, ki delujejo znotraj zadrug in katerih premoženje ni zadržnega izvora, omogoča, da se - če seveda to želijo - še pred uveljavitvijo zakona izločijo iz zadržnega okvira. Poslanci so z dodatnim členom še zavarovali nedeljivost zadržnega premoženja, sprejeli pa so tudi posebni sklep, s katerim so ministrom zavezali, da reši neenakopraven položaj kmetov, ki so sodelovali s predelovalnimi podjetji s sedežem zunaj Slovenije. ● C. Zaplotnik

Zbor združenega dela in zbor občin sta razpravljala in sklepala tudi o predlogu stanovanjskega zakona. V zboru združenega dela so, na primer, sprejeli dopolnilo, da ima vsak lastnik lahko toliko stanovanj, kolikor ima ožjih družinskih članov, ki v njih stalno prebivajo, zavrnili pa so predlog, da bi za odušeno veljala že najemnina, ki bi bila 35 odstotkov nad povprečno prosto oblikovano ceno (ostaja torej meja 50 odstotkov). Imetnik stanovanjske pravice naj bi imel pri nakupu družbenega stanovanja pravico do popusta v višini 30 odstotkov vrednosti stanovanja, zmanjšane za vrnjeno lastno udeležbo in vlaganja. Polog ob nakupu naj bi bil 10-odstotni in ne 15-odstotni, kot je predvideval zakon. Precej pripomb so na predlog stanovanjskega zakona imeli tudi v zboru občin.

Družbenopolitični zbor in zbor združenega dela bosta nadaljevala prekinjeni seji jutri, v sredo, družbenopolitični zbor, ki je najbolj v zaostanku, pa bo sejo nadaljeval tudi v četrtek.

Novinarski večer bo v soboto

Čprav smo vse do zadnjega trenutka upali, da nam bo vreme naklonjeno, smo se nazadnje vendarle morali odločiti, da bo osrednja prireditev - Novinarski večer s podelitvijo priznanja Gorenjskega glasa ob 30 - letnici Kampa Smlednik v Dragočajni v soboto, 21. septembra.

Dragočajna, 14. septembra - Če se vreme kuja, so kljub dobri volji in z željami za lepo vreme nazadnje tudi "vremenarji" nemočni. In tako se je zgodilo, do smo da zadnjega trenutka upali, da bo vreme "pokorno napovedi", potem pa je kot nalašč začelo deževati. Vendar so Turistični delavci društva Dragočajna - Moše s programom, kakršnega smo izoblikovali, ko smo pripravljali tudi Novinarski večer, vsaj poslovne prostore svečano odprli.

Kar precej krajanov in tudi gostov se je v negotovem vremenu vendarle zbralo ob otvoritvi. Med njimi je bil tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič, ki je krajanom in društvu zaželel, da bi z voljo, kakršne jim ne manjka, v tem "sušnem" turističnem trenutku zdržali, in bili potem prav tako uspešni tudi naprej. Za vedrejšje razpoloženje ob slabem vremenu pa sta na začetku poskrbela Folklorna skupina KUD Sava Kranj in Tamburaški orkester Bisernica iz Reteč. Po krajšem nagovoru predsednika društva Jožeta Rozmana, ki je orisal nekatera glavna pretekla dogajanja v društvu in kampu, pa so podelili tudi priznanja članom za delo v društvu in kampu.

Seveda v kampu v "kisle popoldnevu" ni bilo mirno. Prihajali so posamezniki; bolj zaradi radovednosti, ali napovedani Novinarski večer z veselimi srečanjem bo ali ne bo. Nemoteno se je odvijalo tekmovanje v kegljanju in tenisu. Vendar, kot rečeno, prireditelj, na kateri bomo pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav d.d. Ljubljana Območne enote Ljubljana podelili priznanje Gorenjskega glasa Turističnemu društvu Dragočajna - Moše ob 30-letnici Kampa Smlednik v Dragočajni, bo v soboto, 21. septembra; in to ob vsakem vremenu. Kje in kdaj bomo začeli s prireditvijo in z zanimivim kulturno-zabavnim programom, bomo objavili v Gorenjskem glasu v petek. Tokrat povejmo le to, da vse nagrade čakajo, da vstopnice, če ste jih že kupili, veljajo za obisk, žrebanje in veselo srečanje v soboto. Tudi Ansambel sekretar Karavanke in folklorna skupina Sava bosta spet prišla. In tudi tisto o nagradah, če se boste naročili na Gorenjski glas, drži... Skratka, dobimo se v soboto, 21. septembra. ● A. Žalar

Polletno delo in denacionalizacija - Kranj

Na rednem delovnem posvetu se bodo jutri, 18. septembra, ob 15. uri v dvorani številka 14. občinske skupščine v Kranju sestali predsedniki svetov krajevnih skupnosti in delegati zbora krajevnih skupnosti. Na podlagi poročila bodo najprej obravnavali polletno delo v krajevnih skupnostih. V nadaljevanju posveta pa bosta osrednji točki Varstvo okolja in lepši izgled krajev ter Zakon o denacionalizaciji. Priporočilo sklicatelja posveta je, da v krajevnih skupnostih zberejo podatke o nekdanji vaški oziroma srenjski zemlji. ● (až)

Preimenovanje Ceste JLA - Kranj

V krajevni skupnosti Vodovodni stolp v Kranju bo v četrtek, 19. septembra, ob 18. uri zbor krajanov. Na dnevnem redu pa bo razprava o preimenovanju Ceste JLA v Kranju. Predloga v krajevni skupnosti za novo ime ni, zato vodstvo krajevnih skupnosti pričakuje čimveč pobud. Zbor krajanov bo v prostorih krajevnih skupnosti. ● (až)

Srečanja v "Poglejski cerkvi" - Gorje

"Poglejska cerkev" ni nikakršna molilnica, marveč precej velika naravna skalna vdolbina v skalnem pobočju Poljšiške srenje. Ni znano, zakaj ima ta vdolbina takšno ime, vendar so že pred vojno takratni gorjanski planinci prirajali tod veselice, po vojni pa mladinci zabave s plesom. Ideja, da bi to "cerkev" bolj približali ljudem, je zdaj vznikla pri Jožetu Antoniču, vodju Ansambla Alpski kvintet, ki je v tujini ničkolikokrat videl, kako znajo izkoristiti naravne danosti za turistični iztržek. Gorjanski godbeniki so za "pokušino" že 15. julija letos pripravili v vdolbini koncert. Bilo je precej obiskovalcev. V nedeljo, 1. septembra, pa je bila v "Poglejski cerkvi" prireditev z bogatim kulturnim programom. Gledališče Tone Čufar z Jesenic je pripravilo lutkovno predstavo Kozliček Meketajček in popoldne Kabaret Eja, zga vidu. Nastopili pa so še pevski zbor Viharnik z Ribnega, folklorna skupina z Bleda, godba na pihala z Gorij in citarska Danica Butinar ter pevec Simon Golob. Domače gospodinjice s Poljšice so pripravile tudi krofe, orehovo potico, domač kruh, klobase iz zaseke... Zares uspela prireditev, ki jo je obiskal tudi predsednik občinske skupščine Radovljica Vladimir Černe, je bila za prireditelje (vaški odbor Poljšica) spodbuda, da bodo prihodnje pomlad različne prireditve v "Poglejski cerkvi" pogostejše. ● (ja)

Unikatne pletenine - Tržič

V Kurnikovi hiši je še do 19. septembra na ogled razstava unikatnih ročno izdelanih pletenin avtorice Brede Klemenčič. Klemenčičeva sodi vsekakor med maloštevilne ustvarjalke, ki se, kot je v spremni besedi k razstavi zapisal dr. Cene Avguštin, ob vsesplošni poplavi industrijskih izdelkov ukvarja s kreiranjem in izdelovanjem pletenin po lastnih zamislih in to v enem najstarejših oblikovalnih materialov - v volni. Najvidnejša poteza njenega oblikovanja sta preprostost in eleganca. Breda Klemenčič se z unikatnim ročnim oblikovanjem pletenin ukvarja od leta 1978, prvokrat pa je razstavljala pred tremi leti v Gorenjskem muzeju v Kranju. Tokratna razstava v Tržiču se nekako veže na staro tradicijo pletenja v Tržiču (nogavičarstvo), dodani usnjeni izdelki pa spominjajo na nekdanjo cvetočo usnjarsko obrt v tem mestu.

V KS Visoko so proslavili krajevni praznik

Pošta 64212 Visoko pri Kranju

S preurejenim Domom krajanov, trgovino ob njem, z nanovo urejenim vhodom pred Domom in po novi telefonski centrali zdaj še z novo pošto je Visoko dobilo domala dokončno urejeno središče kraja in krajevnih skupnosti.

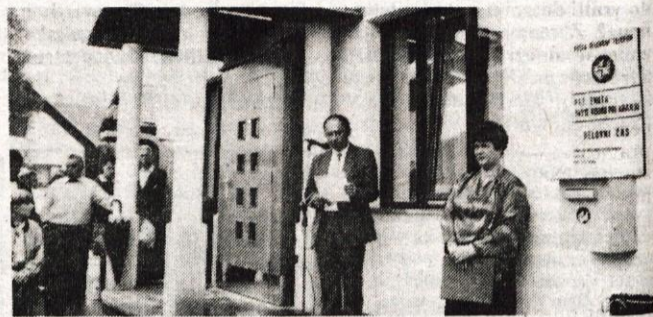
Visoko, 15. septembra - Številni krajanji in tudi veliko gostov, med katerimi so bili podpredsednik izvršnega sveta občine Kranj Peter Orehar, vodja razvojno investicijskega sektorja PTT podjetja Kranj inž. Marjan Vovk in vodja poslovne enote PTT Kranj Dragica Jenko, pa predstavniki sosednjih krajevnih skupnosti, so se v nedeljo dopoldne zbrali pred Domom krajanov na Visokem. Ob prisrčnem in bogatem kulturnem programu, s čimer so hkrati pokazali, da v krajevni skupnosti niso le komunalni in njim sorodni problemi in ospredju letnih programov krajevnih skupnosti, so z otvoritvijo pošte in urejenega pročelja ter vhoda v Dom krajanov na osrednji prireditvi proslavili letošnji krajevni praznik.

Z novo pošto so v krajevni skupnosti skoraj v celoti uresničili že pred kakšnimi osmimi leti začet program. Začelo se je namreč s telefonijo in hkrati s pripravami za novo trgovino, postopnim urejanjem Športnega parka, se nadaljevalo potem z izgradnjo trgovine in sistema kableske televizije, s postopno obnovo doma in zdaj končalo z dokončno ureditvijo telefonije in telefonske centrale za širše območje v tem delu kranjske občine ter s pošto. Nekakšna simbolika je prevela nedeljsko dogajanje in svečanost na Visokem tudi zato, ker posledje Visoko s sosednjima krajema Luže in Milje ne bo več spadalo pod Pošto Šenčur pri

Kranju, marveč bodo pošne pošiljke krajanom krajevnih skupnosti Visoko imele naslov Pošta 64212 Visoko pri Kranju.

Program, ki so si ga zastavili v krajevni skupnosti, s tem seveda še ni končan. Tudi na Domu krajanov jih čaka še precej dela. Vendar, kot je v govoru na svečanosti poudaril podpredsednik izvršnega sveta občine Kranj Peter Orehar, "podjetnih ljudi v vaši krajevni skupnosti ne manjka. Tako ste kljub pomanjkanju finančnih sredstev zasakali rokave in veliko vložili v del sebe. To tudi v izvršnem svetu še posebej cenimo in tako podjetnim pobudom v največji možni meri prisluhnemo..."

Dragica Jenko, vodja poslovne

enote PTT Kranj pa je ob otvoritvi nove pošte, v kateri bodo poleg krajanov opravljali med tednom ves dan, ob sobotah pa od 8. do 12. ure, vse vrste poštnih storitev, posredno ugotovila, da je prav prizadevnost vodstev v krajevni skupnosti v zadnjih letih in krajanov z lastno zavzetostjo in prispevkom vplivala, da so se tudi v PTT podjetju Kranj odločili za novo pošto na relaciji Kranj-Preddvor. Sicer pa v zadnjem času v PTT podjetju Kranj usmerjajo napore tudi v izgled in posodobitev svojih poslovnih prostoro-
rov in v kakovost poslovanja. Kot rečeno pa so na Visokem v nedeljo tudi s kulturnim programom na svečanosti pokazali, kaj vse imajo in zmorejo v tej krajevni skupnosti. Da se vse skupaj začneja že v otroških letih, so pokazali najmlajši krajanji iz vrta, potrdili delo potem pevci mešana pevskega zbora, domača folklorna skupina in Gašperji, popoldne pa so praznovanje nadaljevali v Športnem parku Rapa s tekmovanji v nogometu, tenisu, balinanju in z veselimi igrami. ● A. Žalar

Predsednik sveta krajevnih skupnosti Rajko Bakovnik se je v osrednjem govoru med drugim zahvalil krajanom za delo in prispevek pri uresničevanju te in drugih akcij v letošnjem letu. Podelil pa je tudi priznanja. Za delo pri telefoniji so jih dobili Vinco Resnik in Srečko Lapanja iz Milje ter Lado Boštar z Visokega, za delo pri obnovi Doma krajanov pa Zdravko Žagar (vodja odbora), Slavko Hočvar in Branko Petek z Visokega. Posebni priznanji pa je krajevna skupnost podelila tudi PTT podjetju Kranj in odboru Rdečega križa Visoko.

Vežice in pokopališče v Gorenji vasi

Uresničena dolgoletna želja krajanov in vodstva KS

Gorenja vas, 14. septembra - S pesmijo in slovesnimi besedami so v nedeljo po jutranji maši v Gorenji vasi in po blagoslovitvi, ki jo je opravil župnik Alojz Oražem, predali v uporabo nanovo zgrajene mrliške vežice in novo pokopališče. Tako je bila v krajevni skupnosti Gorenja vas v škofjeloški občini končana še ena programska naloga, ki so si jo zadali, hkrati pa uresničena tudi dolgoletna želja krajanov Gorenje vasi in okoliških krajev ter vodstva krajevnih skupnosti.

Akcija za izgradnjo vežice se je začela že pred leti z razmišljanji o lokaciji, se potem nadaljevala z nakupom zemljišča in po letu 1989 se je je lotil razširjeni gradbeni odbor. Lani so jo ob volitvah podprli tudi krajanji tega dela krajevnih skupnosti, ko so se odločili na referendumu za enoletno plačevanje krajevnega samoprispevka.

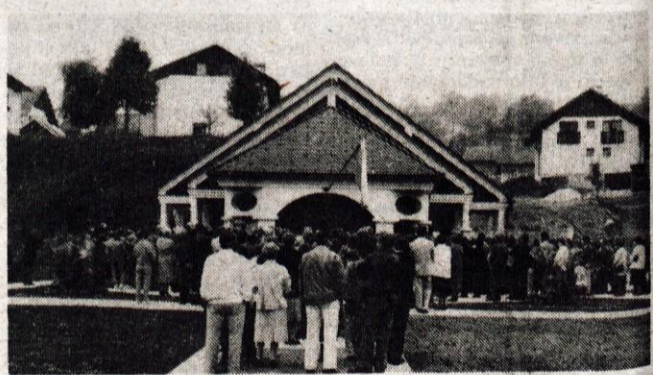
Zdaj je akcija, kot je na svečanosti povedal predsednik gradbenega odbora Miha Bizjak, v glavnem končana! V jesenskem času bodo posadili še živo mejo in zasadili drevesa na parkirišču ter lipo pri mrliški vežici. Obnoviti pa nameravajo tudi obzidje starega pokopališča.

Nov poslovilni objekt v Gorenji vasi ima dve mrliški vežici,

precej velik parkirni prostor.

Na slovesnosti je še posebej pohvalil prizadevnost in zavetost krajanov in vodstva krajevnih skupnosti za delo in uresničevanje skupnih potreb predsednik izvršnega sveta občine Škofja Loka Vincencij Demšar. Poslanec v zboru krajevnih skupnosti občinske skupščine Jože Bogataj pa je ob zahvali še posebej pohvalil gradbeni odbor in predsednika Miha Bizjaka, pomoč župnika Alojzija Oražema ter arhitektonsko zamisel in zavzetost pri akciji arhitekta Marka Šenka. ● A. Žalar

Z izgradnjo vežice so na novem delu pokopališča pridobili tudi 205 novih grobnih polj in 68 žarnih grobov. Urejena je javna razsvetljava in asfaltirane so tudi dovodne poti ter dvanajst parkirnih prostorov...

Igrišče in družabnost - Krajanji krajevnih skupnosti Zminec v škofjeloški občini so se v nedeljo dopoldne zbrali v združenem domu v krajevni skupnosti. Dosedanji predsednik sveta krajevnih skupnosti Stane Rupnik je podal na zboru krajanov poročilo o letnem delu in dogajanju v krajevni skupnosti. Pri tem je poudaril, da prihodnje vodstvo čaka nekaj nalog, ki jih v dosedanjem obdobju niso uspeli razrešiti. Med prednostnimi bi lahko rekli, da sta ureditev igrišča za otroke in mladino v krajevni skupnosti in poživitev oziroma ožvitev družbenega in društvenega dogajanja. Morda bi kazalo to pobudo nasloviti na mlade v krajevni skupnosti. Na dnevnem redu so bile tudi volitve novega vodstva krajevnih skupnosti. - A. Ž.

Naj-krompir v nedeljo

Grad pri Cerkljah, 15. septembra - Gostilničar Ciril Zupin iz gostilne Na vasi v Gradu pri Cerkljah, ki tudi letos pripravljata tradicionalno tekmovanje rekordnih kmečkih pridelkov, predvsem pa krompirja, nam je povedal, da se je za razstavo in tekmovanje za najdebelejši krompir oglasilo že precej kmetovalcev iz raznih krajev. Tako je na primer kmetovalec iz Olševka prinesel v vreči 14 krompirjev, ki so skupaj tehtali dobrih deset kilogramov. Oglasil se je tudi nekdo z 1,12 kilograma težkim paradiznikom.

"Vse, ki nameravajo sodelovati na razstavi in se potegovati za naj-pridelek, vabim, da ta teden prinesejo krompir. Razstavo bomo odprli v petek popoldne, strokovna komisija pa bo potem v nedeljo, 22. septembra, ob 14. uri po ocenitvi razglasila najtežje in tudi najzanimivejše pridelke. Tudi nagrad ne bo manjkalo..." je pojasnil Ciril Zupin.

Mi pa dodajmo še to, da je tudi na tretjem tradicionalnem tekmovanju naj-krompirja v Gradu pri Cerkljah pokrovitelj Gorenjski glas. Sicer pa načrtujejo, kot so nam povedali turistični delavci TD Cerklje, osrednjo, tudi že tradicionalno prireditev za naj-kmečke letošnje pridelke, v Cerkljah prihodnji mesec. ● A. Ž.

Obnova talne prometne signalizacije - Radovljica

Minuli teden so v Radovljici delavci Cestnega podjetja Kranj začeli obnavljati talne prometne oznake. Na številne pripombe, da še avgusta cestišča niso bila označena, čeprav bi morala biti že spomladi, so izvajalci v opravičilo pojasnili, da spomladi asfaltne površine zaradi dolge zime niso bile dovolj tople za normalno obstojnost barv, junij je bil deževen, hkrati pa je izbruhnila tudi vojna, ki je potem preprečila vsa takšna dela. ● (jr)

V slovenskem zdravstvu

Slabo, slabše, še slabše...

Ob polletju je bilo v slovenskem zdravstvu skoraj poldrugo milijardo dinarjev izgub, četrtnina vsega za zdravstvo potrebnega denarja.

Dobaviteljem dolguje okoli milijardo dinarjev, zato jim slednji grozijo z ustavitvijo dobav. Tudi v gorenjskem osnovnem zdravstvu so se pred nekaj tedni bali, da jim bodo odklopili elektriko. Kako bodo vrnilo dolgove, kako se bo onemoglo zdravstvo spet postavilo na noge? Z rebalansom proračuna? Z ukrepi za racionalizacijo? Z zmanjševanjem zaposlenosti in krčenjem zmogljivosti? Zaposleni v zdravstvu pa napovedujejo stavko.

Formalno je vsem prebivalcem Slovenije zagotovljena pravica do vseh zdravstvenih storitev. Stara zakonodaja namreč nima nacionalnega programa, ki bi selekcioniral zdravstvene pravice. Tod koreninijo večne težave financiranja zdravstvenih storitev z zahetami po večjih sredstvih in s težavami uskladitve interesov zavarovancev z materialnimi možnostmi. S prehodom na proračunski način financiranja v začetku minulega leta so te težave še večje, razkorak med razpoložljivimi proračunskimi sredstvi in realno ovrednotenimi programi zdravstvenih storitev pa ogromen. To je bilo jasno že ob sprejetju letošnjega proračuna, ki je zdravstvu namenil 10 milijard 698 milijonov 179 tisoč dinarjev, 12 odstotkov realno manj kot lani. Ker pa že prejšnje leto razpoložljivi denar ni zadoščal za pokritje vsega programa, ker so torej lanske izgube zdravstva prenesli v leto 1991, je letos zdravstvo »prekratko« za kako peti-

no. Zato so pri oblikovanju programov zdravstvenih storitev mislili na zmanjšanje obsega, vendar po mnenju ministrstva za zdravstvo, družino in socialno varstvo še ne dovolj. Letos bi morali v proračunu za zdravstvo varstvo razpolagati z okrog 15 milijardami 406 milijoni dinarjev. Računajo na rebalans proračuna. Če iz tega viru ne bo pričakovane denarja, bodo morali sprejeti druge ukrepe, ki bi zmanjšali zahteve po zdravstvenih storitvah in izdatke zanje. Pomagali bi si lahko tudi s prenosom manjkajočih sredstev v prihodnje leto, toda to bi le odložilo problem, ne pa ga v resnici rešilo.

Gmotnim težavam bo zdravstvo lažje kos, ko bodo uskladili pravice iz zdravstvenega varstva. Pravice je, pravijo, zdaj preveč, varčevalni ukrepi pa so zaenkrat bolj prizadeli zaposlene v zdravstvu kot »uporabnike« zdravstvenih storitev. Toda pravice se brez spremenjene zakonodaje (to je pričakovati v prihodnjem letu) ne da krniti.

Ministrstvo zato kompromisno predlaga, naj bi se sedanje pravice do zdravstvenega varstva v Sloveniji le uskladile, črtali bi le nekatere lokalne pravice, torej tiste, ki niso bile priznane vsem zavarovancem v Sloveniji.

Pač pa ministrstvo predlaga nekaj takojšnjih ukrepov za preprečitev zloma v zdravstvenem sistemu. Takih, ki so mogoči brez sprememb v veljavnem zakonu in ki bistveno ne zmanjšujejo ravni zdravstvenega varstva. Eden od ukrepov je že omenjena uskladitev pravic, drugi že znano krčenje zmogljivosti v zdravstvu, predvsem

možnost za manjšanje števila zaposlenih. Eden od ukrepov, ki je uporabnik zdravstvenih storitev že zadel, pa so s 1. septembrom višja doplačila k zdravstvenim storitvam. Noveembra lahko pričakujemo novo podražitev (oprostite: valorizacijo). Z ugotavljanjem presežnih delavcev obetajo tudi zmanjšanje razhajanja med sredstvi za osebne dohodke in dejansko izplačanimi osebnimi dohodki. S tem naj bi posledice dosegli boljše pokritje materialnih stroškov, ne pa da vso razpoložljivo maso pojedjo plače. Če to kljub vsemu ne bo obvladljivo, bodo predlagali sprejem ustreznega zakona (podobno kot v vzgoji in izobraževanju). Racionalizirali bodo tudi porabo zdravil in predlagali sprejem odloka o časni kontroli cen zdravil. Slednje so namreč letos porasle za 87 odstotkov, večje je tudi število receptov in povprečna vrednost recepta. Poleg vsega pripravljajo tudi merila, ki naj bi uvedla samoplačniške ambulante.

Sindikati zdravstvenih delavcev je že večkrat napovedal stavko, ljudje v belih haljah so tudi že opozorilno stavkali, vendar se v zdravstvu kljub temu ni obrnilo na bolje. Nižje plače, kot jih imajo zaposleni v gospodarstvu, še nepodpisana kolektivna pogodba za družbene dejavnosti, najbrž pa tudi grozeči ukrepi v zdravstvu, ki obetajo znižanje zaposlenosti (ali pa plač), so novi razlogi za stavko, ki jo napovedujejo za 10. oktober.

manjšanje zaposlenosti. Napovedujejo, da bo o večjih posegih razsojala stroka. Republiška uprava za zdravstveno varstvo je zmanjšala načrtovano število storitev vsem zdravstvenim zavodom, s tem pa je dana

Samo ukrepi ne bodo rešili zdravstva pred zlomom, pač pa je ta draga dejavnost potrebna predvsem večje količine denarja. Nanj računajo ob rebalansu proračuna.

• D. Z. Žlebir

Ministrstvo za zdravstvo je analiziralo zaposlenost v slovenskem zdravstvu, saj bodo morali očitno tudi v tej dejavnosti opredeliti presežke delavcev. Prišli so do podatka, da je v Sloveniji 2310 zdravstvenih delavcev preveč, ne upoštevaje tiste, ki bodo odšli s tako imenovanim naravnim odlivom. Z njimi vred bi bilo preveč 3037 delavcev. Zdravstvenim zavodom priporočajo, da zmanjšujejo zlasti število nezdravstvenih delavcev in število zaposlenih na zdravniku oziroma zobozdravnika. Predloge za drastični poseg utemeljujejo z manjšim prilivom bolnikov in manjšim prilivom sredstev v zdravstveno blagajno.

Tudi starost je lahko lepa

Liza še vedno pase

Iz koč se je tisto jutro že navsezgodaj sukljal dim. Liza je torej doma, hvala bogu. Prav nič mi ni dišalo, da bi morala letati za njo kje po gmajnah, do Breške ali še dlje. Ravno kar se je prikazala na vratih. Celo dva gosta ima že. Kariraste srajce zgovorno povedo, da sta planinca. Pungorškova iz Bistrice sta prišla k Lizi na Bistriško planino na masovnek. Smetano že greje, v skodelicah pa ima že pripravljene merici koruzne in bele moke, da ga bo "usukala" skupaj z jajcem. Spet nalaga drva na ogenj, da bo hitreje.

Še vedno enaka, stara Liza. V zadnjih desetih letih se niti za las ni spremenila. Še mlajša se mi zdi. Vsa srečna je, ko je spet na njeni Bistriški planini. Devetinosemdeset jih bo letos novembra, sedeminsedemdeset let pa že pase. 33 let na planini Javornik, 5 let na Polani, 3 leta pod Storžičem vse drugo pa na Bistriški planini. Šestindvajset krav je imela letos na skrbi, zdajle prve dni septembra jih ima le še devetnajst. Tri molze, da je za kislino mleko, smetano, skuto. Še kakšne štirinajst dni bo živina tu, potem bodo šle v dolino, ona pa bo v koči še do konca oktobra. Ko pa Tržičani tako radi pridejo na Bistriško. Kaj bi ne, saj je to njihova planina, najbližja, najlepša in brez Lize si je kar zamisliti ne morejo. Zdrava je, zdrava, se mi veselo posmeje, le gluha je malce postala. Drugače mora pa kar potrkati. Nič se je ne prime. Domača hrana, mleko, planinski čaj - materino dušico in srčno moč ravnokar suši - pa tole stalno pojanje za kravami, naredijo svoje. Sama ne zmore vsega, kuhinje in živine. Popoldne ji pride pomagat Bonceljnov Janez iz Bistrice. Molze pa sama. O, nič ji ni dolgčas. Ves dan ima polno opravkov. Pa saj so ves čas ljudje. Po vojni, seveda, prej pa ne. Sicer pa, do sem gor ta vojna ni segla. Rada pogovori Liza, šilce domačega ponudi, kislino mleko s kot "kovter" debelo smetano, pa masovnek... Saj res masovnek! Gosta zunaj se že nestrno ozirata, kdaj se bo Liza z njim prikazala med vrati. Še malo ga mora pomešati in potem mora še malo postati, da se maščoba zgoraj pokaže, šele takrat bo prav kuhan. Nič se ne da prehiteti. Je pa nasiten! Ves dan bi lahko ob njem drva sekal, po stenah plezal. In če ga poješ še takole zunaj, na prelepi planini, na svežem gorskem zraku, v nebeškem miru, tekne še dvakrat toliko. Tu je zdaj masovnek, ročno ga Liza postreže planincema v senci košate krošnje. Mi pa odhajamo. Če bomo kaj njene krave videli v Breški planini, naj jih nazaj zapodimo, jo slišimo še naročati za nami. Res so se pasle tam gor. Nismo jih nagnali nazaj, preveč so uživale v rebri nad lovsko kočjo. Same bodo našle do Lize, ko bo pravi čas... • D. Dolenc

Višje cene v tržiških vrtcih

Tržič, 10. septembra - Izvršni svet SO Tržič je potrdil predlog VVO Tončke Mokorelove Tržič za povišanje cen storitev v vrtcih: s septembrom se bo varstvo za otroke od 2 do 7 let podražilo za 28, za otroke stare do 2 let pa za 30 odstotkov.

Podražitev je vodstvo tržiških vrtcev predlagalo že pred polletjem, kajti ob stalnih tihih dražitvah na trgu in večanju materialnih stroškov kljub varčevanju niso mogli več naprej s starimi ekonomskimi cenami. Zaradi pomanjkanja denarja že dalj časa niso nabavljali potrebnih vzgojnih pripomočkov za otroke, opravičili so le najnujnejša vzdrževanja stavb, igrišč, prostorov, osebne dohodke povišali le na minimalno, a kljub temu so imeli do konca julija 917.659 din izgube, zdaj pa je ta že preseгла milijon dinarjev. Kot pove ravnateljica VVO Tončke Mokorelove Tržič Tilka Jan, so zadnji meseci kritični, ne morejo več sproti plačevati računov in jih po vrhu vsega tepejo še visoke zamudne obresti. Ceno varstva so primorani dvigniti, vendar ne na račun kvalitete. Tudi vnaprej bodo storili vse, da bodo otroci v njihovih vrtcih imeli dobro varstvo in kar najboljše vzgojo. Pripravljajo tudi vrsto novosti v okviru Cicibanovih uric. Boje se le, da bi zaradi slabih gospodarskih in socialnih razmer v Tržiču vrtec ne bil dovolj zaseden (ni še prijavljenih okrog 60 otrok, ki so jih pričakovali). V tem primeru bodo morali razmišljati o oddaji nekaterih prostorov vrtcev v drugačne namene.

Člani izvršnega sveta Tržiča so potrdili nove ekonomske cene v tržiških vrtcih in sicer bo za otroke do dveh in pol let starosti prispevek staršev 2.257,10 din, za otroke od dveh in pol do sedmih let starosti pa 1.820,10 din mesečno. Sofinanciranje staršev pa bo potrebno tudi za izvedbo programa priprave na šolo in sicer za 4-urni dnevni program 520, za 3-urni dnevni program pa 400 din. • D. Dolenc

Pomoč Hrvaški

Kranj, 16. septembra - V uredništvu se je pretekli teden oglašil Nikolaj Levičnik iz Kranja, gorenjski rojak, ki je pred vojno živel na Jesenicah, sedaj pa živi v Zagrebu, zaposlen pa je bil v Ini Oki. Pripovedoval je o trpljenju in nasilju nad hrvaškimi prebivalstvom s strani srbskih teroristov in jugoslovanske armade. Hrvaška potrebuje pomoč in zato nam je posredoval nekatere številke, na katere je mogoče nakazati pomoč Hrvaški.

Številka žiro računa 30101-621-42-827-9-10-179-22909-6, naziv računa: pomoč za nakup zdravil in sanitetnega materiala za ranjene v obrambi Hrvaške, namen pakazila: nakup zdravil in sanitetnega materiala; številka žiro računa 30102-655-427, ime računa Fond Zrinski in Frankopani, namen nakazila: pomoč osebam, ranjenim v obrambi suverenosti Hrvaške in družinskim članom umrlih policajev; številka žiro računa 30102-743-2056783, ime računa fond Kralja Zvonimira, namen nakazila: pomoč družinam, ki so zaradi terorja zapustili svoje domove; številka žiro računa 30101-620-16-2320218671, ime računa Karitas, namen nakazila: pomoč begunskim družinam; številka žiro računa 33600-678-1307, ime računa Rdeči križ Osijek, namen nakazila: za begunske družine; številka žiro računa 34150-678-1097, ime računa Rdeči križ Petrinja, namen nakazila: za begunske družine; številka žiro računa 30105-678-12141, ime računa Rdeči križ Hrvaške, namen nakazila: za pomoč begunskim družinam.

Naslovniki se je vnaprej zahvaljujejo za pomoč. • J. Košnjek

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

Plače nižje kot v pogodbi

Vprašanje: V kakšnem primeru lahko podjetje izplačuje nižje osebne dohodke, kot so določeni s splošno kolektivno pogodbo? Odgovor:

Splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo v 30. členu določa izhodiščne bruto osebne dohodke po posameznih tarifnih razredih in določa, da delavec in organizacija oz. delodajalec v pogodbi o zaposlitvi določita osnovni osebni dohodek. Osnovni osebni dohodek delavca je znesek, ki ga delavec dobi za polni delovni čas, predvidene delovne rezultate in normalne delovne pogoje. Splošna kolektivna pogodba tudi določa, da osnovni osebni dohodek ne more biti nižji od izhodiščnega osebne dohodka, kot je določen s splošno kolektivno pogodbo oz. v posameznih kolektivnih pogodbah dejavnosti ali v podjetniški kolektivni pogodbi.

V splošni kolektivni pogodbi pa je tudi predvideno, da so lahko osnovni osebni dohodki nižji od izhodiščnih osebnih dohodkov in sicer za 20 odstotkov. Takšno znižanje se predvidi v kolektivnih pogodbah dejavnosti, kjer se določijo kriteriji, po katerih so lahko osnovni osebni dohodki nižji od izhodiščnih, t. j. za največ 20 odstotkov, če bi izplačilo osebnih dohodkov po splošni pogodbi oz. kolektivnih pogodbah dejavnosti ogrozilo poslovanje organizacije. Takšni kriteriji so npr. določeni v kolektivni pogodbi za kemično, nekovinsko in gumarsko industrijo Slovenije in določajo naslednje primere:

- če se v podjetju izvaja sanacijski program,
- če bi izplačilo po tej pogodbi povzročilo izgubo,
- če ekonomski razlogi v podjetju ne omogočajo izplačil po tej pogodbi,
- če je v obračunu tekočega obdobja izkazana neprikrita izguba,
- če je dosežen neto dobiček na delavca za 15 odstotkov nižji od določenega neto dobička na delavca v preteklem obračunskem obdobju v ustrezni podskupini dejavnosti.

Tako odločitev o znižanju sprejme poslovodni organ ob soglasju organa upravljanja. Pomembno je, da se v posameznih kolektivnih pogodbah dejavnosti ali podjetja določi še rok trajanja znižanja osebnih dohodkov, npr. največ 6 mesecev, da se določi obveznost sprejetja sanacijskega programa podjetja in pravico delavcev, da za razliko v osebnem dohodku prejmejo ustrezne listine oz. vrednostne papirje, na podlagi katerih bodo lahko uveljavljali terjatev do podjetja.

Pravna služba pri svetu
kranjskih sindikatov
Aljoša Drobnič, dipl. iur.

POMISEL

Moje (družbeno) stanovanje

Ko so poslanci na zadnjem skupščinskem zasedanju premlevali vročo tematiko prihodnjega lastninstva, je nekako v senci ostal tisti del privatizacije, ki je navadnim smrtnikom od vseh še najbolj nazoren in jasen. Gre za prihodnje stanovanjsko zakonodajo, ki bo imetnikom družbenih stanovanj omogočila ugoden odkup tega dela za zdaj še družbenega premoženja. Resda omenjeni zakon ne zadeva dveh milijonov ljudi kot preostali paket tovrstnih zakonov, temveč le okoli 230 tisoč. Toda večina dosedanjih imetnikov stanovanjske pravice si leto dni krepko beli lase o svojem prihodnjem statusu. Zakon bo namreč ukinil stanovanjsko pravico, družbeno stanovanja pa ponudil v odkup ali pa spremenil v najemna. Odkar je ministrstvo za varstvo okolja in urejanje prostora dalo v javnost koncept novega zakona, so nezaupljivi stanovalci izrazili že nešteto dvomov. Če stanovanja ne bodo odkupili, ali to pomeni, da ga lahko na prostem trgu kupi kdo drug, doseđanja nosilca stanovanjske pravice pa z družino vred lahko postavi na cesto? Del javnosti, ki ga zakon vitalno ne zadeva, pa je namigoval na ceneno razprodajo družbenega premoženja, ki smo ga z odvajanjem sredstev v stanovanjske namene plačevali vsi, z novo zakonodajo pa imajo pravico do njega le nekateri.

Zakonski koncept je bil, rečeno po starem, dovolj dolgo v javni razpravi, da so ga ljudje doumeli, kritizirali in postopoma plemenitili s pripombami. Tako je sedanja verzija za morebitne juristične lastnike mnogo ugodnejša od prvotne, javnost pa tudi ni pretirano nezadovoljna, saj je »ljudski glas« prispeval prenekatero spremembo. Dvoje skupščinskih zborov je pretekli teden že sprejelo zakon z dopolnili, danes bo o njem razsojal še družbenopolitični zbor.

Naj vnovič ponovimo pogoje odkupa, ki veljajo za sedanje stanovalce dve leti od sprejetja zakona. Stanovanje, v katerem živijo, bodo imetniki stanovanjske pravice lahko odkupili s 30-odstotnim popustom od vrednosti stanovanja. Od slednje bodo odšteli lastna vlaganja in samoudeležbo, ki so jo stanovalci plačali ob vselitvi, kar bo dalo pogodbeno ceno. Od te bodo kupci v 60 dneh od sklenitve kupoprodajne pogodbe plačali deset odstotkov, preostanek pa v največ dvajsetih letih. Kdor se bo odločil stanovanje odplačati prej, bo za vsako leto hitrejšega odplačevanja deležen dodatnega popusta: kdor bo odplačeval stanovanje deset let, ga bo dobil še 15 odstotkov ceneje. Mogoče pa je odkupiti stanovanje v enkratnem znesku. Tedaj ga dobite za samo 40 odstotkov njegove vrednosti.

Kdove koliko ljudi se bo v današnjih kritičnih gmotnih razmerah lahko odločilo za odkup stanovanja. Zakonodajalec trdi, da bo tako ravnala polovica sedanjih najemnikov. Videli bomo. Odvisno je namreč od tega, kako bomo slovenski ljudje svoj pozitivni odnos do lastnine uspeli uskladiti s svojimi gmotnimi položajem. Danes je namreč tudi veliko takih, ki s svojimi prejemki ne zmorejo niti rednega plačevanja stanarine. • D. Z. Žlebir

VESTI

Društvo Sreča in Hotel Bor vabita

V Kranju in Predvoru bo društvo Sreča letos spet prirejalo tako imenovana srečanja z vsebino. Pridružijo naj se vsi, ki želijo pridobiti samozavest, kvalitetno preživljati prosti čas, poskrbeti za svoj osebnostni razvoj in celostno dobro počutje in oblikovati harmoničen odnos do sebe, okolja in življenja. Pripravljajo programa Pot duhovnega razvoja in Učbenik življenja, ob večjem zanimanju pa še trening kreativne komunikacije in umetnost pozitivnega življenja. Prijave do 20. septembra sprejema predsednica društva Bojana Fende - Habula po telefonu 42-122 (dopolndne od 7. do 9. ure) ali 217-001 (ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure).

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V avli Skupščine občine Kranj je na ogled razstava sester *Andreje in Marjetke Dolinar*. Razstava je odprta vsak dan, razen sobote in nedelje, od 16. do 20. ure. V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikarka *Ejti Štih de Fernandez de Cordova*. V stebrišni dvorani in galeriji Mestne hiše je na ogled razstava ob petstoletnici dograditve župnijske cerkve. V dvorani Gorenjskega muzeja v Tavčarjevi ulici je odprta razstava *Življenje na listkih*. V galeriji Kavka razstavlja kolaže akad. slikarka *Klementina Golja*.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik slikarjev *Stefana Bertoncija iz Selca in Franca Ranta iz Železnikov*. V Kosovi graščini si je moč ogledati ilustracije *Andreja Trobentarja*, v prvem nadstropju pa razstavo *Pripoved o prazgodovinski hiši*, vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

RADOVLJICA - V galeriji Sivčeve hiše je na ogled razstava *likovnih del* predšolskih otrok. V galeriji Pasaža razstavlja *črno-bele fotografije* mladinci Fotokluba Radovljica.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji razstavlja akad. slikar *Herman Gvardjančič*. V galeriji Loškega gradu razstavlja slikar *Jože Tisnikar*. V galeriji ZKO - Knjižnica je na ogled razstava del nastalih na *Ex tempore Selca 91*. V galeriji Fara je na ogled razstava slik *Janeza Justina*. Na Loškem gradu v Freising Baru razstavlja akad. slikar *Vinko Tušek*. *Zbirke Loškega muzeja* so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši je vsak dan med 17. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah pa tudi med 9. in 12. uro na ogled razstava *Brede Klemencič* Unikatno ročno oblikovanje pletenin. V paviljonu A banke je na ogled razstava *Govorica dokumentov*.

IZ TRŽIŠKE KULTURNE DEJAVNOSTI

Tržič - Zavod za kulturo in izobraževanje v Tržiču, enota Tržiški muzej je v sodelovanju s Turističnim društvom in A - Banko pripravil razstavo »Govorica dokumentov« ali »Kaj vse je naša dediščina«.

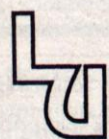
Namen razstave je približati delček raritet in na čevljarstvo in usnarstvo vezanih pisnih sporočil preteklosti slehernemu, tudi naključnemu obiskovalcu. Prav zato sem izbrala gradivo, ki je privlačno zaradi svoje starosti, formata, pisave in dekorativnosti, tako da že ob prvem pogledu vzbudi pozornost. Gre za predstavitev predvsem arhivskega gradiva, ki je shranjeno v muzeju že od same muzejske ustanovitve in pa za arhivsko gradivo, ki je bilo prodano ali podarjeno muzeju ob enem s prodanimi predmeti (ekspoziti), gre za arhivalije, ki bi bile sicer najverjetneje izgubljene.

Časovno obsega razstava obdobje poznega cehovstva, čas pred Obrtnim zakonom, ki je po letu 1859 razglašal obrtno svobodo. Iz tega obdobja so razstavljeni trije primeri arhivskih virov. Vpisna knjiga tržiškega čevljarskega ceha, ki predstavlja enega izmed dokumentov največje vrednosti v vrsti arhivskega gradiva o tržiškem obrtništvu in zajema čas od leta 1751 do 1852 z registracijo sprejema javencev in imeni učnih gospodarjev ter v zadnjem delu vnesenimi pripombami glede plačila takse. Zapis v njej so najprej strožje oblikovani, z leti pa postanejo bolj sproščeni. Pisava v knjigi je zelo raznolika in neneakomerna. Wander-Buch ali popotna (vandrovška) knjizica priznanega tržiškega usnarja Vincenca Pollaka, ki govori o številnih krajih, ki jih je njen lastnik obiskal in se v njih izpopolnjeval v svoji stroki. Slednja kaže na zahtevano popotovanje in izpopolnjevanje, ki ga je zahtevala cehovska organizacija od vsakega mladega pomočnika.

Razen obeh zgoraj omenjenih je predstavljena še rokodelska knjizica usnarja Vincenca, ki kaže na potvarjanje resnice, v konkretnem primeru izvora rodbine in učnega gospodarja, zato da je bila pomočniku omogočena pot v baltske dežele in v Rusijo. Prehod od cehovstva v čas »obrtne svobode« predstavlja »delavske bukvice«, ki govorijo o zaposlitvah lastnika. Primerjalno so razvrščene tri knjizice, prvi dve iz preloma prve v drugo polovico 19. stoletja in tretja s konca 19. stoletja. Slednja je strožje vsebinsko oblikovana, tako da so po določilih rubrik, ki jih je bilo potrebno izpolniti, zapisi poenoteni. Če so v prvem delu poudarjeni dokumenti cehovstva s prehodom v čas po l. 1859, ko je nastopila obrtna svoboda, potem se v sklopu drugega dela razstavljenega gradiva kaže že naslednja stopnja povezovanja obrtništvu v zadrage. Razstavljen »Učno izpričevalo« iz leta 1917 in »Pomočniško pismo« iz leta 1929 kažeta na moč do tedaj že okrepljenega združnega delovanja. V obeh primerih igra ključno vlogo pri overovitvi dokumentov »Zadruga rokodelskih in sorodnih obrti« s svojim načelnikom. Po končani vajeniški dobi je zadruga skupaj z učnim gospodarjem (mojstrom), županom pristojne občine in načelnikom zadruga overovljala učna spričevala. Pri zadrugi je delovala preizkuševalna komisija, pred katero je moral učenec v obrti opraviti pomočniški izpit. Oba primerka virov sta bogata likovno opremljena z atributi pomembnejših v zadrugo vključenih obrti, s tem, da učno spričevalo dopolnjuje personifikacija Kranjske z njenim deželnim grbom.

Razstavljen gradivo zaključujem s po obsegu skromnejšim prodajnim katalogom in razglednico, ki sodita v čas med obema vojnama in sta vezana na tovarno Peko. Gre za predstavitev mejnih dokumentov preteklosti, ki sta nekje na meji med arhivskim in eksponatnim, vendar z bogato pripovednostjo zaključujeta pomensko sliko razstave in govorita vsak na svojstven način. Gre za govorico slike z možnostjo rekonstrukcije stanja tako tovarne kot njenih izdelkov.

Mateja Gašpirc

LJUDSKA UNIVERZA ŠKOFJA LOKA

TEČAJ SHRANJEVANJA IN KONZERVIRANJA ŽIVIL - 10 ur
Začetek: 18. 9. 1991 ob 18. uri

TEČAJ BIFFE JEDI IN COCKTAILOV - 10 ur
Začetek: 25. 9. 1991 ob 18. uri

Prijave in informacije: Ljudska univerza Škofja Loka,
Podlubnik 1/a, telefon: 621-865 ali 622-764.

Tisnikarjevih petindvajset let pozneje

PODOBE RAZDEJANJ, NIČA, SMRTI

Škofja Loka - Konec minulega tedna so v galeriji Loškega gradu za mesec dni postavili na ogled izbor najnovejših del slikarja Jožeta Tisnikarja, ob njih pa slikarjeva zgodnja dela iz zasebne zbirke njegovega loškega prijatelja. Razstava bo v takšni posebni obliki kasneje potovala tudi v Dolenjsko galerijo v Novo mesto.

Česa vse niso kritiki in drugi ocenjevalci in sploh razgledovalci po slikarstvu zapisali o slikah Jožeta Tisnikarja. Njegova dela je najti v evropskih muzejih, tri dosedanje monografije so njegovo ustvarjanje natančno premerile, pretehtale in približale v sliki in besedi njegovo umetnost ljudem na vseh koncih sveta od Tokia do Pariza in New Yorka. Kaj je tisto magično v njegovem slikarstvu, da privlači pozornost vsakogar, ki se znajde pred njegovim slikarskim sporočilom? Brez dvoma je smrt, ki se kot temna nit previja skozi značilno Tisnikarjevo slikarsko tematiko, tista nenavadna privlačnost, pred katero klonejo ljudje. Toda tako, kot se ljudje zbirajo ob mrtvih, jih čuvajo pred dokončnim slovesom od zemeljskega, pretreseni od skrivnosti dogajanja, ko se življenje preveša v nebitnost, tako ravna tudi živali. In te slikar Jože Tisnikar nenehno prenaša v svoje slike, skupaj z ljudmi ali kot samostojne figure, ki z univerzalno govorico gledalcu sporočajo - tudi ti, tudi oni. Večina dosedanjega Tisnikarjevega opusa je en sam ogromen spreved, je potovanje k robu, kjer se začena nič, neznanost, izničenje ali kakorkoli si že razlagamo smrt. V ta spreved Tisnikar nenehno dodaja nove in nove podobe, obraze, ki jih je nekdanji poznal, dodaja svoj portret, skratka slehernika.

Morda je kdo pričakoval, da bo Tisnikar leta 1991 drugačen, toda razstava Petindvajset let pozneje, ki bo ves mesec na ogled v galeriji Loškega gradu, predstavlja sicer malce drugačnega Tisnikarja, toda še vedno zvestega pričevalca najbolj gotove stvari v življenju - smrti. In kot se smrt pojavlja v neskončno različnih oblikah, tako o njej Tisnikar govori vedno

na nov način. Iz slike Na krogarjevem pogrebu se ptič z značilnim tiskarsko počlovečenim očesom ozira iz slike v gledalca vprašljivo in malce porogljivo obenem, kot bi spraševal - kdaj pa ti?, medtem ko ostala ptičja družina sklanja glave nad mrtvim sodrugom. Slika Mačje smrti iz najnovejšega časa pa je mojstrova vizija smrti v razsežnostih z iracionalnim prihodom: smrt ni normalen sklep življenja, pač pa groza, podivjanost v živalskih očeh, obljuba maščevanja za bestialno pokončanje vsega živega. Ni prostora za normalno žalost, za sprejemanje danega, smrt postaja apokaliptična vizija nasilja nad življenjem: Kot bi se v Tisnikarjevih slikah ogledovala aktualnost norega divjanja smrti na dvoriščih nedaleč od nas. Potopljenost v nekakšno neizogibno grozo je razpeta čez večino Tisnikarjevih platen, le od časa do časa se slikar izvije morbidnemu ustvarjalnemu primežu in se s čopičem ozre po "navadnih" temah.

Toda slik, ki ne bi nosile tiskarskega prosekturni pečat je pravzaprav malo. Takšne so tudi prve mojstrove slike, ki jih je tem najnovejšim za primerjavo privkrat dal javnosti na ogled slikarjev škofjeloški prijatelj Pavel A. Florjančič. Sploh je

tokratna razstava na Loškem gradu nekaj posebnega: že zato, ker se Jože Tisnikar Škofji Loki prvokrat predstavlja s samostojno razstavo. Razen slikarske razstave na Švedskem, pa je to tudi prva letošnja slikarjeva razstava v domačih krajih in kdove katera čez stoto samostojno razstavo, ki jih je Tisnikar imel v skoraj štirih desetletjih slikanja. Redki slikarji so pripravljani ob svojih slikah iz obdobja zrele ustvarjalnosti prikazati tudi svoja začetna iskanja, odkritosrčno razstavljati morda še okornost potez, ki izginjeva šele z leti slikarske

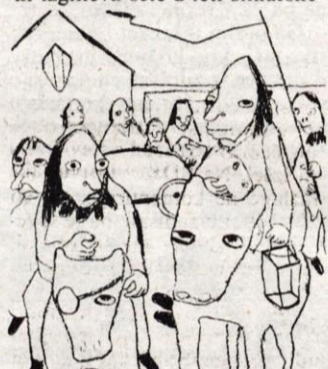
"Saj uidem za dva, tri dni, vsake toliko časa pobegnem svojemu slikarstvu, grem v Mislinjsko dolino, kjer sem rojen, povesel sem se s prijatelji, zalumpam se, kot se reče. Po naravi sem vesel človek, vsaj mislim, da sem. Slikarstvo, slike, ki jih delam, pa so moje nasprotje. In najbrž nikoli ne bo drugače. Da je moje slikarstvo odraz mojega drugega jaza? Že mogoče. Vem samo, da sem se tako reševal pred moro, ki me je tiščala vsa ta leta ob delu v prosekturni, ko se človek iz ure v uro srečuje samo s smrtjo, z mrtvimi, s tistim, kar je za živimi ostalo. S slikanjem sem skušal premagati nezadovoljstvo s samim seboj."

Skoraj štiri desetletja ukvarjanja z enako morečo, čeprav vedno drugačno temo - končevanjem življenja, vas je gotovo prepričalo, da je to tema, ki se je enostavno ne da izpeti.

"Res je, vedno znova slikam družjenje s smrtjo v različnih ciklusih. Toda v predalih je na kupe skic, ki so nenehno nastajale, niti niso nujno vezane na mojo tako imenovano večno temo, z njimi se ukvarjam občasno, rišem veliko s kreda, da bi se potem ponovno vrnil k nečemu, kar se znova zgane v mojem spominu in kar me sili k slikanju."

Razlagalci vaših slik izčejo v Tisnikarjevem slikarstvu svet Kafke, Tarkovskega - imajo prav?

"Vsak ima svoj svet, gotovo pa so si ti svetovi med seboj podobni. Ne poznam filmov Tarkovskega. Ko sem pred leti razstavljal na Dunaju, so v mojih slikah odkrivali kufkovo zdušje, kasneje sem bral njegove knjige in morda imajo prav, res je to moreči svet, tesnoba, da bi ubežal iz njega. Jaz bežim s svojimi slikami. In ne ubežim." ● Lea Mencinger. Foto: Aleš Gorišek

ga garaštva, čeprav je sporočilnost teh slik že glasna. Toda Tisnikar ni občutljiv na takšne primerjave, ki jih običajno razpredajo ocenjevalci v monografijah in še to le bežno. Petnajstera slik izpred tridesetih let pa je vsekakor obdobje, brez katerega Tisnikarja, kot ga poznamo, gotovo ne bi bilo.

V minutah, ki so ob tako velikem dogodku, ko na razstavo lahko pride celo predsednik republike, je slikarju vendarle uspelo odgovoriti tudi na nekaj naših vprašanj.

Svet nenehne srečevanja s smrtjo, taka je pač prosekturna, je še vedno tema vaših slik, tako kot na začetku slikarske poti in tudi danes. Si kdaj želite uiti takšnemu svetu?

Škofja Loka - Letošnja likovna jesen se je v Škofji Loki začela z dvema zares izrednima razstavama. Medtem ko na Loškem gradu lahko primerjamo stare in nove Tisnikarjeve slike, pa v Groharjevi galeriji na Mestnem trgu malce nenapovedano razstavlja akademski slikar Herman Gvardjančič. Vsako čeprav nenačrtovano (likovni razpored razstav je pomešal odpovedani svetovni kongres oblikovalcev in spremljajočih razstav) srečanje z Gvardjančičevim slikarstvom je vedno likovno razburljivo, zanimivo in razveseljivo. Gvardjančičeve slike so po avtorjevemu mnenju način njegovega bivanja: razlaga je ob tem novem ciklusu, v katerega je umetnik vnesel znova obilo že nekaj časa skoraj pozabljen barvitosti, lahko tudi sprejemljiva. Zadnji opus večinoma ogromnih slikarskih platen je kot dnevni zapis dogodkov, ki so slikarja vznemirili, zato tudi dodatki, kot so značilni zapisi datuma, ime glasbe in podobno, kar sicer nekateri slikarji posebno radi uporabljajo, zdaj tudi Herman Gvardjančič. Najnovejši slikarski opus, ki se je zaradi naglice predstavil brez običajnih razstavnih nagovorov in kataloga, umestuje Hermana Gvardjančiča med tisto vrsto slikarjev moderne časa, ki s širokimi zamahi čopiča parajo slikarsko platno kot odsev kaotičnega zunanjega in notranjega sveta. ● L. M. - Foto: Aleš Gorišek

POROKA PO KRANJSKO

Poročni servis
PRINC in Hotel
GRAD BOR HRIB
Preddvor obveščata vse prijavljene mladoporočence, da bo izbor poročnega para 21. septembra ob 19. uri v hotelu BOR.

Vse, ki se še želite prijaviti, prosimo, da prijavnico pošljete na naslov:
HOTEL BOR - GRAD HRIB, 64205 PREDDVOR

Glavni sponzor prireditve ŽIVILA Kranj
Sponzorja ISKRA COMMERCE in Potovalna agencija ALPETOUR
ZABAVAL VAS BO ANSAMBEL GAŠPERJI!

PRIJAVNICA

Ime in priimek neveste

Ime in priimek ženina

Naslov ženina

Telefon:

GENERALNI POKROVITELJ GORENJSKI GLAS

Po sledih trditve o razbremenitvi gospodarstva

Po čem je po novem država?

Spremembe davčnega sistema, ki so odpravile okorni sistem prispevkov in davkov, so tako globoke, da je danes zelo težko ugotoviti, kaj se z obremenitvijo gospodarstva dogaja.

Ko je kranjska vlada obravnavala informacijo o gospodarskih rezultatih v občini Kranj v prvem polletju 1991 (o tem smo 6. septembra v 70. številki Gorenjskega glasa pod naslovom "Rezultati, ki vzbujajo upanje" poročali), je bilo pri tem slišati zelo razveseljivo ugotovitev, da se je namreč obremenitev dohodka gospodarstva za javno porabo - sem naj bi šteli nekdanjo splošno in skupno porabo, pač v skladu z uveljavljenim integralnim proračunom - bistveno zmanjšala, saj je 18,2-odstotnih točk manj v deležu dohodka, pomenilo zmanjšanje te obremenitve kar za dobro tretjino. Ta dosežek je predsednik vlade pohvalil tudi kot uresničevanje programa stranke, zlasti pa je to dejstvo, ki zanika grožnje o uničenju gospodarstva, ki smo jih lahko slišali ob sprejemanju nove davčne zakonodaje in zlasti republiškega proračuna. Za presojo realnosti take ugotovitve, sicer na ravni treznega razmisleka, najdemo argumente za in proti (n.p.: proti: ob precejšnji težavi v večini podjetij, zmanjševanju proizvodnje - kar v Kranju k sreči ni primer - in pešanju dohodka - kar je v Kranju izrazil pojav - se "prispevna osnova" zmanjšuje, to pa terjaja povečevanje in ne zmanjševanje obremenitev; za: skrajno težak finančni položaj državne uprave in zlasti družbenih služb, ki so tik pred razsolom!), pravi odgovor pa seveda tiči v ustreznem poznavanju in razumevanju podatkov. In prav bilten Službe družbenega knjigovodstva Slovenije, poročnice Kranj o gospodarsko-financijskih gibanjih v občini Kranj za 7 mesecev je pokazal drugačno sliko. Ker se v enem mesecu položaj bistveno ne more spremeniti, da ne omenjamo primera, ko smo direktorja, ki je tarnal nad položajem gospodarstva, užalili z opozorilom, da se ob občutnih razbremenitvah na državo le izgovarja, je vsekakor dovolj razloga, da zadevo proučimo in vas o tem tudi obvestimo.

Da bi dobili pravo razlago resničnih dogajanj, smo se obrnili na vire podatkov: analitski oddelek kranjske podružnice Službe družbenega knjigovodstva, analitike Sekretariata za gospodarstvo Občine Kranj ter "prizadetega" strokovnjaka - dobrega poznavalca (in nekdanj kritika tedanjega) davčnega sistema, finančnega direktorja tovarne Save Vinka Perčiča. In verjeli ali ne, ob sicer kratkem razpoložljivem času, mislimo, da odgovora oz. ustreznih razlag na očitno nasprotujoče si podatke, nismo dobili. Da se obremenitev zmanjšuje, pravzaprav ne zanikajo nobeni podatki, vprašanje je le, ali se res-

nično lahko za dobro tretjino ali pa je realno to le manj. Podatki o vplačilnih davkih in prispevkov iz informacije SDK, ko odštejemo vpliv porasta cen, pokažejo, da je teh vplačil le za 3 odstotke manj kot v povprečju preteklega leta, pri čemer so se prihodki za proračune zmanjšali za 12 odstotkov, prispevki za pokojninsko invalidsko zavarovanje povečali za 20 odstotkov, prihodki skladov pa padli le na eno tretjino (32 odstotkov). Čeprav ti podatki zajemajo vse davčne obveznike (torej tudi družbene dejavnosti), pa seveda vpliv tistih izven gospodarstva ne more biti tako velik, da bi z njim razložili več kot 30-odstotno razliko. Ko je Vinko Perčič pregledal tabele, je menil, da gre za razliko pripisati dohodniki, ki da je upoštevana pri čistih OD in ne med prispevki (v povprečju naj bi znašala 15 odstotkov čistih OD) in proračun odstotnih deležev je kazal, da je temu res tako. Tako opozorilo so sprejeli tudi na Sekretariatu za gospodarstvo kranjske občine, čeprav se račun s števkami ni izšel. Na SDK v bistvu take razlage ne komentirajo, saj so že v biltenu zapisali, da je sprememba sistema tako globoka, da so primerjave mnogih podatkov povsem neprimerne.

Po proučitvi vseh razpoložljivih podatkov in uveljavljenih sprememb se izkaže, da tiči zajec v drugem grmu: prikaz

zmanjšanja obremenitev dohodka gospodarstva je (če odštejemo nekaj prav neumnih in očitnih napak, ki nastajajo pri "peš" delu) pravilen, vendar ob tem nikakor ne gre spregledati, da se za javno porabo sredstva ne zbirajo le iz dohodka: od rezultata neodvisni davki in prispevki se namreč štejejo med nematerialne izdatke. In prav ti prispevki so se od lani povečali za 15-krat (nominalno) oz. če upoštevamo inflacijo skoraj desetkrat. Ko pristoje tudi ta plačila k obveznostim iz dohodka, se pokaže, da so obremenitve gospodarstva porastle glede na enako obdobje lani za 30 odstotkov, kar pomeni, če odštejemo

vpliv inflacije, zmanjšanje za 18 odstotkov. To pa je zelo blizu podatkom SDK o prilivih na račune javne porabe, saj je 15-odstotno razliko že moč pripisati drugačnemu sistemu v negospodarstvu pa morda tudi obrti, ter tudi dejstvu, da je star sistem prispevkov veljal še za plačila decembra v mesecu januarju. Ko smo Vinka Perčiča vprašali, kako ocenjuje gibanje teh obveznosti gospodarstva, ne glede na očitne zaplete s številkami, je potrdil, da po njegovih podatkih - posebno tega ni analiziral - obremenitev gospodarstva v bistvu ostaja enaka lanski v drugem polletju, ko je bila ta obremenitev gospodarstva zaradi vpliva "Grašičevega zakona" manjša kot v prvem oz. v povprečju. Zgoraj ugotovljene številke kažejo, da bi lahko go-

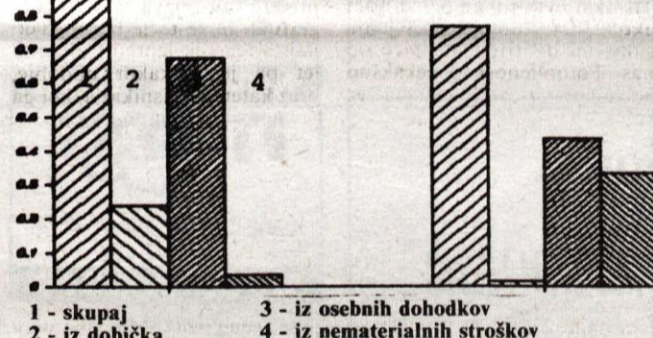
nega smisla, saj so prispevki iz dobička minimalni (podatki SDK kažejo, da se je na ta način lani zbralo 34 odstotkov proračunskih prihodkov, letos pa le 9), plačila v bonih pa so se poslužili le enkrat za razliko pri OD. Kaj v resnici prispevajo delavci tovarne Sava, kaže podatek, da predstavljajo 15 odstotkov delavcev kranjskega gospodarstva, vplačali pa so 21 odstotkov prispevkov. In še o analizah in analitikih: Očitno je, da imamo kar dovolj analiz na različnih ravneh in seveda različne kvalitete. SDK že po tradiciji pripravlja statistične podatke, zanimive informacije in (po mnenju podpisane) tudi kvaliteten analize. Vse omenjeno se opravlja po natančnih navodilih, s kvalitetskimi računalniški-

VPLAČILA ZA JAVNO PORABO (I. polletje 1991 na povprečje 1990)

- 1 - prihodki proračuna
- 2 - za invalidsko pokojninsko zavarovanje
- 3 - za sklade
- 4 - SKUPAJ

ZA JAVNO PORABO IZ PODJETIJ 1990

vorili o razbremenitvi gospodarstva med 5 in 10 odstotki. gospodarstva. Da bi se podjetja namreč izognila plačilu prispevkov, se poslužujejo različnih poti: zmanjšujejo (skrivajo) dobiček in izplačujejo osebne dohodke v obliki najrazličnejših bonov. Po besedah Vinka Perčiča je bila Tovarna Sava obtožena obeh malverzacij skoraj povsem brez osnove. Skrivanje dobička nima nobeni programi in strokovnimi ljudmi. Občinska informacija, katere namen je predstaviti in ponazoriti gibanja v občini, je, kot smo videli v tem primeru, "ročno delo" brez sodelovanja z virom podatkov in informacij

zmanjšanja obremenitev dohodka gospodarstva je (če odštejemo nekaj prav neumnih in očitnih napak, ki nastajajo pri "peš" delu) pravilen, vendar ob tem nikakor ne gre spregledati, da se za javno porabo sredstva ne zbirajo le iz dohodka: od rezultata neodvisni davki in prispevki se namreč štejejo med nematerialne izdatke. In prav ti prispevki so se od lani povečali za 15-krat (nominalno) oz. če upoštevamo inflacijo skoraj desetkrat. Ko pristoje tudi ta plačila k obveznostim iz dohodka, se pokaže, da so obremenitve gospodarstva porastle glede na enako obdobje lani za 30 odstotkov, kar pomeni, če odštejemo

(SDK). Da se ob parcialni prikaz, ki očitno (upam pa, da ne namerno) zavaja, nihče ne spotakne, pa tudi ne razloži, kaže na dejstvo, da vsi to goro papirja le malokdo prebira in še redkeje kdo premisli. Žalostno ob tem je, da zainteresirani (kot n.p. Vinko Perčič, ki so mu prošnjo po gradivu zavrnili), do tega nimajo dostopa, oziroma je pot do te informacije preko skupščine predloga. Rezultate gospodarjenja v občini Kranj leta 1990 bo Zbor združenega dela Skupščine občine Kranj obravnavala 18. septembra 1991! ● Š. Žargi

njem prvem polletju povečali za 6 odstotkov, 30. junija letos je bilo tako v Števcih zaposleni 1.506 delavcev, konec avgusta pa že 1.560 delavcev. Med njimi jih je približno 180 zaposlenih za določen čas, zaposleni pa so imeli letos kar trikrat več nadur kot lani v tem času, kar kaže, da je dela vse več. Rahlo izboljšanje pa se kaže tudi pri izkoristku delovnega časa. Povprečna plača brez nadur je v letošnjem prvem polletju znašala 8.560 dinarjev, junija so izplačali v povprečju 8.993 dinarjev, kar pomeni, da so za 3,4 odstotka presegli republiško povprečje.

Kljub izjemno zaostrenim gospodarskim razmeram so v Števcih letos ohranili lanski obseg proizvodnje, kar jim marsikje ni uspelo. Polletje so zaključili s 73 tisoč dinarji dobička. Na pozitivni finančni rezultat je vplivala predvsem vrsta novih izvoznih poslov, ugodnejše so bile tudi nekatere cene na tujih trgih. Prihodek pa so povečali tudi s prodajo deviznih pravic po borznem tečaju, uspeli so nekoliko zmanjšati stroške proizvodnje, izredne prihodke so imeli zaradi odpisa terjatev v lanskem letu. Znižati so uspeli tudi kratkoročna in dolgoročna posojila, obveznosti do domačih dobaviteljev pa so s 15 znižali na 13 odstotkov.

Poznavalci vin

Kranj, 13. septembra - Čeprav je Slovenija vinorodna dežela, težko najdete natakarkarja, celo v boljših restavracijah ne, ki bi znal dobro svetovati, kakšno vino pije pri posameznih jedeh. Pogosto se celo zgodi, da gostje bolje poznajo vina. Tisti, ki jih ne, pa dobrega nasveta seveda ne dobijo. Na to pomanjkljivost so doslej opozarjali tuji gostje, vse pa kaže, da si tudi sami vse bolj želimo natakarkarjev, ki bi odlično poznali vina, saj jih ne naročamo več po načelu: štefan na mizo.

Že zadrega, kako poimenovati dobre poznavalce harmoničnega kombiniranja hrane in vin, pove, da nam to pri nas doslej ni bilo dosti mar. Weinkelner je nemški izraz zanj, sommelier pa francoski, prav bi bilo, da bi naši slavisti poiskali lepo slovensko besedo, da se ne bi uveljavila tujka. Drugod po svetu so zlasti v restavracijah visokih kategorij poznavalci vin zelo cenjeni, znani so zlasti italijanski sommelieri, ki imajo svoje združenje že 70 let, leta 1969 pa so v Milanu ustanovili mednarodno zvezo, ki združuje tovrstne strokovnjake turistično najbolj razvitih dežel.

Slovenski izraz bomo kmalu potrebovali, ker Sekcija za gostinstvo in turizem pri Gospodarski zbornici Slovenije, kakor sporoča Anton Strajner, pripravlja dva izobraževalna programa, ki naj bi jih izpeljali že v tem šolskem letu. Prvi obsega znanja o vinu in vinskem žganju, serviranju vina in gastronomiji ter ekonomiki in trženju vina, ki jih bo moč pridobiti v 300 urah. Program je narejen po nemškem vzorcu, prilagojen je seveda našim razmeram, pripravili pa so ga v Mariboru na Srednji šoli za gostinstvo in turizem, poleg že omenjene sekcije pri GZS je sodelovala Poslovna skupnost za vinogradništvo in vinarstvo, Vinoteka in Višja agronomska šola, program je še v razpravi. Na razpis se bodo lahko prijavili tehnični strošbe s triletno prakso in poklicni natakarkarji s petletno prakso. Šolanje bo potekalo na seminarski način, obvezna bo zaključna praksa v restavracijah visokih kategorij v Avstriji in Italiji, saj pri nas tovrstnih strokovnjakov še nimamo. Preizkus znanja bo ustni in pisni, obsegal pa bo tudi praktični nastop pred strokovno komisijo, ki jo bodo sestavljali enologi in priznani gostinci.

V pripravi je tudi izobraževalni program za pridobitev znanj Food and beverage managerja, ki prav tako še nima slovenskega imena. V Jugoslaviji se je prvič pojavil s prenovala hotela Esplanade in odprtjem hotela Intercontinental v Zagrebu, prevajajo ga z direktorjem za hrano in pijačo. Izobraževalni program pripravljajo na Srednji šoli za gostinstvo in turizem v Ljubljani, vseboval bo vodenje v hotelstvu in gastronomijo, poudarek bo na izvedbi različnih prireditev. Pouk bo tudi praktičen, po uspešno opravljenem pisnem in ustnem izpitu pa bodo slušatelji dobili potrdilo, da so pridobili znanja za F.B. managerja. ● M. V.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Črni časi za turizem

Politika vedno daje pečat turizmu, letos mu je pri nas dala neizbrisnega. Že v prvi polovici leta so incidenti na cestah, napadi na goste, zlasti majski oboroženi napad na Plitvicah širili slabe vesti na vse konce sveta, v Jugoslaviji je bil izpad turističnih nočitev 43-odstoten, v Sloveniji 28-odstoten. V Sloveniji je turistični promet padel na raven leta 1975, čeprav so se prenočitvene zmogljivosti v zadnjih šestnajstih letih povečale za približno 40 odstotkov. Domačih gostov je prenevalo približno toliko kot leta 1976, obisk iz drugih republik se je zmanjšal za 27 odstotkov. Obisk tujih gostov pa se je zmanjšal za 48 odstotkov, padel je na raven leta 1972. Povečal se je le obisk gostov z Japonskega, iz Turčije in iz drugih neevropskih držav, porazno pa se je zmanjšal obisk iz Nemčije, Anglije, Italije, Avstrije in Francije, od koder pride k nam največ gostov.

Kljub izpadu v prvem polletju so se slovenska turistična podjetja vneto pripravljala na poletno sezono, vendar je desetdnevna vojna v Sloveniji pobrala vse upe. Junjski promet je bil za 31 odstotkov manjši kot junija lani, julijski izpad je bil kar 65-odstoten, število tujih nočitev se je julija zmanjšalo kar za 95 odstotkov. Za tri tedne v avgustu se je povečal le domači turistični promet, ki pa ne more nadomestiti izpada. Posledice vojne, ki še vedno divja na Hrvaškem, bodo za finančne rezultate turističnih podjetij katastrofalne, znani so polletni finančni rezultati, ki pa še zdaleč ne odražajo vsega. V prvem polletju se je turistični devizni priliv v Sloveniji zmanjšal za 64 odstotkov in znašal le 140,7 milijona dolarjev, v sedmih mesecih pa je znašal 160,5 milijona dolarjev, kar je 69 odstotkov manj kot lani v tem času.

Ogroženost vikendov na Hrvaškem

Hrvaška odločitev o rekviziciji počitniških domov in hiš za namestitev beguncev je v Sloveniji povzročila veliko vroče krvi, kar je razumljivo, saj gre za precejšnje premoženje. Slovenska podjetja imajo v 323 počitniških domovih več kot 53 tisoč ležišč, tam so kupile 1.641 počitniških stanovanj, 1.680 bungalovov oziroma počitniških hišic, v kampih pa več kot 6.000 prikolic. K temu pa moramo prišteti še približno 40 tisoč zasebnih počitniških hiš.

Ponekod pravijo, da so iz počitniških stanovanj in hišic že odnesli vrednejše stvari, mnogi se boje, da ne bodo le začasno temveč za vselej zasedena. Solidarnost z begunci vsekakor ne more biti vprašljiva, vsekakor pa bi moral biti hrvaški odločitev bolj jasan, da bi podjetja in ljudje vedeli, kaj se bo zgodilo z njihovim premoženjem. V prvem členu sicer pravi, da velja za tuje pravne in fizične osebe, ker je Hrvaška že priznala samostojnost Slovenije, si lahko razlagamo, da za slovensko lastnino to ne velja. Slovenski minister za turizem Ingo Pa obljublja sestanek konec septembra, na katerem bodo proučili celotno problematiko.

V prvem polletju dosegli že 70 odstotkov izvoznega načrta

V Števcih izvoz vse večji

Kranj, septembra - Iz Iskrine tovarne Števci prihajajo po težavah v zadnjih letih vse boljše vesti, kljub vse bolj zaostrenim gospodarskim razmeram jim je letos uspelo ohraniti lanski obseg proizvodnje in polno zaposlenost, v prvem polletju pa so ustvarili 73 tisoč dinarjev dobička.

V Števcih je bila v letošnjem prvem polletju dosežena proizvodnja vredna 42,8 milijona mark, s čimer so plan proizvodnje presegli za 14,1 odstotka. Primerjava z lanskim prvem polletjem pokaže, da se je proizvodnja trifaznih števcov povečala za 14,6 odstotka, zmanjšala pa se je proizvodnja enofaznih števcov, stikalnih ur in enofaznih setov. Izvozili so za 16,1 odstotka števcov več kot v prvi polovici lanskega leta in tako dosegli

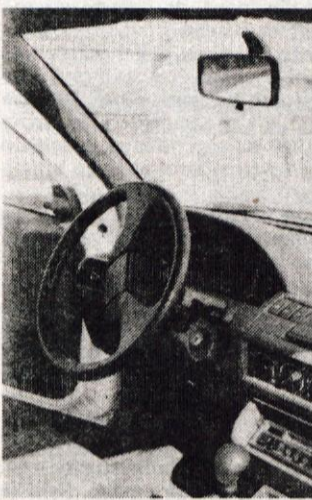
kar 85,6-odstotni delež izvoza v serijski proizvodnji števcov, lani je v prvem polletju ta delež znašal 75,6 odstotka. Letošnji izvozni rezultati so zelo dobri, saj so v prvem polletju 70-odstotno uresničili letošnji izvozni plan. Izvoz je znašal 17,5 milijona dolarjev in je bil vrednostno za 46,5 odstotka večji kot v prvi polovici lanskega leta. Zanimivo pa je, da so plan uvoza presegli le za 3,8 odstotka in tako dosegli kar 349,4-odstotno stopnjo pokritosti uvoza

z izvozom, lani v prvem polletju je bila 197,8-odstotna. Na domačem trgu razmere niso bile ugodne, zato so prodajo nekoliko zmanjšali, v letošnjem prvem polletju so prodali za 298,4 milijona dinarjev izdelkov, ki so jih v tem času dvakrat podražili. Nekaj naročil so zaradi razmer v Jugoslaviji sicer izgubili, vendar izguba ni bistvena, za prodajo na srbskem trgu iščejo nove prodajne poti. Izgubljene domače posle so po besedah direktorja Nika Bevka uspešno nadomestili z novim trgom v bivši Vzhodni Nemčiji, dogovarjajo pa se o izvozu novih števcov v Anglijo, Francijo in Ameriko. Število zaposlenih so v letoš-

Test: renault clio 1.2 RN

Evropa po francosko

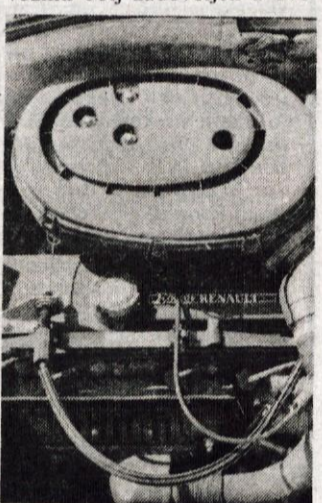
Renault clio, ki je osvojil zveneč naslov evropski avto leta, smo tokrat imeli priložnost preizkusiti v izvedbi z najšibkejšim motorjem in s tremi vrati. In treba je kar na začetku priznati, da je tudi ta clio na prvi pogled enako ali pa še celo bolj privlačen kot tisti s štiri vrati. Testni avto so nam posodili pri novomeškem Revozu, sodelovali pa so tudi strokovnjaki podjetja Alpetour Remont.

Pri cliu gre za povsem novo zasnovano avtomobila, ki naj bi zapolnil vrzel med že priletnim renaultom 5 in precej večjim modelom 19. Oblikovalci so opravili dobro delo. Cliov zaobljen nos, veliko vetrobransko steklo in rahlo dvigajoči se boji z nekoliko potlačanim zadkom so celotno podobo naredili mladostno svežo in v izvedbi s tremi vrati tudi malce agresivno. Zaradi velikih bočnih vrat je malce oteženo vstopanje in izstopanje, predvsem na ozkih parkirnih boksih, vendar pa je po drugi strani olajšano potnikom na zadnjih sedežih. V notranjosti je dovolj prostora za

štiri potnike. Medtem ko zadnja klopa povsem zadostuje za udobno vožnjo, imajo prednji sedeži nekaj centimetrov prekratko sedalno površino, sicer pa so povprečno bočno oprijemljivi. Konstruktorji so tudi pazili na barvno skladnost armaturne plošče, tapet in sedežnih prevlek.

Cliova armaturna plošča je pregledna, prijetnega videza, vendar v paketih opreme RL in RN vozniku ne ponuja drugega kot merilnik hitrosti in merilnik količine goriva, pod njiju pa so namestili dobro pregledne kontrolne lučke. Zato pa je voznik bolj zadovoljen z dvo-

krakim svojsko oblikovanim volanom, kratko, a dobro oblikovano prestavno ročico in stikali ob volanu, kjer so ob doplačilu na voljo tudi stikala za nastavitve radijskega aparata, ki je resnici na ljubo dobre kvalitete. Francoski, predvsem pa Renaultovi avtomobili so znani tudi po učinkovitih napravah za prezračevanje in ogrevanje potniške kabine in to za clia velja še toliko bolj.

Glede voznih lastnosti pravzaprav ne bi smeli imeti nobenih pripomb, kajti clio je ustrezen avto tudi za tiste, ki na cesti delajo veliko napak, saj je le malo verjetno, da bi vas pustil na cedilu. Dobra lega na cesti je posledica povsem na novo zasnovanega podvozja in dobrega vzmetenja, ki je nekoliko trše, kot smo jih bili doslej vajeni pri renaultih. Veliko zaslug, da v ostrejših ovinkih clia pretirano ne zanaša imajo tudi Michelinove gume.

1171 kubični motor, ki so mu v tovarni tako kot 1,4 litrskemu nadelo ime energy, se vrtilahkotno in ni pretirano hrupen tudi pri višjih vrtljajih. Za tiste voznike, ki nimajo ambicij po hitrem pospeševanju, njegova moč povsem zadošča, za tiste, ki pa si želijo divjanja, pa priporočamo 1390 kubični motor. Za pospeševanje z mesta

do hitrosti 100 kilometrov na uro smo na testni vožnji porabili slabe pol sekunde več kot obljublja tovarna, končna hitrost pa je znašala 157 kilometrov na uro. Izmerili smo tudi povprečno porabo, ki znaša približno 6,8 litra neosvinčene bencina. Pri vožnji je treba pohvaliti lahkoten, natančen menjalnik, z malenkostno predolgimi prestavnimi razmerji in izredno učinkovite zavore, motila pa nas je majhnost bočnih ogledal, ki pa imajo kljub vsemu zadovoljivo dobro optiko, in tradicionalna Renaultova nerodnost; v mislih imamo seveda rezervno kolo pod prtljajnikom. Po dobrih 500 kilometrih testne vožnje lahko zapišemo, da bo clio pot v Evropo vsekakor uspela, čeprav so nekatere njegove lastnosti ostale povsem francosko samosvoje. Ljubitelji renaultov pa bodo v njem tako ali tako našli usodno privlačnost.

Tehnični podatki: prečni štirljalnik s 1171 ccm, 34 kW/60 KM, največja hitrost 155 km/h, petstopenjski menjalnik. Dolžina 3709 mm, širina 1625 mm, višina 1395 mm. Prostornina prtljajnika 265/1055 litrov. poraba goriva: 4,6/6,2/7,3 l neosvinčene goriva na 100 km. Posoda za gorivo 43 l. ● M. Gregorič, slike Aleš Gorišek

Kranj, 14. septembra - Prva gorenjska predstavitev avtomobilov renault clio in škoda favorit je minulo soboto potekala v Kranju, danes popoldne se bo odvijala pred Namo v Škofji Loki, jutri pri avtobusni postaji v Trzinu in v četrtek, 19. septembra, pred Slovenijašportom na Jesenicah. Pripravlja jih Alpetour Remont z Labor v Kranju, kranjska predstavitev je kljub kislemu vremenu privabila veliko radovednežev, saj je na predstavitev moč oba avtomobila tudi preizkusiti. M.G. Foto: A. Gorišek

Prvi privatni hotel

Ptuj, 13. septembra - V četrtek, 12. septembra, so na Ptuju odprli nov hotel Mitra, ki ima 70 ležišč, od tega dva apartmaja. Dogodek je posebej zanimiv, ker je to pri nas prvi tovrstni turistični objekt v zasebni lasti. Hotel je namreč zgradilo zasebno podjetje B&T&P, ki je z obnovo rešilo pomembni arhitekturni in kulturno-zgodovinski objekt. Lastniki hotela so ponudbo domiselno združili s Pokrajinskim muzejem Ptuj, saj so v pritličju hotela postavili enega od Mitrejev, najdenih na območju Ptuja.

Šešok v Preddvoru

Kranj, septembra - V četrtek, 18. septembra, bo gost Kluba gorenjskih direktorjev v Preddvoru slovenski finančni minister Dušan Šešok. Srečanja z najbolj vidnimi politikami in gospodarstveniki prirejajo že več kot leto dni, tokratni pogovor bo nedvomno zelo zanimiv, saj v zraku vise številna finančna vprašanja, najbolj buri duhove novi slovenski denar.

Avtomobilski nasveti

Nekakovostne zavorne tekočine

Zavorne tekočine se pri zaviranju lahko segrejejo tudi na 150 stopinj Celzija. Zakon predvideva, da mora biti temperatura vrelišča zavorne tekočine 150 stopinj pri zavornem cilindru in 180 stopinj pri kontrolni posodi. Pri obsežnem testiranju zavornih tekočin na testirni napravi Remontovega servisa na Laborah, so testi pokazali, da domače zavorne tekočine (UKA 2, UKA 4) ne ustrezajo predpisom že po polletni uporabi. Hkrati najedajo tesnilne gume zavornih cilindrov, kar zmanjšuje učinkovitost zaviranja in varnost vožnje. Evropski predpisi o kvaliteti zavornih tekočin so bistveno strožji, testiranje Castrolove tekočine pa je pokazalo vrelišče pri 277 stopinjah Celzija. ● Miro Berčič, Autocommerce

GLASBENA ŠOLA
AKORDEON

Koroška 67, Kranj

Vabimo k vpisu učence za harmoniko, kljunasto in prečno flavto, predšolsko glasbeno vzgojo (starost od 4 do 6 let) in pripravnico (starost 7 let). Nekaj prostih mest je še za pouk klavirja, kitare in elektr. klaviatur. Pouk bo potekal v centru Kranja.

Prijave sprejemamo po telefonu 212-007 (tudi v soboto). NUDIMO VAM TUDI NAKUP INSTRUMENTOV!

AVTO

ŠOLA

VPISUJEMO V
TEČAJ CPP

Začetek tečaja bo v ponedeljek, 16. 9. 1991, v hotelu CREINA. Tečaj bo potekal dopoldne in popoldne. Informacije dobite osebno v naši AVTO ŠOLI na Koroški 5 (hotel CREINA) ali pa po telefonu 213-650 int. 212 in 328-602. Delovni čas imamo med 7. - 19. uro.

RENT a CAR...

Elita - E moda

Prešernova 14, Kranj

IZREDNA PONUDBA MOŠKIH HLAČ

vseh vrst

od 570,00 do 1.200,00 din

AQUAHIT

d. o. o.

TRGOVINA

tel.: 217-255

IZVEDBA

vodovod

- 10 % popust

HERTZ sistem

centralna

TALNO gretje

JELOVICA

ODKUPUJEMO
HLODOVINO
LISTAVCEV
IN IGLAVCEV

BRAZDA

Kalan

Poljšica 6, Podnart
Tel.: 70-225PRODAJALNE
POZOR!

Podjetje išče prodajalne na območju Gorenjske za prodajo POSNETIH AUDIO KASET (uvoz) in T-SHIRT MAJIC z glasbenimi motivi. V poštev pridejo glasbene trgovine in papirnice.

Ponudbe pod šifro
"DOBER POSEL".

NOVO • NOVO

FITNESS
studioKranj, Ljubljanska c. 29 a,
☎ 217-458

NOVO • NOVO

DREVESNICA
IN
CVETLIČARNA
PinoSTRAŽIŠČE, tel.: 311-600,
Križnarjeva pot 4
Uredite si vrt z našo
pomočjo.

Drevesnica PINO vam nudi pestro izbiro dreva in grmovnic s celotno izvedbo del. Obiščite nas!
Mercator - KŽK Kmetijstvo
Kranj

UGODNO -
NIZKE CENE

Trgovina

KASABLANKA

pri Vodovodnem stolpu v
Kranju
vam nudi:

- veliko izbiro trenirk (tudi za otroke)
- vetrovke
- jeans hlače
- svilene kimone
- spodnje perilo

Obiščite nas in se
prepričajte!

TEKSTILINDUS KLANJ

Gorenjesavska c. 12, Kranj

Po sklepu delavskega sveta z dne 10. 12. 1990 razpisujemo
JAVNO DRAŽBO

- dvosobnega stanovanja v velikosti 49,88 m² na Oldhamski c. 1, Kranj, izklicna cena je 1.338.598,00 din.
- garsonjera v velikosti 17,66 m² na Valjavčevi ul. 3, Kranj, izklicna cena je 417.218,60 din.
- enosobnega stanovanja v velikosti 34,41 m² na Gradnikovi 9, Kranj, izklicna cena je 1.095.218,60 din.

Javna dražba bo dne 1. 10. 1991 ob 10. uri v sejni sobi delavskega sveta podjetja Tekstilindus Kranj na Gorenjesavski c. 12.

Ogled je mogoč vsak dan od 7. ure do 14. ure; podrobnejše informacije zainteresenti lahko dobijo po tel. št. 064/222-441 int. 446.

Na dražbi lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki bodo do začetka dražbe na žiro račun prodajalca št.: 51500-720-001-25589 pri SDK Kranj ali na kraju javne dražbe vplačale varščino v višini 10 % izklicne cene.

Davčne obveznosti plača kupec.

Kupec je dolžan prodajno pogodbo skleniti takoj po zaključku dražbe, cenno ter druge obveznosti pa poravnati v 8 dneh po sklenitvi pogodbe, sicer varščina zapade. Če kupec izlicitirane cene odstopi od nakupa, izgubi pravico do povračila varščine.

INTEGRAL TRŽIČ

OBVESTILO DIJAKOM IN ŠTUDENTOM

V letošnjem šolskem letu vam nudimo naslednje možnosti nakupa vozovnic za naše avtobuse:

- blok desetih vozovnic - ugoden komercialni popust
- blok petnajstih vozovnic - ugoden komercialni popust
- mesečna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres
- polletna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres
- celoletna vozovnica - ugoden komercialni popust - regres

Polletne in letne vozovnice lahko kupite z enim, dvema ali tremi čeki. Pri takojšnjem plačilu so ugodnosti največje, vendar tudi ponudba na dva ali tri čeke zagotavlja izdaten prihranek kupcu.

V želji, da naša ponudba prevoza zadovoljuje vaše potrebe, vas pričakujemo na naših prodajnih mestih.

- v Trzinu na avtobusni postaji, Cesta JLA 1, Trzin, tel. 50-394
- v Kranju na Maistrovem trgu 11, 64000 Kranj, tel. 217-867
- v Kranju na avtobusni postaji Kiosk Loto,
- v Kranju trgovina Globus Turistična agencija A 3, tel. 212-174
- v Ljubljani na avtobusni postaji, Trg OF 1, Ljubljana, tel. 315-770

Na vseh prodajnih mestih lahko dobite vozne rede našega podjetja.

INTEGRAL TRŽIČ, Cesta JLA 1, 64290 TRŽIČ

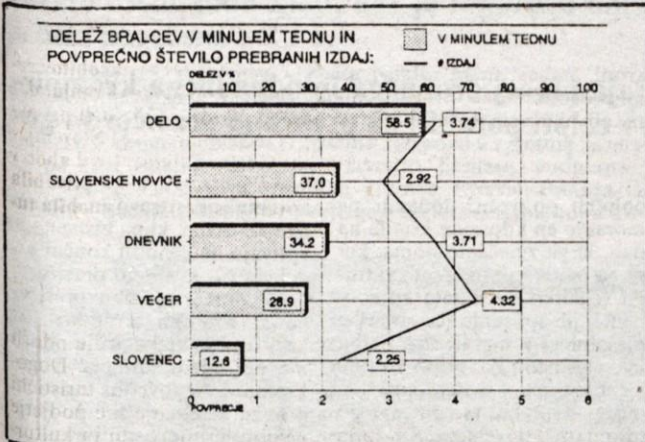
Želimo vam uspešno šolsko leto in srečno vožnjo!

kolektiv INTEGRAL TRŽIČ

Branost časnikov v Sloveniji

DELO najbolj brano

Ljubljana, 12. septembra - Na Forumu sejma Marketing klub v Ljubljani je bila predstavljena tudi raziskava Mediana 91 o branosti petih slovenskih dnevnikov v Sloveniji. Daleč najbolj brano je Delo, na Gorenjskem pa ni večjih razlik med Dnevnikom in Delom, tik za petami so jima Slovenske novice.

Naklade časnikov seveda ne povedo vsega, zato so zelo dobrodošle raziskave o njihovi branosti, ki ne zanimajo le urednikov in novinarjev, temveč tudi oglaševalce, politike, navsezadnje tudi bralce. Podjetji Gral Marketing in Varianta iz Ljubljane sta zasnovali projekt Mediana in na sejmu predstavila njegovo "nulto" serijo, za začetek jih zanima le branost petih slovenskih dnevnikov, analizirali pa bodo celoten slovenski medijski prostor, saj bodo takšni podatki postali tržno zelo zanimivi. Prvo raziskavo so plačali Delo, Delo-Revije, Videm Krško in Gospodarska zbornica Slovenije, vnaprej bo to samostojen projekt, ki ga bo kupec pač plačal.

V prvi raziskavi so anketarji na domu obiskali 802 posameznika, z njimi opravili uro trajajoč razgovor, popestren s posebnim sistemom izbora 70 kartic z naslovi časnikov in revij. Vzorec je bil razpršen po

vsej Sloveniji, kar najbolj približan dejanski sestavi prebivalstva.

Pokazala je, da je bilo v zadnjem tednu avgusta Delo daleč najbolj brano časnik v Sloveniji, saj ga je bral vsak drugi odrasli Slovenec, slede Slovenske novice, zelo blizu jim je Dnevnik, temu sledi Večer in na zadnjem mestu je Slovenec.

V raziskavi so zajeli tudi regijsko razpršenost, pokazalo se je, da je Večer izrazito štajerski dnevnik, Delo je najbolj brano v osrednji Sloveniji, na Primorskem in Dolenjskem. Za Gorenjsko pa je značilno, da med prvimi tremi dnevnikoma ni večjih razlik, vodi pa Dnevnik, ki ga je imelo v rokah 45,8 odstotka odraslih Slovencev, s 44,2 odstotka mu je tik za petami Delo in s 40,4 odstotka Slovenske novice, medtem ko je bil Slovenec bran le 14,9-odstotno, na zadnjem mestu pa je razumljivo Večer, ki je na Gorenjskem bran le 1,2-odstotno. ● M. Volčjak

Sedemnajst kandidatov za znak SQ - Zadnji dan prve slovenske sejemске prireditve Slovenski proizvod - Slovenska kakovost so na sejmu podelili potrdila sedemnajstim podjetjem, ki so svoje razstavljene izdelke prijavili komisiji za podelitev znaka SQ. Direktor sejma Franc Ekar, ki se je uvodoma zahvalil vsem sodelujočim na prvi prireditvi, je poudaril, da so to prvi koraki za razpoznavni znak slovenske kakovosti. Predsednik komisije Andrej Tavčar, ki je ocenjevala izdelke, pa je pojasnil, da je do 15. oktobra še čas, da podjetja predložijo podatke, ki jih ob prijavi niso imela. Prav tako se do 15. oktobra lahko prijavijo tudi druga podjetja z novimi izdelki, ki na sejmu niso bili predstavljeni. Za 21 proizvodov domače obrti pa bo komisija odločala po 15. oktobru, ko bodo izpopolnjeni in opredeljeni tudi kriteriji za tovrstne izdelke in za podeljevanje znaka SQ zanje. Sedemnajstim podjetjem za 53 izdelkov pa je v petek opoldne podelil potrdila predsednik kranjske občinske skupščine Vitomir Gros. - A. Ž. - Foto: G. Šinik

Slovenijaturist organizira v soboto, 21. 9. 1991, izlet z muzejskim vlakom v DOLINO REKE SOČE

s končnim ciljem v BRDIH.
Odhod vlaka je z Jesenic ob 8.20.
Cena izleta je 590 din, otroci do 6 let imajo zastonj, od 6 do 14 let pa 245 din.
Za bralce GORENJSKEGA GLASA je izlet 5 % ceneje (kupon). S kuponom se lahko prijavite v poslovalnicah SLOVENIJATURIST v KRANJU na Koroški 29, tel. 211-946 ali na JESENICAH na Titovi 4, tel. 84-193 ali v katerikoli poslovalnici SLOVENIJATURISTA. Vabljeni!

SLOVENIJATURIST GORENJSKI GLAS
Haj, pojedite z nami!

KUPON 5 % POPUST
Muzejski vlak v dolino Soče 21. 9. 1991
velja za eno osebo

KOLIKO JE VREDEN DINAR

Na četrtkovem sestanku Ljubljanske borze so bili doseženi naslednji devizni tečaji (za efektivno), ki veljajo do vključno četrta, 19. septembra. Stimulacije za odkup tuje valute so 81,70-odstotne.

Avstrija	AUD 100	326,395
Nemčija	DEM 100	2.296,1384
Švica	CHF 100	2.627,9118
Italija	ITL 100	3,0693
ZDA	USD 1	38,8195

V Sloveniji 8.088 dinarjev

Kranj, 13. septembra - Po podatkih Zveznega zavoda za statistiko so povprečne plače v republikah v letošnjem prvem polletju znašale: Slovenija 8.088 dinarjev, Hrvaška 7.007 dinarjev, Srbija 6.575 dinarjev, Vojvodina, 6.378 dinarjev, Črna gora 5.498 dinarjev, Kosovo 4.566 dinarjev in Makedonija 4.393 dinarjev. Povprečna plača v Jugoslaviji je tako znašala 6.415 dinarjev.

Po dejavnostih so se zaslužki gibali od 5.339 dinarjev v gostinstvu in turizmu do 9.211 dinarjev v družbeno-političnih skupnostih. Najnižjo povprečno plačo so prejeli delavci v predelavi premoga, kjer je znašala 3.617 dinarjev, največji pa v cevovodnem transportu, kjer je znašalo 15.395 dinarjev.

Kranj, 16. septembra - Na kranjskem avto sejmu je bilo včeraj zelo živahno, poznalo se je, da je zaprt ljubljanski, naprodaj je bilo več kot 300 avtomobilov. Prvič so pripravili blagoslov avtomobilov, kar sodi v sklop 500-letnice praznovanja kranjske cerkve, blagoslov je opravil kranjski dekan Stanislav Zidar.

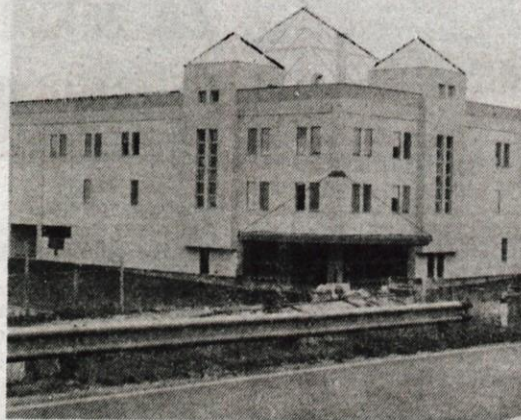
Cene rabljenih vozil na kranjskem avto sejmu dne 15. 9. 1991

Tip vozila / letnik	1990	1989	1988	1987
IMV R-4		6500		3900
Golf		16000	13900	
Yugo 45		6200		5100
Yugo 55		6600	6000	
Zastava 101	6900		6500	6000
Zastava 128		7000		6200
Opel vectra	27000			
Hyundai 1,3	17000			

Opomba: navedene so povprečne cene s sejma rabljenih vozil v Kranju z dne 16. 9. 1991 in so v DEM. Podatke pripravlja podjetje Praktikum Gorenja vas, d.o.o., ki izvaja kranjski avto sejem vsako nedeljo od 6.-14. ure. Ker je v Ljubljani avto sejem zaprt, je bila predvčerajšnjim na kranjskem sejmšču ponudba rabljenih vozil izjemno dobra, zanesljivo pa bo tako tudi v nedeljo.

ŠKOFJA LOKA
BLAGOVNI
CENTER MEDVODE
tel.: 061/611-100

NOVO V BC MEDVODE ● NOVO V BC MEDVODE

Še vedno širimo ponudbo, tokrat z NOVIM ODDELKOM OBUTVE, v katerem bomo nudili širok izbor ženske, moške, otroške in športne obutve po ugodnih cenah.

Obiskovalcem BC nudimo poleg širokega izbora tehničnega blaga, zabavne elektronike vse s področja tekstila, še:

- opremo za centralno in solarno ogrevanje,
- karnis in zaves,
- usnjenih oblačil,
- za šport in rekreacijo.

V samopostrežni nudimo diskontne cene za količinske nakupe. V zalogi imamo še kozarce za vlaganje po izredno ugodni ceni 19,00 dinarjev.

Nudimo vam ugodne kreditne pogoje.

Ugoden nakup je nakup pri LOKI.

VELIKA IZBIRA POHIŠTVA ZA OPREMO STANOVANJ IN POSLOVNIH PROSTOROV
UGODNI KREDITI IN POPUSTI
V SALONU POHIŠTVA
JAKOB
NAD PIVNICO EVROPA V KRANJU
Tel. (064)216.661

Svežih barv jeseni naproti! TODA, KAKO IN S ČIM PREBARVATI?

COLOR Medvode vam predstavlja, kako pravilno uporabiti njihove izdelke.

OD 15^h do 18^h

GLOBUS Kranj
torek, 17. 9. 91
BARVE-LAKI
Radovljica
sreda, 18. 9. 91

BARVE - LAKI
Škofja Loka
petek, 20. 9. 91

Samo v Merkurjevih prodajalnah, od 16. do 28. septembra vsi izdelki široke potrošnje COLOR-ja, pri nakupu nad 500,00 din pri takojšnjem plačilu in za člane stanovanjskih zadrug.

TRGOVINA ZA OTROKE

Ulica Janka Pucelja 7, Kranj,
tel.: 064/325-103

POSEBNA PONUDBA:

- kombinirani otroški vozički iz uvoza 6.880,00 din
- ortopedska obutev od št. 18 do 26, priznanega proizvajalca PETEJAN iz Nove Gorice
- oblačila, kozmetika, stajice, sedeži vseh vrst, previjalne mize, igrače, hlače Trikon, šolske potrebščine...

Le kdo bo pljuval v lastno skledo!

Ko je vlada dala v javnost predlog zakona o zadrugah, po katerem naj bi 40 odstotkov premoženja klavnic, mlekarn, vinskih kleti in drugih predelovalnih podjetij dobile zadruge kot glavne dobaviteljice surovin (mleka, živine, grozdja itd.), je bilo v "valu ogorčenja" slišati tudi za ocene, da tak predlog pomeni konec slovenske živilsko-predelovalne industrije in drastično povečanje števila brezposelnih. Če je še mogoče sprejeti očitke, da je administrativno politično določanje deleža v nasprotju z načelom pravičnosti, ker nekaterim daje preveč in drugim premalo, pa ni mogoče soglašati s tistimi, ki vseprek prepričujejo ljudstvo, da bodo (neuki) kmetje zapravili slovenske mlekarnice, klavnice, vinske kleti in druga kmetijsko predelovalna podjetja. Če bodo kmetje postali solastniki teh podjetij - in vse kaže tako, da bodo - potem se bodo verjetno še bolj kot doslej zavzemali za to, da "svoje" mlekarnice in klavnice obdržijo nad plitko vodo sicer razburkanega gospodarstva morja in da jim zagotovijo normalni tehnološki razvoj. Zapravljanje mlekarn in klavnic bi vsaj za gorenjskega kmeta pomenilo tudi pljuvanje v lastno skledo ali žaganje veje, na kateri sedi.

Očitno je, da vlada želi s prerazdelitvijo družbenega premoženja kmetijsko predelovalnih podjetij doseči predvsem dvoje: dati slovenskemu zadržanju materialne temelje, kakršne je imelo pred drugo svetovno vojno in kakršne bi verjetno imelo še danes, če ne bi bilo revolucije, socializma in podružbljanja, in drugič: zaščititi malega, drobnega proizvajalca in preprečiti, da bi se predelovalna podjetja obnašala kot monopolisti, ki mu je za usodo in zaslužek kmeta bolj malo mar.

Zbor občin slovenske skupščine je vladnemu predlogu že pritegnil, še več - sprejel je celo, naj bi zadruge postale večinski lastniki kmetijsko predelovalnih podjetij. ● C. Zaplotnik

V gozdnem rezervatu Savica - Ukanc Za vetrolom kriva smučarska proga

Radovljica, 14. septembra - Veter, ki je v Bohinju močno vlek 17. julija letos, je v gozdnem rezervatu Savica - Ukanc zajel pet hektarov površine in predvsem na položnejših legah pometal približno 2500 kubičnih metrov gozdnega drevja, predvsem debele bukve. Ker gre za zavarovani gozdni rezervat, je izvršni svet radovljiške občinske skupščine imenoval komisijo (v njej je tudi priznani gozdarski strokovnjak dr. Dušan Mlinšek), ki si je posledice vetroloma ogledala v začetku septembra. Komisija se je strinjala z ugotovitvijo Gozdnega gospodarstva Bled, da je glavni vzrok obsežnega vetroloma vrzel, ki je nastala z izgradnjo smučarske proge Zagarjev graben. Ker je graben močno porušil režim v gozdnem rezervatu, v katerem sicer noben poseg ni dovoljen, komisija predlaga, da bi prizadeti del izločili iz gozdnega rezervata, vanj pa vključili 50 hektarov drugega gozda. ● C. Z.

MEŠETAR

Ker je setev ozimnih žit pred vrati, je republiški sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že določil pogoje za pridobitev regresa za semensko pšenico in rž. Regres v znesku štiri dinarje za kilogram pripada le za nakup semena prve sortne reprodukcije priporočenih sort Kmetijskega inštituta Slovenije (za pšenico ano, balkanko, djerdanko, marijo, zagi 87, zrunko, dvanaesto, žitarko, jugoslavijo, zvezdo, pitomo, široko, triticum ter za rž danko) in za seme, razkuženo s sredstvi, ki ga določa strokovna pospeševalna služba. Pridelovalci bodo prvi del regresa (dva dinarja za kilogram) dobili ob setvi, razliko pa ob žetvi oz. potem, ko bodo pridelali in oddali načrtovane količine pšenice ali rži. Če ne bodo pridelali in oddali dovolj, drugega dela regresa ne bodo dobili oz. ga bodo dobili le, če bodo predložili potrdilo občinske komisije za oceno škode po elementarnih neizdajah, da je bil manjši pridelek posledica suše, poplave ali drugih vremenskih nevarnosti. Za prvi del regresa je treba poslati zahteve do 15. novembra letos na Poslovno združenje prehrane v Ljubljani, Miklošičeva 4.

V škofjeloških Mesoizdelkih (in v drugih Mercatrojevih klavnicah) veljajo od 2. septembra dalje nove odkupne cene živine.

MPG	cena (din/kg)	
kakovostni razred	živa teža	meso
MPG — mlado pitano govedo:		
— extra	54,00	96,42
— T.	49,50	88,39
— TT.	45,50	81,25
— zunaj razreda	40,00	71,43
Ostalo (starejše) govedo:		
— T.	34,50	66,35
— TT.	31,00	59,61
— TTT.	27,50	50,88
— zunaj razreda	23,00	44,23

V Bašlju si kmetijstvo, turizem in rekreacija vse bolj podajajo roke. Na eni od kmetij so uredili teniško igrišče, na drugi "stavijo" na konje. Ljubitelji konj iz različnih koncev Gorenjske, med katerimi prevladujejo dijaki in študentje, bodo namreč v kratkem ustanovili Študentski konjeniški klub, ki nima lastnih konj, zato pa jih je "našel" na Roblekovi kmetiji v Bašlju. Med šestimi konji so trije - Viki, Fedja in Miša - že ujahani in predstavljajo dobro osnovo za delovanje kluba. Ko bo klub tudi formalno registriran, bodo začeli s tečajem, ki bo pod strokovnim vodstvom; vsak dan pa bo na gozdni jasi (in drugod) tudi možnost za jahanje. Ura jahanja (60 minut) bo 150 dinarjev, za dijake, študente in ostale, ki sami še ne zaslužijo, pa 130. ● C. Z.

Kmetijski nasvet

Uporaba krompirja v prehrani prašičev in goved

V jesenskem času po izkopu krompirja nam ostaja precej drobnega in odpadnega krompirja, s katerim ne vemo, kaj bi. Ta krompir se da v celoti porabiti za prehrano prašičev in goved.

Osnovno pravilo pri krmljenju krompirja je, da mora biti le-ta čist, brez primesi, zato ga moramo pred uporabo obvezno oprati. Krompir lahko krmimo surov, parjen ali siliran. Je visoko prebavljivo krmilo s prebavljivostjo okoli 95 odstotkov, vendar vsebuje malo beljakovin, ki pa so biološko visoko vredne. Surovega prašiča neradi uživajo in deluje odvajalno. Vsebuje inhibitorje proteaz, ki zmanjšujejo prebavljivost vseh beljakovin v obroku. Ti se pri visokih temperaturah prebavljivost vseh beljakovin v obroku. Ti se pri visokih temperaturah razgradijo. S kuhanjem ali parjenjem se prebavljivost krompirja zviša, postane bolj sladek in prašiči ga raje žro. Kakovost mesa in slanine je boljša kot pri krmljenju s koruzo.

Kako pripravimo krompir za krmljenje? Če krmimo surovega, ga operemo, razrežemo in damo v korito. Ne smemo ga pokladati visoko bregim in doječim svinjam.

Da izboljšamo vrednost in okusnost, ga operemo in skuhamo ali pa po pranju potopimo za nekaj minut v vrelo vodo, operimo, zmečkamo in pokladamo.

Če nimamo dovolj kvalitativnih skladišč, se odločimo za siliranje. Krompir se lahko silira sam ali v kombinacijah z drugimi krmili. Siliramo lahko surovega ali kuhanega. S siliranjem surovega izgubimo veliko hranilnih snovi in soka, saj iz ene tone lahko odteče tudi do 200 litrov soka. Poleg tega pri siliranju nastane veliko pene, ki nam onemogoča neprodušno zaprtje silosa. Siliranje surovega krompirja se priporoča z do-

datkom 10 - 30 odstotkov žitnega zdroba, pesnih rezancev ali mrve, ker te snovi vežejo nastali sok. S siliranjem kuhanega krompirja naredimo odlično silažo, vendar je ta draga zaradi stroškov kuhanja. Stroške si lahko zmanjšamo s tem, da krompir samo poparimo oz. potopimo za nekaj minut v vrelo vodo. Potek siliranja je za vse načine enak. Krompir operemo, zmeljemo in hladnega potlačimo v silose. Ker je poraba take silaže zelo majhna, priporočamo, da se krompir silira v 100- ali 200-litrski plastični sode, kjer pride do manjših izgub. Silosi ali sodi se po polnjenju neprodušno zapro in silaža je po 3 - 4 tednih pripravljena za uporabo.

Sam krompir za prašiče ni popolna krma. V praksi se je pokazalo oz. se je uveljavil način, da krmimo krompir v vseh

oblikah po volji, dodajati pa moramo en kilogram krmila na dan, ki ga zmešamo doma, ker se ga ne da kupiti. Z nekaj truda si lahko nabavimo komponente, jih stresemo (če nimamo mešalnice) v mešalec za beton in zmešamo. Za pripravo 100 kg mešanice, s katero pokrijemo v povprečju vse potrebe po hranilnih snoveh pri prašičih in dosežemo lepe rezultate (priraste), potrebujemo: 20 kg koruze, 38 kg ječmena, 15 kg pšeničnih otrobov, 20 kg sojinih tropin, 5 kg mesno kostne moke (Koteks Tobus) in 2 kg Vitaredina.

Vse druge sestavine lahko nabavimo v zadržnih trgovinah. Cena take mešanice z 20 odstotkov surovih beljakovin znaša 7,00 din. Za pitanca od 20 - 110 kg porabimo na ta način okrog 135 kg krmil in 900 kg krompirja. Poraba krompirja na dan se giblje od 2,5 - 9 kg in več. V obdobju od 20 - 30 kg krmimo samo krmila in to 1 - 1,5 kg/dan, nato pa prašiče postopoma navadimo na krompir. Pri teži nad 110 kg zvišamo količino krmil na 1,5 kg na dan. Z uporabo ostalih žit namesto zgoraj omenjene mešanice zaradi pomanjkanja beljakovin prašiči slabše priraščajo. Obstajajo tudi druge rešitve v

kombinaciji s travo in ostalimi okopavinami, ki pa bistveno ne vplivajo na ceno in končni »izdelek« oz. kvaliteto prašiča.

Če doma nimamo prašičev, lahko krompir krmimo tudi kravam in pitancem. Pokladamo jim lahko surov ali parjen krompir. Za govedo veljajo ista pravila krmljenja kot za prašiče: krompir mora biti opran ter zmečkan. Skladiščiti ga je treba v temi, ker drugače postane zelen in se poveča vsebnost solanina, ki je strupen. Kalčke, posebno zelene, moramo pred krmljenjem odstraniti. 4 kg krompirja po škrobni vrednosti zamenja 1 kg žita. Kravam ga lahko pokladamo 10 - 15 kg na dan s tem, da jih počasi privadimo nanj, da ne dobe driske. S takim dodatkom nadomestimo v obroku po škrobni vrednosti 4 kg žita, vendar moramo preveriti količino beljakovin v obroku, da si s tem ne naredimo škode, saj mora biti razmerje škroba in beljakovin v določenem razmerju za določeno proizvodnjo.

Če sami niste prepričani o pravilnosti krmljenja, se posvetujte z območnim svetovalcem, ki vam bo svetoval, kako in kaj.

Kmetijska svetovalna služba
ing. Matjaž Meglič

Tuji zgledi vlečejo

Na "hišnem" kmetijskem sejmu

Sv. Barbara, 15. septembra - Franc Guzelj s Sv. Barbare pri Škofji Loki je v nedeljo po zgledu tujih zasebnih trgovcev priredil pred domačo hišo "hišni kmetijski sejem", na katerem je razstavljal in prodajal okrog 1500 različnih primerkov - od velikih strojev (traktorje, nakladalnih prikolih, silokombajnov, plugov itd.) do malega, ročnega orodja in drobnih nadomestnih delov. Čeprav je moča delala blato pod nogami in tudi sicer kvarila sejmsko razpoloženje, je bilo obiskovalcev kar precej.

Sedemnajstega septembra letos bosta minili dve leti, odkar je podjetni Franc odprl zasebno trgovino s kmetijskimi stroji; prvega oktobra bo preteklo že tudi leto dni, ko je poleg rabljenih strojev začel prodajati tudi nove. Ker kupci niso preveč navdušeni, da bi bili stroji "pod milim nebom", je lani zgradil pokrito strojno lope, letos je nabavil tovrnjaka za prevoze strojev in drugega materiala ter še terensko vozilo, oktobra namerava na Jenkovi kmetiji na Godešiču pri Škofji Loki odpreti novo poslovalnico; sejem, ki ga je priredil v nedeljo pa je bil že peti po vrsti in doslej daleč največji. Na 1500 kvadratnih metrih površine (od tega 200 "kvadratov" pokrite) je razstavljal, kot že rečeno, okrog 1500 različnih primerkov - velikih in malih kmetijskih strojev, orodja, pripomočkov in nadomestnih delov. Večino je razstavljal sam, ne-

kaj so pripeljali tudi drugi.

Kaj vse je bilo mogoče videti na sejmju? Približno dve tretjini novega "blaga" in nekako tretjino rabljenega, stroje in priključke največjih slovenskih proizvajalcev SIP Šempeter, Creina, Tehnostroj, Krasmetal, Riko, Tajfun, Olt Osijek, Hmezd ter zasebnikov Gorenc, livarstvo Primožič, kovaštvo Bizovičar, kovaštvo Mušič itd., traktorje Zetor, Deutz, Tomo Vinković in IMT - in še bi lahko naštevali. Ko smo Franca Guzelja vprašali, ali so tudi cene sejmske in nižje kot v ostalih dneh, je napol v šali in napol zares odvrnil, da so pri njih cene - vsaj v primerjavi s nekaterimi konkurenti - vse leto sejmske. Naj bo tako ali drugače! Nesporno je, da Franc zna privabiti kupce v odročno, a dobro označeno trgovino, in da s tudi takšnimi sejmi, kakršen je bil nedeljski, širi krog kupcev. ● C. Z.

Skupščina bo zarisala "smeri" kmetijstva

Za zakonske omejitve ustrezna nadomestila

Radovljica, 13. septembra - Zbori radovljiške občinske skupščine bodo na skupnem zasedanju 24. septembra obravnavali tudi smeri razvoja kmetijstva v radovljiški občini. Kot je iz njih razbrati, bo v občini tudi v prihodnje glavna kmetijska dejavnost govedoreja (prireja mleka in mesa ter reja plemenskih telic), velik pomen pa bodo dali dopolnilnim dejavnostim.

Pridelovanje krmnih rastlin bodo prilagajali glavni kmetijski dejavnosti - govedoreji, v nižinskem območju pa naj bi poleg krmnih rastlin pridelovali še druge poljščine. Ker mora Gorenjska (in radovljiška občina) precej prašičjega mesa za preskrbo prebivalstva pripeljati od drugod, bodo prašičerejo pospeševali, vendar le na manjših in ekološko sprejemljivih gospodarstvih. Za rejo ovac in ostale drobne naj bi izrabljali predvsem hribovska in visokogorska zemljišča, ki niso primerna za drugo kmetijsko dejavnost. V občini nameravajo tudi v prihodnje urejati skupne pašnike ter z agromelioracijami in izsuševanjem izboljševati kmetijska zemljišča.

Sadjarstvo in zelenjadarstvo sta dejavnosti, ki nimata tradicije in za kateri tudi ni dovolj znanja. Precej možnosti je, da bi ponovno oživili pridelovanje ribeza, velik pomen pa dajejo dopolnilnim dejavnostim (turizem, obrt, storitvene dejavnosti, domača predelava kmetijskih pridelkov, prodaja na domu oz. na urejenih tržnicah, predelava lesa itd.). Da bi pridelovali čimbolj zdravo hrano, priporočajo, da bi rastline varovali pred boleznimi in škodljivci s t.i. integralnim varstvom, da bi upoštevali nove dosežke škropilne tehnike, uporabljali ustreznejše pesticide, in bili bolj gospodarni pri porabi umetnih gnojil.

Posebnost radovljiške obci-

ne je, da z velikim delom sega v območje Triglavskega narodnega parka. Ker naravovarstveni režim občuti tudi kmetijstvo, v občini zahtevajo, da republika za zakonsko omejeno gospodarsko rabo prostora in s tem za manjšo možnost zaslužka zagotovi ustrezna nadomestila.

Kar zadeva finančno spodbujanje kmetijstva, bo občina v nižinskem območju denarno posebej podpirala le razvoj dopolnilnih dejavnosti, usposabljanje kmetijskih zemljišč in izobraževanje, v hribovskem in višinskem območju pa poleg tega še prirejo mleka in mesa, pašništvo, urejanje infrastrukture in gospodarjenje na območju Triglavskega narodnega parka.

Precejšnje spremembe se obetajo po sprejetju zakona o zadrugah in zakona o denacionalizaciji. Ker bodo kmetje zaradi močne konkurence le težko ostali neorganizirani, v radovljiški občini pričakujejo, da se bo članstvo v zadrugah povečalo (zdaj je včlanjenih le polovica kmetij, ki pridelujejo več hrane, kot je same porabijo). Poglavlje zakona, ki govori o vračanju zadržnega premoženja, predvsem določba, po kateri naj bi zadruge dobile 40 odstotkov premoženja kmetijsko-predelovalnih podjetij, pa bo v občini prizadela le eno podjetje - radovljiško klavnico, ki je zdaj del blejske Špecerije. ● C. Z.

Torek, 17. septembra 1991

Slovenska nogometna liga

Olimpija pokleknila v Naklem

Na nedeljski tekmi slovenske nogometne lige med Naklom in Olimpijo v Naklem se je zbralo blizu 2000 ljudi, kar je rekorden obisk v zgodovini nogometa v tem kraju. Olimpija je bila poražena z 2 : 1.

Naklo, 15. septembra - Živila Naklo: Miro Vodan, Boris Krizaj, Filip Murnik, Boštjan Naglič, Darijan Jošt, Janez Krizaj, Andrej Jošt, Brane Pavlin, Franci Ahčin, Andrej Jerina in Bojan Taneski. V drugem polčasu je Pavlina zamenjal Zaplotnik, A. Jošta pa Jani Bohinc. **Olimpija:** Varvodič, Englaro, Podgrajski, Čeh, Perica, Zulič, Čirič (Muniši), Udovič, Ubavič, Protega in Hudarin. **Sodniki:** Raukovič (Velenje), Špiler in Babič (oba Laško).

Prvi gol za Naklo. Žoga je v mreži, vratar Varvodič pa na tleh.

To je bil pravi nogometni spektakl. Ob igrišču in na bližnjih bregovih (pa tudi na drevesih) se je zbralo blizu 2000 ljudi, kar je rekorden obisk v zgodovini naklanskega nogometa. V goste so prišli nogometiški Olimpije, nekdanji prvoli-

gaši in profesionalci, vendar je prvoliški in profesionalni blišč v Naklem zbledel. Olimpija je bila v Naklem poražena in to je bil njen prvi poraz v tej ligi, Naklo pa se je obdržalo na drugem mestu v slovenski nogometni ligi. Tako se nadaljuje

Strel na Olimpijin gol

mrtvi tek najboljših dveh moštev slovenske lige: Izole in Živil Nakla.

Tekma je bila odločena v prvem polčasu. V 26. minuti je prvi zadetek za Naklance dal Andrej Jošt, štiri minute kasneje pa je na 2 : 0 povešal Franci Ahčin. Nogometiški Živil Naklo bi lahko že v prvem polčasu še kak zadetek več. Najlepša priložnost se jim je ponudila v 42. minuti, ko je Jerina podal Taneskemu, ta pa je za las zgrešil vrata. V drugem polčasu je Olimpija pritisnila in v 50. minuti prek Udoviča dosegla

gol. V 67. minuti je Čeh igral z roko. Enajstmetrovko je streljal Taneski, vendar je Varvodič njegov strel ubranil. Naklanci so do konca tekme zdržali pritisk Olimpije in dosegli pomembno zmago.

Trener Živil Nakla Andrejašič je po tekmi za Gorenjski glas povedal: "Seveda sem zadovoljen. Pokazali smo, da Slovenci znamo igrati nogomet. Vesel sem tudi zato, ker postajajo nogometne tekme pomemben dogodek za Naklance, Kranjčane in Slovence." ● **J. Košnjek, slika G. Šinik**

odličan strelec in podajalec, sicer pa so zadetke za Acroni Jesenice dosegli Kopitar 2, Mlinarec, Varnavski, Smolej, Magazin, Varjanov in Šuvak.

Bled Promolinea je igral doma z Zoldo iz Italije in mu nasul kar 12 golov, prejel pa je le štiri. Italijani so bili povsem

Alpska liga v hokeju na ledu

Visoki zmagi Bleda in Jesenic

Bled Promolinea je premagal Zoldo z 12 : 4, Acroni Jesenice pa Bolzano z 8 : 3. Blejci in Jeseničani so pokazali odlično igro, kar pa ne drži za Olimpijo Hertz, ki je bila poražena s Zell am Seejem 6 : 3.

Izjemen začetek hokejistov Bleda Promolineje in Acroni Jesenic v alpski hokejski ligi.

Kranj, 16. septembra - Tako na Jesenicah v petek zvečer kot na Bledu v soboto smo videli odlično hokej, kar je lahko obet v zanimivo tekmovalje v alpski hokejski ligi.

Acroni Jesenice so pokazale v tekmi z Bolzano eno najboljših iger v zadnjih desetih letih. Premagati Bolzano z 8 : 3 ni lahko, vendar je Jeseničanom to uspelo. Jeseniške peter-

Veselite ob zadetku

ke so delovale brezhibno, kar pa za Bolzano ni bilo mogoče trditi. Sovjetski hokejisti so pokazali resnično svoje znanje, blesteli pa so tudi domači hokejisti. Posebno razpoloženi je bil Matjaž Kopitar, ki je bil

nemočni, bili pa so na trenutke zelo grobi. Zadetke za Bled Promolineo so dosegli Klemenc, Rožkov, B. Lomovšek, Anfjorov in Stolbun.

● **J. Košnjek, slika G. Šinik**

Od tekme do tekme

Nogomet - V območni mladinski ligi sta Domžale Lek in Creina Primskovo igrala 2 : 2, Alpina iz Žirov pa je v območni članski ligi zgubila z Branikom zgubila 1 : 0. V gorenjski medobmočni članski nogometni ligi pa so bili doseženi naslednji izidi: Sava : Bitnje 6 : 0, Zarica : Bled 3 : 2, Trboje : Polet 1 : 1, Creina : Mavčič 3 : 0, Visoko : Lesce 3 : 2 in Šenčur : LTH 1 : 1. UI. Kužnik

Varpisti Gorenjke slovenski prvaki - Varpa klub Špik iz Gozd Martuljka je priredil ekipno slovensko prvenstvo v varpi. Zaradi razmer v Jugoslaviji na tekmovalju ni bilo varpistov iz Švedske. Zmagala je ekipa Gorenjke iz Kranjske Gore v postavi Vitomir Modrič, Dolfe Kosmač in Živko Miljevič. V finalu je ekipa Gorenjke premagala VK Špik iz Gozd Martuljka z 12 : 8, Ljubljano z enakim izidom, Krašnja pa s 15 : 2. Naslednje veliko tekmovalje bo v soboto, 28. septembra, v Ljubljani, ko bo dvoboj med gorenjsko in ljubljansko regijo. ● **V. Modrič**

Slovenski kolesarji uspešni po Istri - Konec tedna je bila 37. mladinska koledarska dirka po Istri, na kateri je nastopilo 48 kolesarjev iz Slovenije, Hrvaške, Avstrije in Poljske. Zmagala je ekipa Slovenije A, Gorenjska pa je bila druga. Zmagal je Štangelj (Slovenija A) pred Reibenbauerjem (Avstrija), Poljancem (Gorenjska), Tonovičem (Istra) in Krišljem (Slovenija B). ● **J. K.**

Na Joštu balinišče

Kranj, 14. septembra - Na Joštu nad Kranjem so v soboto odprli novo balinišče. Ob pomoči Skakalnega kluba Triglav iz Kranja, ki je lastnik zemljišča, so balinišče zgradili člani kluba Joštarjev. Po otvoritvi so organizirali turnir dvojic. Zmagala sta Vlado Bajželj in Marjan Šilar pred Matevžem Omanom in Janezom Jakličem ter Antonom Novakom in Mirsadom Kondičem. ● **J. K.**

Novice iz Škofje Loke

Kolesarjenje, kros, nogomet

Škofja Loka, 17. septembra - Začenjajo se 11. delavske športne igre. Obeta se dobra udeležba, saj se je konec preteklega tedna prijavilo že 30 podjetij in ustanov, kar pomeni, da bo sodelovalo nad 800 športnic in športnikov. V petek bo na sporedu kolesarjenje, kronometer za ženske in moške. Start bo ob 16. uri v dolini Hrastnice, proga pa bo dolga 5300 metrov. Prijave bodo sprejemali še pol ure pred startom. Tekma bo ekipna. Ekipa sočasno starta in skupaj mora tudi pripeljati na cilj. Krajane prosijo, da v času tekme med 16. in 18. uro upoštevajo navodila redarjev.

V škofjeloški občini potekajo tekmovanja v krosu. Tekmovanja naj bi bila končana do 25. septembra. Občinsko prvenstvo v krosu bo dan kasneje, 26. septembra, isti dan pa bo tudi kros v okviru 11. delavskih športnih iger. Razpis za kros bo poslan pravočasno.

Mihol pa sporoča ljubiteljem malega nogometa, da bo v nedeljo, 22. septembra, organizirala turnir v malem nogometu. Na igrišču v Puštalu se bo tekmovalje začelo ob 8. uri, štelu pa bo tudi za točke pokala Loka v malem nogometu. Prijave sprejemajo do 15.30 po telefonu 331-331, interna 28-02 (Mare), kasneje pa po telefonu 620-235. Prijavnino 600 dinarjev bo treba plačati najkasneje na žrebu, ki bo v četrtek, 19. septembra, ob 19. uri v Krčmi Mihol.

V Žireh pa je bilo žensko občinsko teniško prvenstvo, na katerem je sodelovalo le 9 igralk, od katerih je bila samo ena zunanaj Žirov, vse druge pa so bile iz Žirov ali Gorenje vasi. Najboljše so bile Petra Rampre, Katja Frelih in Tatjana Dermota. ● **M. Kalamar**

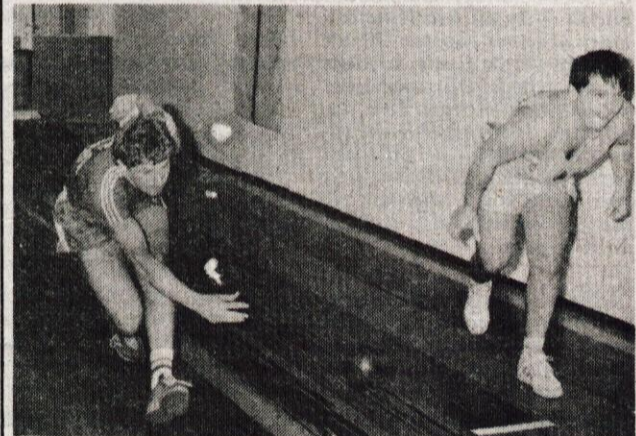
Svetovni pokal gorskih tekačev

Odlična Teraž in Vencelj

Mojstrana, 14. septembra - Iz Zermatta v Švici se je vrnila slovenska ekipa gorskih tekačev, ki je sodelovala, kljub nasprotovanju nekaterih iz mednarodne atletske federacije, pod slovensko zastavo. Na tekmi je bilo 300 tekačev iz 25 držav. Naši so sodelovali v vseh štirih disciplinah, vendar z okrnjeno juniorsko ekipo. Uspehi upravičujejo nastop, predvsem pa sta bila odlična Franci Teraž z 12. mestom med člani na krajši progi in Tone Vencelj s 17. mestom med juniorji. Tekmovalje je bilo zahtevno, saj je bilo na nadmorski višini od 1600 do 2600 metrov. Organizacijo udeležbe sta odlično speljala trener Rado Skubic in selektor Drago Kosmač ob podpori pokroviteljev Primexa iz Nove Gorice in Slovenijašporta ter Kompassa iz Ljubljane. Uvrstitve naših so bile naslednje. Na kratki progi (11,3 kilometra) je bil Teraž 12., Ivan Urh 24., Edvin Kosovelj 37. in Vojko Djuričič 53. med 75 tekači, ekipno pa so bili Slovenci osmi. Na daljši progi (17,3 kilometra) je bil med 92 tekači Igor Šalamun 27., Stojan Melinc 35., Stane Okoliš 39. in Jože Rogelj 65, ekipa pa je bila 10. Med ženskami (8,3 kilometra, 68 tekmovalk) je bila Anica Živkov - Babič 21., Marija Trobec 30. in Nataša Nakrst - Kosmač 39., ekipa pa je bila 9. Med juniorji na 8,3 kilometra in 64 nastopajočimi pa je bil Tone Vencelj 17. Septembra prihodnje leto bo v Valle di Susa v Italiji prvo uradno svetovno prvenstvo gorskih tekačev. ● **L. Kerštan**

Hokejska šola na Bledu

Bled, 17. septembra - Hokejski klub Bled vabi otroke, rojene leta 1983 in mlajše v hokejsko šolo. Pod vodstvom priznanih strokovnjakov se bodo naučili drsanja in osnov hokeja. Po šoli bodo lahko naprej vadili v moštvo mlajših pionirjev, ki tekmujejo v slovenski ligi in karavanski ligi skupaj z Avstrijci. Prijave sprejemajo v športni dvorani na Bledu vsak dan od ponedeljka do petka v športni dvorani med četrto in pol peto uro.

Jubilej kegljačev Triglava - Kegljaški klub Triglav je konec tedna proslavil 40. obletnico delovanja. V soboto zvečer so organizirali slavnostno in družabno srečanje na Laborah, na kateri so podelili društvena priznanja Marjani Zore, Emi Zajc, Antonu Česnu, Stanetu Potočniku, Karlu Boštjarju, Vinku Cvirnu, Milanu Berniku, Janezu Košmrlju, Milanu Vehovcu, Ivanu Kranjcu in Edgarju Vončini. Organizirali so tudi dva močna kegljaška turnirja. ● **J. K., slika G. Šinik**

Vabila, obvestila

Streško tekmovalje v Struževem - Sekretariat za ljudsko obrambo kranjske občine in občinski štab za teritorialno obrambo kranjske občine vabita v soboto, 21. septembra, ob 8. uri na strelišče v Struževem, kjer bo tekmovalje v streljanju s polavtomatsko puško. Streljanje bo trajalo do štirih popoldne. Tekmovali bodo lahko vsi polnoletni občani. Puške in nabojne bo preskrbel organizator. Pokrovitelji prireditve, za katero se bo mogoče prijaviti na strelišču, so Kokra, trgovsko podjetje, Mercator - Mlekarna Kranj, Merkur Kranj, Planika in Živila Kranj. UJ.K.

Prvo prvenstvo Pokljuke v taroku - Šport hotel Pokljuka razpisuje prvo odprto prvenstvo Pokljuke v taroku, ki bo od petka, 27. septembra, do nedelje, 29. septembra. Prijavnina, ki obsega tudi dva polna penziona, znaša 1.000 dinarjev. Prijave s prijavnino v višini 300 dinarjev bodo sprejemali na Zvezi telesnokulturnih organizacij kranjske občine do petka do 10. ure. Število prijav je omejeno. Zbor tekmovalcev bo v petek ob 17. uri. Informacije daje Marjan Lampret na ZTKO Kranj osebno ali po telefonu 211-176 ali 211-235. ● **J. K.**

Planinski izlet v Zahodne Julijce - Planinsko društvo Kranj organizira v soboto, 21. septembra, izlet v Zahodne Julijce. Posebni avtobus bo ob 6. uri zjutraj izpred hotela Creina odpeljal mimo Trbiža in Rablja na Nevejsko sedlo, od koder bosta dva izleta: na Montaż in na Šike. Prevoz bo stal predvidoma 250 dinarjev. Izletniki se bodo vrnili v Kranj do 20. ure. Izlet bodo vodili Tomaž Planina, Peter Globočnik in Matija Grandovec. Prijave bodo sprejemali v pisarni društva do zasedbe avtobusa. ● **J. K.**

CESTNO PODJETJE KRANJ p. o.

KRANJ, JEZERSKA C. 20 • TEL. 26861, TELEX 37720 CP KRAN YU

Cestno podjetje Kranj, p. o., razpisuje kadrovske stipendije za poklic oz. program:

DIPLOMIRANI INŽENIR GRADBENIŠTVA - VII. st. zahtevnosti, smer: prometna

Prijave za razpis kadrovske stipendije morajo prosilci vložiti do 30. 9. 1991.

Kandidati morajo vlogi - prijavi »Vloga za uveljavitev socialnovarstvenih pravic« (obr. DZS SPN-1), priložiti:

- potrdilo o vpisu v šolo
- overjen prepis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala
- potrdilo o premoženjskem stanju in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu
- potrdilo o dohodkih staršev.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

Paul Balman, velik prijatelj Slovencev:

Priznanje samostojnosti je edina rešitev

Politika se ne dela (vodi) s tanki

Podvin, septembra - Paul Balman, Francoz, upokojeni novinar, doma iz malega mesteca Ste Marie aux Mines, s svojo ženo Marianne ravnokar preživlja počitnice v Sloveniji. V Podvinu sta trenutno menda edina gosta. Prelepe dneve imata za sprehode, za hribe, za gobarjenje in vse bi bilo, kot že toliko let, če bi ne bilo vojne, če bi ne bilo vseh teh dogodkov v Sloveniji, na Hrvaškem. Njima še posebej ni vseeno, kaj se dogaja s Slovenijo, z Jugoslavijo. Paul Balman je namreč tisti mož, ki je pred šestindvajsetimi leti odkril Tržič, mestece v Sloveniji, ki ima podobno usodo, kot njegov Ste Marie aux Mines v Franciji in s katerim so se Tržičani pred četrto stoletje pobratili. Danes je prav Paul Balman tisti, ki piše pisma najvišjim francoskim politikom in jih roti, naj vendar priznajo samostojno Slovenijo, samostojno Hrvaško, kajti ljudje hočejo svobodo, vse mora izhajati iz različnosti republik. Nihče ne more živeti za zidovi. Predvsem pa je treba končati to strašno vojno, to dramo, v kateri je že toliko mrtvih, ranjenih, toliko porušenih domov. Saj je tu vendarle skorajda že 21. stoletje, ko je Evropa že zdavnaj pozabila na osvajalne vojne in spoznala, da je le mir v svetu tisti, ki omogoča lepše, boljše življenje. In boli ga, da ni prav Francija tista, ki bi se v Evropi potegovala za samostojno Slovenijo, da je to Nemčija...

"Dobro poznam vašo Jugoslavijo, vsako leto prihajam sem po dvakrat, bila so leta, ko sem bil tu tudi po trikrat, štirikrat. Od Budve do Istre in preko Bosne in Hrvatske sem jo prekrizal. In seveda vso Slovenijo. Sedemkrat sem bil na Triglavu. Vedno pravim, da bi bila Slovenija lahko druga Švica. Še več kot Švica, kajti Slovenci imate planine in morje, Švica ima pa samo gore. Danes kar verjeti ne morem, da je vse prazno. Strahotno škoda je ta vojna naredila vašemu turizmu, gospodarstvu. Marsikateri tujec bi prišel, kot vsa leta, a si ne upa zaradi negotovega položaja, čeprav v Sloveniji vlada mir. Jugoslavija je za nas Vzhod, zato Francozi tudi zelo slabo poznajo vašo deželo. Menda so se vsa leta še najbolj zanimali za vaš nogomet. Včasih so se smejali De Gaulu, ko je dejal, da bo bodoča Evropa segala od Atlantika do Urala. Toda danes se vse to dogaja. Poglejte samo Poljsko, Češko, del Sovjetske zveze. Tu sta tudi Slovenija in Hrvaška. Žal je o dogodkih pri vas francoska TV zelo malo in slabo prenašala, veliko več nemška."

"Teško je razumeti naše razmere, kajti vsak naš narod ima toliko specifičnosti, toliko je zgodovinsko pogojena." "Zelo sem nezadovoljen z našimi francoskimi

politiki. Pisal sem Mitterandu, Valeriju Giscardu d' Estagneu, Chabanu Delmasu, da francoske diplomacije ne razumem. Na eni strani so šli tanki na Slovenijo, podobno kot na Budimpešto v petdesetih letih, a oni ne store nič. Odgovor sem dobil le od Chabana Delmasa, ki pozna Slovenijo, tudi v Tržiču je že bil enkrat z nami, od Mitteranda pa le noto, da je pismo prejel. Tu pa gre armada na svoje ljudi! In ti ljudje imajo pravico da svoje samostojnosti. To je vendar tudi francoski sistem. Francija to vedno zagovarja. Vi ste se vendar z referendumom izrekli za samostojnost!

Osebnostno sem mnenja, da morajo vse republike Evrope dobiti svojo samostojnost. Škoda je, da se samostojnosti takoj ne prizna, če jo neki narod hoče. Bolj se odlašajo, hujše je, vse več je žrtev, materialne škode in vse težje se je potem pogovarjati. Ko je Francoska Gvineja zahtevala samostojnost, jo je od De Gaulea dobila čez noč, brez ene žrtve."

"Pri nas je drugače, Srbi hočejo svojo Veliko Srbijo."

"Kaj bi bilo, če bi vsi narodi v svetu zahtevali enako kot Milošević, da je povsod, kjer žive Srbi, Srbija. Pri nas v Franciji žive Poljaki, Italijani, Alžirci. Če bi si ti izvolili kaj takega, se mi zdi enako nemogoče. Teško je razumeti, da Evropa ne reagira močnejše, da se ni našla načina, kako to urediti. Evropa ne more dojeti, kakšne razlike so med vašimi narodi. Po drugi strani so pa Francozi polni svoje zgodovine. Mitterandu sem pisal, da mi je žal, da Nemčija igra glavno vlogo pri priznanju Slovenije in Hrvaške, ki bo jutri morda že premočna. To ni dobro za Evropo."

Splah pa bi Francija morala imeti drugačen odnos do Slovenije že zaradi njene zgodovine, glede na svoje Ilirske province. Ko sem 1965. leta prvič prišel v Ljubljano, sem bil presenečen nad spomenikom Napoleonu, da je bila Francija intelektualno tako lepo sprejeta v Ljubljani. O vsem tem sem pisal Mitterandu. Slovenija morda ne bo kupljena od Nemčije, vendar Francija pri tem ne sme ostajati ob strani. Nemčija je res gospodarsko velika, politično pa je majhna. Toda zdaj se to končuje in to ne na dobro Francije in ne Evrope."

"Morda, toda veseli smo, da se splah kdo poteguje za našo suverenost, za prenehanje te nore morije, posebej še, ko je Evropi težko razumljiva naša različnost."

"Pri vas mora vse izhajati iz različnosti republik. Nihče ne more danes več živeti za zidovi. Da bi se končala ta morija, bi morale evropske države narediti politični zid okrog Srbije, da bi ne bilo več agresije. Srbska dominacija v Sloveniji in na Hrvaškem je nemogoča. Ne smemo preveč gledati nazaj v zgodovi-

no, sicer bi bil problem nerešljiv. Gledati moramo abstraktno. Najpomembnejši so ljudje. Šest republik, šest različnih narodov, mentalitet. Iz tega je treba izhajati, iz suverenitete."

Ni druge rešitve kot priznanje različnih republik, sicer tudi Evropa ne more uradno pomagati. Če bi k vam prišle mirovne čete, bi bilo rešeno le za nekaj časa, ko bi odšle, bi bilo isto. Eno srbsko, hrvaško ali slovensko življenje je isto - je eno samo življenje, nenadomestljivo. To je tisto. Politika se ne dela s tanki. To ne traja nikoli. Le razgovori, razgovori. Morda razdelitev teh šestih republik ni idealna, a končno, perfekcije v svetu ni. Moramo se spoznavati skušati živeti skupaj." ● D. Dolenc

Hrvaška se joče

Celih 50 let smo poslušali parole o jugoslovanskem bratstvu in enotnosti. Od kod danes Srbom in Hrvatom tolikšno sovraštvo. Saj vendar oboji govorijo isti jezik in bivajo ob isti reki Savi. Kaj kmalu dobimo odgovor, da sovraštvo povzročajo prav isti komunisti, ki so vzklikali k bratstvu in enotnosti. V stari Jugoslaviji je v beograjskem parlamentu srbski poslanec Puniša Račić streljal na prvaka hrvaške kmečke stranke Stjepana Radića in njegovega brata in ju ubil. Po tem dogodku Hrvati niso več sodelovali v parlamentu. Bila so še trenja, a takih ubojev, kot so danes, ni bilo. Tito je rad poudarjal, da je Jugoslavija dala med vojno 1 700 000 žrtev. Pozabil pa je povedati, da so te pomore v glavnem povzročili komunistični partizani. Nemce so izrabljali samo kot pretevo za uboje. Nemci so v glavnem varovali varovalne točke Schitzpunktov. Na ostalem področju pa se klatili partizani. Poglejmo malo nazaj, kaj je Tito storil. Vse svoje nasprotnike je odstranil. Jugoslavija - to je bil on in nekaj njegovih pajdašev. Kardelj je bil njegova desna roka. Slovenski politiki so se vedno izgovarjali na Kardeljeve misli in na njegove amandmaje. Nasprotnike pa

Zaradi čedalje večjega zanimanja bralcev za sodelovanje v rubriki Odmevi in Prejeli smo, priporočamo, da prispevki niso daljši od dveh tipkanih strani (60 vrstic). Le tako lahko zagotovimo pravočasno objavo čimveč pisem. Uredništvo si pridržuje pravico, da predolge prispevke ustrezno skrajša tako, da ni bistveno okrnjena vsebina sporočila oziroma, da zavrne objavo. Vsi prispevki morajo biti podpisani s polnim imenom in naslovom.

Uredništvo

je obdajal s politikanti, a je pozabil, da je tudi sam politikant. Kardelj je bil faliran študent, a nikoli zaposlen. Uvedel je delavsko samoupravljanje, a o pravem delu sploh ni imel pojma. Samoupravljanje bi bilo možno v razvitem kulturnem svetu, a ne na butastem Balkanu. Ali ni to žalostno, da se je takemu mislecu sin rajši ustrelil, kot pa da ga ni poslušal. Srbi govorijo, da jih je Tito okradel, sami pa sedaj isto delajo. Na Hrvaškem kradejo hrvaško zemljo in imovino. Danes potrebuje Beograd človeka, ki bi sledil Jelcinu in počistil s tisto deseterico, ki nam grozi in nato bi nastopil ponoven mir.

Srbski teroristi, ki jih podpira armada, so tako zaslepljeni, da ne vedo, da ko jim bo zmanjkalo moči, bodo dobili nož v hrbet. Kajti armada ne bo dopustila, da bi prišla na cilj dva zmagovalca. Tudi jež se je lisici dobri-

kal, ko je prišel k njej v brlog. Ali kaj kmalu je morala zapustiti brlog ježu.

Medvode, 24. 8. 1991

Ciril Jeras

Čakanje na popravilo

21. 8. 1991 sem nesel v Iskra Servis, Planina v Kranju svoj televizor v popravilo. Gospoda v servisu sem vprašal, kdaj mi bodo popravili TV, pa je odgovoril, da pride serviser iz Ljubljane samo enkrat na teden in da hodi v četrkih in glede na to bi bil ta televizor popravljen v petek, 23. 8. 1991. V petek sem prišel po televizor in dobil odgovor, da ni popravljen, ker je imel za popraviti kar 15 televizorjev in je odšel domov ob 15. uri. Uslužbenec je videl, da sem bil nezadovoljen, zato mi je obljubil, da bo popravljen 30. 8. 1991. V četrtek sem po telefonu dobil informacijo, da je TV popravljen, in da ga lahko še isti dan pridem iskat. No, iskat sem ga šel naslednji dan, pa so se izgovarjali, da je okvara tako velika, da ga ne morejo kar tako hitro popraviti in zopet bi moral čakati še en teden, da bi prišel »gospod« iz Ljubljane in se usmilil mojega televizorja. Vse skupaj mi je prekipelo, vzel sem televizor in ga odnesel v popravilo v zasebno delavnico, kjer so mi povedali, da moj televizor sploh ni bil odprt in da ni okvara tako velika, da ga ne bi mogli še isti dan popraviti.

TRGOVINA

VIDA

v Reševi ulici - Primskovo (blizu samopostrežne trgovine na Klancu) vam po najnižjih cenah nudi ves šivilski material - zadrge vseh dolžin in barv, več kot 1000 vrst gumbov, podloge, elastike vseh širin, sukanec, razne trakove, čipke, prejo za vezenje, gobeline, ovratnike, centelin...

Posebna ponudba v septembru

Zadrge 20 cm 20,00 din
Sukanec Rubin 68,00 din
Ramenske blazinice 30,00 din

Montiramo tudi stiskalnice italijanske znamke Fiocchi!!!

Za člane petice dodaten popust!

Razočaran sem nad poslovanjem Iskra Servisa na Planini v Kranju, še bolj pa nad samim obnašanjem uslužbenec, saj so mi 14 dni lagali, da je moj televizor v popravilu, v resnici pa ga niti niso odprli, da bi preverili, kaj je pokvarjeno.

Robert Hladin
St. Rozmana 2 64000 Kranj

gorenje NEVERJETNO gorenje

V času prihajajoče hiperinflacije smo za vas pripravili ugoden nakup televizorjev GORENJE na 5 OBROKOV

ekran 71 cm samo 29.990,00
ekran 66 cm samo 27.990,00
ekran 63 m, teletekst samo 29.990,00
ekran 63 cm samo 26.990,00

Za takojšnje gotovinsko plačilo odobrimo 13 % POPUSTA!

Pohitite, količine so omejene!!!

del čas od ponedeljka do petka 9 do 12 ure, od 15 do 19 ure
CENTER KRANJ
C. Talcev 3
(pri gostilni Blažun)
tel.: 212-367

TRGOVINA

KRANJ
MLADINSKA 2

organizira

AKCIJSKO PRODAJO

izdelkov Colorja iz Medvoda od 16. 9. - 21. 9.

po 15% nižjih cenah

Peter Colnar

DREVEŠA V GOZDU

Tudi usoda ostalih ni bila boljša. 26. avgusta je šla skozi 4 metre visoko barako, kjer so bili Srbi, ustaška kontrola. Eden izmed oficirjev se je na spolzkih tleh spotaknil in padel. Zagnal je preplah!

"Napad!"
Ustaši so odprli velikanska vrata hangarja, postavili dva mitraljeza in vse ljudi pobili. Ljudje so plezali skozi visoka okna, vendar so jih tudi zunaj pričakovali ustaši s puškami. Tako so pobili okoli 300 ljudi samo zato, ker je spodrsnilo ustaškemu oficirju...

Nastal je problem, kdo bo pokopal pobite Srbe. Slovenskim izseljencem so ponudili vse srbsko premoženje, če to naredijo, vendar so se uprli. Čez nekaj dni so prignali skupino Ciganov, ki so skupali velikansko jamo in zmetali vanjo vsa trupla.

Baje so prišli v tabor čez kakšna dva meseca Italijani, odkopali jamo in trupla fotografirali...

Ustaši so pokol komentirali z besedami: "Kakšno svinjarijo so nam naredili Italijani..."

Dr. Zollner

V prenočišču se je znašla večja skupina Prekmurcev. Ker so Madžari zasedli del Prekmurja, so izseljenci navezali stike z mad-

žarskim poslaništvom v Zagrebu, kjer so jim obljubili, da se bodo lahko vrnili domov.

Predstavniki te skupine so prišli k Colnarju in sporočili: "Je že vse urejeno. Odšli smo na postajo in čakamo v dveh vagonih. Madžarski konzulat je dovolil, da se vrnemo..."

Ni bilo mogoče verjeti, da bo šlo vse tako zelo enostavno. Prav gotovo to ni bilo mogoče brez dovoljenja Nemcev in razumljivo tudi hrvaškega urada za izseljevanje.

Lojze je odšel v "Državno ravnateljstvo za ponovo" k Vedrini, s katerim je vseskozi odlično sodeloval. Kot je pričakoval, Vedrina resnično ni delal težav, vendar pa ga je opozoril, da morajo dovoliti odhod tudi Nemci.

"Dobro znate nemško. Pojdite na nemško poslanstvo in poskusite. Mi nimamo ničesar proti..."

Seveda je pomenilo to "mi", da nima ničesar proti izseljevanju s Hrvaške Vedrina. Lojze je dobro vedel, da bi imeli drugače ustaši še kako veliko proti temu, saj se je na ta način rušil njihov načrt o kolonizaciji Slovencev na zapuščenih srbskih posestvih.

Javil se je na nemškem poslaništvu. Poslali so ga k tajniku - dr. Zollnerju. Nemci so se že ob prvem obisku in tudi vedno kasneje šalili na račun podobnosti obeh priimkov.

"Colnar želi dr. Zollnerja," je vedno odmevalo po pisarnah. Dr. Zollnerju se je Lojze predstavil kot predstavnik Stjepana Vedrine t.j. hrvaške "Ponove" in mu povedal, za kaj gre.

"Nemogoče," ga je takoj prekinil. Kasneje je popustil in dejal, da bodo preverili, ali gre res za Madžare. Dal je uradnega tolmača, da bo preveril, ali govorijo ljudje resnično madžarsko. (Odšli naj bi namreč, tako kot "italijanski državljani v Ljubljansko provinco", tudi oni kot Madžari na Madžarsko).

S tolmačem, dr. Krainzom, sta se odpeljala na železniško postajo Sava. Zelo hitro je ugotovil, da znajo le trije starejši zasli-no madžarsko.

"Izključno, nobenega izgleda..."

Prekmurci so se razburili in niso hoteli zapustiti vagonov. Kot že nekolikokrat so se pri tem ponovno izkazali železničarji. Od nekd so pripeljali staro lokomotivo in z njo nekaj dni ogrevali vagono. Lojze je Prekmurcem redno dostavljaval kosila, ki jih je dobival v kuhinji muslimanskih otrok na sejmu.

Čez čas se je železnica pričela upirati. Hrvatje so poslali na madžarsko poslaništvo uradni dopis, da ovirajo promet. Na to listino se je moral podpisati tudi Lojze kot predstavnik slovenskega Rdečega križa.

S transportom Prekmurcev ni bilo nič. Kljub temu mi je prav ob tem uspelo dobiti pomembno zvezo, ki mu je tudi kasneje še veliko koristila - dr. Zollnerja.

Sicherheitsdienst

Izvedeli smo že, da je bilo zbirališče za vse izseljence v Slavonski Požegi. Zato so bili vsi zelo začudeni, ko so ob nekem transportu avgusta 1941. izvedeli, da gre transport trboveljskih rudarjev v Petrinjo. V transportu je bilo 600 rudarjev, med njimi tudi 7 inženirjev.

Približno čez 14 dni se je pripeljal v Petrinjo nekaj nemških avtobusov. Nemci so rekli rudarjem, da je prišlo do pomote in da se lahko vrnejo nazaj v Trbovlje. Res jim je uspelo vrniti dva avtobusa rudarjev, saj rudnik brez njih ni mogel delati. Nemški vojaški stroj je potreboval izredno veliko premoga...

Torek, 17. septembra 1991

Ljubljanski pajek na kranjskih parkiriščih

Zapuščena vozila ne sodijo na parkirišča

Kranj, 16. septembra - Zapuščenih vozil, ki stojijo na javnih površinah in kažejo naš odnos do okolja, bo na območju kranjske občine odslej precej manj. Že od spomladi namreč velja sprememba Zakona o javnem redu in miru, ki prepoveduje hranjenje vozil, ki so huje poškodovana, brez registrskih tablic ali veljavne registracije, ali pa je očitno, da zanje nihče ne skrbi.

Kršilec tega dopolnila so v Kranju stopili na prste in sicer tako, da Sekretariat za nočanje zadeve preko komunalnega redarja popisuje vozila oziroma v velikem številu ostanke vozil, ki po zakonu ne sodijo na javne površine. V odvoz so vključili ljubljanskega pajka, ki je doslej v treh akcijah odpeljal okoli 75 vozil, večinoma iz mesta in bližnje okolice. To so bila vozila, ki so na parkiriščih stala več mesecev, po odvozu pa jih hranijo na ograjenem parkirnem prostoru pri zato pooblaščenem podjetju Alpetour Remont na Laborah.

Zapuščena, zaletena ali na pol razmontirana vozila so po-

leg tega, da predstavljajo nevarnost za otroke, saj se večkrat najdejo drobci stekla ali ostri kosi pločevine, tudi veliko ekološko breme zaradi otekanja olja in drugih maziv, da o izgledu okolja niti ne govorimo. Akcija je zato naletela na ugoden odziv tako pri krajevnih skupnostih kot pri občanah. Pri SNZ menijo, da so v zvezi z odvozi dovolj pogosto obveščali javnost, tako da naj bi ljudje omenjeni odlok poznali. Seveda so manj zadovoljni tisti, ki jim je bilo vozilo odpeljano.

Direktor podjetja Alpetour Remont, Mohor Bogataj je povedal, da lastniki lahko pri njih prevzamejo vozilo ob predhodni poravnavi stroškov odvoza,

ki trenutno znašajo 1200 dinarjev in stroškov hrambe, ki znašajo do enega meseca 1200 dinarjev do dveh mesecev 2400 dinarjev, po tem roku pa podjetje vozilo proda avtoodpadu za rezervne dele. Med odpeljanimi vozili so jih lastniki prevzeli samo 26, saj jih je večina

neuporabnih oziroma brez vrednosti, nekaj tudi takih, ki jih ne srečujemo več v prometu. Pri hrambi se pojavljajo tudi problemi, saj je že bilo nekaj poskusov nasilnega "prevzema" vozila, fizičnih groženj delavcem Remonta, v enem primeru pa je lastnik celo z orožjem grozil lastniku avtoodpada, ki je vozilo odkupil.

Akcija odvoza neuporabnih vozil se bo v Kranju nadaljeva-

la, v prihodnje bodo na vozila nameščali obvestila o odvozu, lastnikom pa jih bodo poslali tudi na dom. Izjema bodo vozila v postopku preregistracije; takšna naj bi brez registrskih tablic lahko stala na parkiriščih največ tri tedne. ● M. Gregorič, foto Aleš Gorišek

Tržiški gostinci - kršitelji

Delovni čas vendarle prekratek

Tržič, septembra - Pritožbe, da so nekateri gostinski lokali odprti predolgo v noč, so pripeljali občinske moči v drugačno razmišljanje: občina, kjer naj bosta turizem in gostinstvo razvita kar najbolje, mora odloke o poslovnem času lokalov prilagoditi potrebam gostov. V Tržiču ga bo treba podaljšati.

Dva lokala v Tržiču sta najbolj na udaru sosedov in na občino kar naprej prihajajo pritožbe, češ da sta odprta predolgo, da gostje motijo javni red in mir, razgrajajo, predolgo je slišati glasbo in podobno. Gre za okrepčevalnico Kamela v Žiganji vasi in Cherry na Detelji. Oba lokala naj bi bila zaprta že ob 22. uri.

S Kamelo so resda težave, kajti ta ob 22. uri sicer zapre

lokal, toda goste obdrži do zgodnjih jutranjih ur in sosedje motijo predvsem avtomobili, ki jih gostje prižigajo sredi noči. Lastnik lokala Cherry pa je morda postavil tudi na širok hodnik in jih ponoči ni pospravjal v lokal. Zato so se Tržičani in okoličani, ki so želeli še posejdeti kje zunaj, izbrali prav prijetne stole lokala Cherry in bližnji sosedje v v blokih so morali poslušati, če drugega

ne, glasno govorjenje. Lastnik je zdaj stole zamenjal in jih ob koncu dela pospravi v lokal.

Take so težave in na občino so seveda deževale prijave. Denarne kazni so nizke, zato niso zalegle in stvar je prišla pred člano tržiškega izvršnega sveta. Ti so problem pregledali z vseh strani, ugotavljali tudi, kot je to navadno povsod prisotno, da gre tudi za zavist. Ugotovili pa so tudi, da je delovni čas za lokale prekratek, da druge občine dovoljujejo za dve uri daljši čas obratovanja lokala. Za take lokale dovolita občini Kranj in Radovljica obratovanje do 24.

ure, za nočne lokale pa do četrte ure zjutraj, medtem ko Tržič dopušča le do druge ure. In če ljudje hočejo lokale, ki bi bili odprti dlje v noč, jim je to treba omogočiti povsod tam, kjer ne bi preveč motili okolja. Tako je pričakovati, da bodo v prihodnje tržiški lokali odprti vsaj za uro dlje. Pobudo za daljši delovni čas lokalov v poletni sezoni je dala tudi Obrtna zbornica, saj je vendar čim boljši obisk lokalov v interesu vseh, tudi občine. Seveda pa bo za prehudo svojevoljnost lastnikov lokalov še vedno veljala kazen, tudi zaprtje lokala, če kazni ne bodo zalegle.

Tržiški izvršni svet bo v kratkem pripravil predlog za nove delovne čase tržiških gostinskih lokalov, o katerem bo svoje rekla tudi skupščina. ● D. Dolenc

Indijska konoplja sredi koruze

Gorenjski kmetje, ki bi radi bogateli s krompirjem, koruzo, krmo, očitno ne vedo, katero kulturo se v teh časih najbolj splača gojiti. Da je to indijska konoplja, pa vedo nekateri skrivači, ki sredi visoke koruze na zadrujni njivi ali na neobljudenih gozdnih jasih sade to dobičkonosno kulturo, za katero so mamilaši pripravljene odšteti lepe denarje. Iz ene same odrasle sadike, visoke od dveh do treh metrov, je namreč moč dobiti približno 200 gramov kadila, z desetimi grami pa se na črnem trgu da zaslužiti, zlasti če je povpraševanje večje od ponudbe, tudi osem mark.

Kriminalisti UNZ Kranj si sicer ne delajo utvar, da bodo zasegli vse skrite nasade indijske konoplje. Morda jih odkrijejo in uničijo le kakšnih deset odstotkov. A tudi to ni tako malo, na leto povprečno pol tovrnjaka.

Tudi v letošnjem zahajajočem poletju je njihov ulov kar bogat. Poročali smo že o nasadih pri Šenčurju in Javorniškem Rotvu, ki so ju policisti uničili pred desetimi dnevi, potem ko so nekaj časa zaman stražili, da bo gojitelj prišel zalivat sadike in se na ta način izdal. Gojitelji so namreč tako prefrigani, da ne sadijo na svoji zemlji (če jo sploh imajo), ampak na družbeni, najraje sredi visoke koruze, ki zakriva pogled na prepovedano konopljo. Nasad stotih sadik so sredi prejšnjega tedna odkrili v Retečah pri Škofji Loki, konec tedna pa prekinili zorenje petdesetim sadikam, razpršenim po gozdnih jasih v Lomu pod Storžičem. Lastnik je izjemoma znan. V "žerjavici" je še nekaj nasadov, ki jih čaka podobna usoda in bodo zasvojenec prikrajšali za lepo število cigaret, ki surovo stvarnost spreminjajo v sanje. ● H. Jelovčan

NESREČE

LETOS ŽE 26 MRTVIH

Petek, 13. septembra, je bil dejansko črn dan, vsaj kar zadeva promet po gorenjskih cestah. Samo na območju kranjske občine je bilo v pičlih dveh urah sedem karambolov. Pa ni vzrok v vraževarju: zaradi dežja so bile ceste spolzke, vozniki pa tradicionalno neučakani.

Izkrvavel pod traktorjem

V petek je Frančiška Kozelj iz Milj zaskrbljena obvestila cerklnjske policiste, da od prejšnjega večera pogreša svojega 39-letnega moža Janeza. Kmet je šel tisto popoldne s traktorjem na njivo pobirat kamenje. Okrog 20. ure je odpeljal zadnjo prikolico kamenja na breg Kokre, visok približno 50 metrov. Ugotovili so, da je zaradi teže prikolice zdrsula po strmem bregu in potegnila za seboj traktor. Med preobračanjem se je Janez Kozelj hudo ranil in izkrvavel pod traktorjem.

Fičkov trikratni trk

34-letna Kranjčanka Mira Klenovšek je v petek ob 8.40 s fičkom vozila od Kranja proti Sp. Brniku. Za njo je z golfom peljal Goran Cvetković iz Kopra. Ko je voznica zmanjšala hitrost in zapeljala na sredo ceste, da bi zavila levo na gozdno pot, je golf zaradi prekratke varnostne razdalje trčil v fička. Tega je odbilo levo na nasprotni vozni pas, tedaj pa je nasprotno pravilno pripeljal 32-letni Branko Vavpetič iz Radomelj. Po silovitem trčenju je fička odbilo nazaj na desni vozni pas, kjer se je vanj zaletel še 52-letni Jože Zevnik z Godešiča, ki je tedaj pripeljal iz kranjske smeri. V nezgodi sta bili huje ranjeni ženski v fičku, voznica Mira Klenovšek in sopotnica, 24-letna Marija Arnez iz Luž.

Avtobus podrl kolesarja

Albin Verbančič, star 41 let, iz Mengša je v petek ob 14.55 vozil avtobus Adrie-Airways od Mengša proti Kranju. V bližini križišča z Delavsko ulico je dohitel kolesarja Franca Sitarja, roj. 1934, iz Šenčurja. Kolesar je tik pred avtobusom nenadoma zavil v levo, da bi prečkal cesto. Avtobus, ki je drvel sto kilometrov na uro, ga je zadel. Sitar je bil takoj mrtev.

Nezgoda v Marmorju

V petek, 13. septembra, okrog pol desetih zvečer se je pri delu v hotavelskem Marmorju hudo ponesrečil 37-letni domačin Henrik Peternelj. S sodelavcem sta z dvigalom spravljala devet ton težak kamniti blok iz skladišča do proizvodne hale. Pri tem je dvigalo zadelo ob Peternelja, ki ima zlomljeno levo nadlaht in notranje poškodbe. ● H. J.

Orožje, orožje...

V petek so imeli polne roke dela tudi policisti in cariniki na mejnih prehodih z Avstrijo. Orožje in strelivo sta še vedno zelo iskano tihotapsko blago. Tako so na Ljubelju v nissanu F. B. iz Sinja možje postavili našli in zaplenili skrito puško mark in 250 pištolskih nabojev, v oplu je sopotnik N. B. iz Gospiča tihotapil puško merlin, sedem nožev in 500 pištolskih nabojev, ki jih je kupil v Nemčiji, na Korenskem sedlu so v avtobusu Kompas Herc med prtlljago B. M. iz Jastrebarskega našli razstavljeno polavtomatsko puško warning in 50 nabojev, v avtobusu novomeškega Integrala, ki je pripeljal iz Avstrije, pod sedežem iz voznikom 50 nabojev neugotovljenega lastnika, D. S. iz Bihaca pa je, tudi prek Korenskega sedla, nameraval pretihotapiti dva revolverja mauser-werke in 80 kosov lovske municije. ● H. J.

HALO, 93

Na Mlaki goreli odpadki

Kranj, 16. septembra - Minuli teden je bil za kranjske poklicne gasilce dokaj miren. Gasili so samo ogenj na Mlaki, kjer so goreči poljski odpadki motili sosedje. Drugače pa so na Jošta, kjer so zaradi suše presahnile pipe (zdaj jih je dež spet napolnil) dovažali vodo. Preveč vode so imeli v nedeljo tudi v stanovanju na C. Janeza Puharja. Po tradiciji so kranjski gasilci prevažali še vozila v okvari - minuli teden osemkrat - ter pomagali iz vleči traktor, ki je na Miljah zdrknil v Kokro. ● H. J.

NA SONČNI STRANI ALP

Le 28 Pekovih sodov je vprašljivih

Tržič, septembra - Vse odpadne snovi zdaj v Peku sproti porabljajo, za sežig skupaj s kemikalijami, ki čakajo na Jesenicah, bo ostalo le 28 sodov.

Pravijo, da nobena stvar ni tako slaba, da bi ne bila za nekaj dobra. Dnevi zadnje vojne na Slovenskem so to potrdili tudi pri nevarnih odpadkih. Pokazalo se je, kako neustrezno lokacijo ima Peko PUR: ne le da je zaradi lokacije sredi starega dela mesta otežkočen promet, velika nevarnost za mesto so tudi odpadki, ki jih puščajo v prostorih tovarne. Na to so že pred tem opozarjali Zeleni Tržiča. Ob zadnjih dogodkih so za mnenje o nevarnostih teh odpadkov, možnosti uničenja in primernosti deponiranja zaprosili Kemijski inštitut "Boris Kidrič". Ta je ugotovil, da je precejšen del starih zalog teh kemikalij že bil nevtraliziran, predelan ali recikliran. Kot je na zadnji seji izvršnega sveta povedala predstavnica Peka, zdaj odpadke v Pekovi proizvodnji sproti porabljajo, za sežig pa bo ostalo le 28 sodov nevarnih kemikalij, ki pa jih bodo morali sežgati; računajo na skupno rešitev s sodi, ki trenutno še vedno čakajo na uničenje oziroma primerno rešitev na Jesenicah. V prihodnje bodo v proizvodnji uporabljali sredstva, ki ne bodo nevarna. Glede teh vprašanj se že povezujejo z Zahodom. En primer teh rešitev so vodne barve, ki ne puščajo nevarnih kemikalij. Poskušali so tudi že, da bi poliuretanske podplate uvažali, da bi povsem prenehali s to proizvodnjo, vendar bi zaradi nerednih dobav, ki so posledica finančnih in drugih razmer pri nas, prihajalo do zastojev v proizvodnji, zato so še vedno primorani te podplate izdelovati doma.

Vsekakor gre Peko pri njihovem prizadevanju za čim čistejšo proizvodnjo in veliko pripravljenost storiti vse, da bi čim manj onesnaževali okolje, vsa pohvala, je bilo poudarjeno na zadnji seji izvršnega sveta Tržiča, hkrati pa je bila dana pobuda za apel vsem podjetjem, ki so še v središču mesta, da se čim prej izselijo. Peko že pripravlja načrt preselitve PUR-a v skladišče BPT na robu mesta. ● D. Dolenc

Zažgal avto

Očitno jezen Franc O., star 26 let, iz Sebenj pri Tržiču je v nedeljo zvečer blizu stanovanjskega bloka polil svojo Z 126 P, ki sicer še ni bila prepisana nanj, z bencinom in jo zažgal. Avto je pogorel. Škode je za okrog 25 tisoč dinarjev, o dejanju pa je obveščeno tudi javno tožilstvo. ● H. J.

O živahnem dopoldanskem prometu po ulicah in trgih starega Kranja smo napisali že marsikatero gorko. Žal brez pravega učinka. Tokrat smo se sredi dopoldneva sprehodili po Kranju, da bi preverili, kako je z dostavo robe trgovinam. Ugotovili smo, da je red povsem balkanski oziroma ga ni. Medtem ko v zaželeni Evropi trgovci sprejemajo pošiljke, preden odpro trgovine, se v našem lepem mestu tovrnjaki dobesedno "sprehajajo" med množico umikajočih se ljudi, kakor se jim zljubi.

Človek bi še razumel, da zunaj urnika pripelje tovrnjak kje z daljnega juga, ne pa tega, da po nepotrebnem delajo gnečo v mestu kamioni s kranjsko registracijo. Očitno je tudi nadzor komunalnih redarjev in policistov slab, saj kazni za prekrške ne nazadnje le niso tako nizke... Foto: A. Gorišek

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ
OLGA BREZAR, Britof 112 A, tel.: 064/241-694

MALI OGLASI

☎ 217-960

APARATI STROJI

Prodajni ŠTEDILNIK, 2 + 2, star 5 let. ☎ 68-452 14931
 TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 4 KW. ☎ 802-040 14933
 Prodajni SPECTRUM ZX z vsjo opremo. ☎ 57-782 14935
 Prodajni nov PLETILNI STROJ. ☎ 312-237 14939
 Prodajni PUHALNIK za rezanje in puhanje sena. ☎ 51-288 14963
 Ugodno prodajni 1 leto star STOLP Orion HQ. ☎ 241-722 14944
 OVERLOCK Pfaff, nov, z garancijo, prodajni. ☎ 215-650 14953
 Prodajni CIRKULAR za žaganje drv, diesel motor in TRAKTOR Tomo Vinkovci 418. ☎ 50-012 14955
 Prodajni 300-litersko SKRINJO. ☎ 70-211 14958
 Zamrzovalno SKRINJO LTH, 380 litrov, prodajni. ☎ 323-632 14962
 ŠTEDILNIK, 2 + 2, prodajni za 100 DEM. ☎ 323-632 14963
 Prodajni PEČI TVT Central 17 in Emocentral 20. ☎ 74-130 14965
 Menjam pogonski AGREGAT 90 za agregat ATX 50. ☎ 50-113 14966
 Prodajni betonski MEŠALEC. ☎ 218-436, po 20. uri 14968
 35 % ceneje prodajni, nov, 80-literski BOJLER. ☎ 45-372 14989
 Prodajni PLETILNI STROJ Brother, Brijejeva 9, Ljubljana 14996
 Prodajni STROJ za holder, Gasar, Žerjavce 2, Jesenice 15018
 Ugodno prodajni ŠIVALNI STROJ Slavica Bagat. ☎ 84-354 15019
 Prodajni kopalniško kombinirano PEČ, ŠTEDILNIK (2 plin + 4 elektrika), KIP-PERSBUSCH. ☎ 324-594 15020
 Prodajni KIPPERSBUSCH. ☎ 84-354 15020
 Prodajni TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 3 KW. ☎ 620-272 15030
 Prodajni OVERLOCK - Babylock. ☎ 216-153 15034
 Prodajni barvni TV Gorenje, cena 100 DEM. ☎ 312-398 15041
 Prodajni strojni AVTOMAT, fi 7 mm. ☎ 061/841-037 15044
 Prodajni KOSILNICO Alpina, Dražgoše 58. ☎ 66-301 15058
 Prodajni AVTORADIO ali zamenjam za TRANZISTOR. ☎ 66-301 15059
 Ugodno prodajni KIPPERSBUSCH, 12 kalorij. ☎ 83-047 15066
 Prodajni PLETILNI STROJ Singer, za 1.500 DEM. ☎ 620-398 15068
 Prodajni OLJNI GORILEC Kiloekcner. ☎ 241-479 15071
 Prodajni KIPPERSBUSCH, cena 3.000,00 din. ☎ 311-468 15077
 Prodajni DOMOFON Balcom na 2 slušalki. ☎ 622-265 15097
 Prodajni PLINSKO NAPRAVO za avto, Velesovska 89, Senčur 15098
 Poceni prodajni TERMOAKUMULACIJSKO PEČ. ☎ 43-268 15107
 Prodajni POMIVALNI STROJ Zanussi za 5.300,00 din. ☎ 217-107 15114
 KOZMETIČNI APARAT Kosmomed 2, brezhiben, uporaben pri anticelulitni negi, limfni drenaži in športnih poškodbah, prodajni s carinsko deklaracijo. ☎ 77-675 15114
 Prodajni nove STROJE za izdelavo tlakovcev. ☎ 40-132 15147
 Prodajni digitalni, elektronski MERILEC za krvni tlak, še pod garancijo, Kristan, Rožna dolina 56, Lesce 15153
 Prodajni nov, zapakiran PRALNI STROJ Siemens. ☎ 214-805 15155
 Poceni prodajni 50-literski pokončni BOJLER, malo rabljen. ☎ 310-247 15162

GRADBENI MATERIAL

100 kosov SNEGOLOVNIH STREŠNI-KOV, tip strešnik, cementno siv, novomeški, prodajni. ☎ 66-052 14694
 Poceni prodajni DESKE. ☎ 52-340 14993

Petek, 20. 9. nastop
HELENE BLAGNE ob 21. uri

Prodajni lamelni PARKET, Koselj, Zg. Duplje 91. ☎ 47-346 15003
 Prodajni 30 PUNT in 12 kosov OPEKE - vogalnike. ☎ 214-720 15005
 Prodajni APNO za zidavo. ☎ 633-429 15011
 Prodajni 15 PUNT po 50 din. ☎ 213-339 15026
 Prodajni strešno OPEKO Kikinda. ☎ 621-094 15057
 Poceni prodajni staro leseno LOPO in KRITINO na stari hiši. ☎ 66-863 15101
 Prodajni macesnove in smrekove PLOHE. ☎ 422-180 15139
 Prodajni 500 kosov STREŠNE OPEKE Kikinda in 500 kosov CEMENTNE OPEKE. ☎ 633-785 15164

IZOBRAŽEVANJE

Profesorica INŠTRUIRA in PREVAJA Angleščino. ☎ 78-911 14975

IZGUBLJENO

Od petka pogrešamo belega TERIERJA. ☎ 50-308 (nagrada!) 15104

KUPIM

CITROEN GS, GA, CX, BX, Visa, nevozen, kupim. ☎ 691-946 15013
 Kupim KNJIGO za geografijo prvi letnik SS. ☎ 75-802 15055
 Kupim rabljen betonski MEŠALEC, na bencin ali nafto. ☎ 061/627-101 15142

LOKALI

GOSTILNO damo v najem. ☎ 324-928, do 9. ure 15187

MOTORJI KOLES

TOMOS Cross Junior - motor E 90, prodajni. ☎ 79-996 14947
 Prodajni 2 dobro ohranjena PONYA. ☎ 327-741 14987
 Prodajni dobro ohranjen MOTOR BT 50, letnik 1987, prevoženih 1.100 km, ogled popoldan, Zavrl, Pot na Zali rovt 10, Tržič 15023
 Prodajni dekiško KOLO na 5 prestav. ☎ 620-398 15067
 Prodajni žensko gorsko KOLO Rog, skoraj novo. ☎ 326-712 15080
 Prodajni ohranjen MOTOR BT 50, za 900 DEM. ☎ 40-183 15091
 Nujno prodajni MOTOR APN 6, letnik 1986, Hrastje 151, Kranj 15112
 APN 6, prodajni za 500 DEM. Sp. Bitnje 40. ☎ 311-931 15116
 Prodajni APN 6. ☎ 68-682, zvečer 15145
 Prodajni ali menjam eno leto star AVTOMATIK za APN. ☎ 218-351 15146
 TOMOS avtomatik, letnik 1987, prodajni. ☎ 47-057 15166

OBVESTILA

Kvalitetno OPRAVLJAMO krovsko-kleparska dela. ☎ 79-043 14978
 Žensko za ČIŠČENJE hiše na Bledu, 1 x tedensko, iščemo. ☎ 78-242 14980
 IZDELUJEM cinkane smetnjake in želblje. ☎ 326-426 14981
 VODOINSTALACIJE vseh vrst vam nudimo po solidnih cenah! ☎ 218-427 14983
 OPRAVLJAM prevoze z novim KOMBIJEM, 8 + 1. ☎ 323-522 14994
 MONTIRAM stiskalce znamke Fiochi, cena 15 din. ☎ 216-153 15036

NAPELJUJEM centralno kurjavo. ☎ 65-817, po 18. uri 15045
 Sprejem honorarno DELO na dom - šivanje. ☎ 41-860 15046
 Ansambel vabi k sodelovanju TROBENTACA. ☎ 77-143 15048
 ČISTIM itisone, tapisone, sedežne garniture. ☎ 632-437 15111
 PLESKAM fasade, okna in oraze. ☎ 76-342 15119
 POLAGAM plošče - tlakovce. ☎ 76-342 15120

Novo! Mini LIFTING obraza in vratu. ☎ 213-309 15126
 Glasbenica INŠTRUIRA klavir, glasbeno teorijo, petje in synthesizer. ☎ 74-047 od 13. do 16. ure 15152

Obvestilo! Cimos Citroen servis Jenko, Pr. Polica 23, Cerklje, Avtomehanika-Av.

V najem dajemo večnamenski prostor slačilnice - bife v športnem parku v Struževem. Ponudbe pošljite do 22. 9. 91 na naslov: ŠD Stružovo 45, Kranj.

tokleparstvo. Spročamo vam, da imamo novo telefonsko številko 422-280. Hvala za razumevanje! 15178
 Cenjene stranke obveščamo, da imamo novo telefonsko številko - Frizerski salon Mija, Sp. Brnik 55, Cerklje, ☎ 422-682

OSTALO

Ugodno prodajni novo kovinsko tovorno PRIKOLICO, 170 x 150 cm in izolirano gradbeno BARAKO. ☎ 631-563 14414
 Prodajni DROBNI INVENTAR za gostinstvo. ☎ 75-318 14886
 Prodajni 3 ROLETE, 120 x 120 cm. Druhovka 38, Kranj 14937
 Termoakumulacijsko PEČ 2,5 kW prodajni. ☎ 211-201

Prodajni avtomobilsko PRIKOLICO. ☎ 620-976 14938
 Prodajni KOTEL za sončno gretje, 80 litrov. ☎ 41-262 14941
 Prodajni GRADBENO BARAKO. ☎ 325-714 14949
 Kupim enobrazdni PLUG za traktor. ☎ 328-866 14951
 Prodajni 2 CISTERNI za gorivo, 50.000 litrov. ☎ 88-150 14956
 Prodajni litoželezno KAD, nova, 50% ceneje. C. JLA 35, Kranj 14969
 Prodajni zimске GUME za 126 P. ☎ 218-570 14971
 ROLETE, žaluzije, lamelne zavese, prodajni. ☎ 75-610 14974
 Prodajni VALJILNIK za 1152 jajc. Cena 1.000 DEM. ☎ 79-043 14976

Ugodno prodajni, invalidski VOZIČEK. ☎ 52-340 14992
 Prodajni ŠTEVEČ za vodo, 0,5 cole. ☎ 633-129 14995
 Prodajni ZEMLJO za presajanje rož. ☎ 242-686 14998
 Prodajni 4 zimске GUME z obroči. ☎ 632-384 15001
 Prodajni otroško POSTELJICO z jogijem. ☎ 632-384 15002
 Prodajni nov JOGI, 190 x 90 cm, nov, Grajska 45, Bled 15007
 Prodajni globok otroški VOZIČEK, Hikel, Grajska 45, Bled 15008
 Prodajni 120-basno HARMONIKO Weltmaister. ☎ 324-897 15016
 Poceni prodajni starejšo, manjšo kamp PRIKOLICO. ☎ 215-128 15021
 Prodajni 1.000-litersko plastično CISTERNO. ☎ 312-385 15024
 Prodajni 600-litersko KAD za namakanje. ☎ 633-261 15028
 Uvožene ŠKARJE za šolo - Trgovina Vida, Reševa 14 15035
 Prodajni več ZADRG, 18 in 20 cm, po 20,00 din. ☎ 216-153 15038
 Prodajni novo italijansko kopalno KAD. ☎ 691-664 15053

RESTAVRACIJA

PRAVI NASLOV ZA LJUBITELJE ITALIJANSKE KUHINJE

z novo dopoldansko ponudbo malic (od 10. - 12. ure) ter dnevno svežimi morskimi specialitetami

Kranj, J. Platiše 17, tel.: 324-116
 Odprto: od 10. - 24. ure, sobota od 12. - 24. ure, nedelja zaprto

Prodajni otroški VOZIČEK in STAJICO. ☎ 58-203 15072
 Prodajni zidne vgradne BLAGAJNE - sefe. ☎ 51-291 15084
 Prodajni 200 m aluminijaste MREŽE, 98 cm. ☎ 217-937 15092
 Prodajni rjavo usnjeno JAKNO, št. 50. ☎ 215-826 15093
 Prodajni belo POROČNO OBLEKO, št. 42. ☎ 215-826 15094
 Prodajni novo PRIKOLICO za osebni avto. ☎ 421-550 15109
 Prodajni kipar VENTIL - sveč, 4 stopnje. ☎ 421-550 15110
 Prodajni UTO za psa. Zg. Bela 50, Preddvor 15115
 Prodajni TRAKTORSKE GUME, 750 x 16. ☎ 65-154 15118
 Poceni prodajni MASKO za TAM 110. ☎ 45-158 15122
 Prodajni otroške TRENIRKE po ugodnih cenah. ☎ 632-301 15127
 Prodajni veliko izbiro GUMBOV in okrasov. ☎ 632-301 15128
 Prodajni BERILO in ZGODOVINO za 1. letnik SS. ☎ 49-393 15130
 Prodajni dobro ohranjeno ROLKO, poceni. ☎ 49-393 15131
 Prazno PRIKOLICO Adria 450, prodajni. ☎ 327-553 15160
 Prodajni JEKLENKO za aceten, ugodno. Hafner, Lom 88, Tržič 15163
 Prodajni otroško POSTELJICO, 211-149, depoldan, Darja 15177
 GAJBICE po 60 din. Prebačevo 13. ☎ 329-674 15069

NOVA TEL. ŠT. 328-540

Candy Servis
RAJKO KNIFIC

Tončka Dežmana 4, Kranj

VOZILA

Prodajni JUGO 45 AX, letnik 1987, 53.000 km, cena 4.500 DEM. ☎ 74-726 14932
 Prodajni Z 101 Skala 55, letnik maj 1989. ☎ 633-308 14932
 Prodajni MOTOR Opel Record 1500, 88-200, 109. uri 14939
 Po delih prodajni 126 P in Z 101, 66-505 14631

PRIDELKI

Prodajni KROMPIR za krmo, Sp. Brnik 10, Cerklje 14988
 Prodajni krmilni KROMPIR, Glinje 13, Cerklje 15049
 Prodajni ČEŠPLJE. ☎ 45-522 15051
 Prodajni jedilni KROMPIR, Valant, Bodeče 30, Bled. ☎ 77-230 15089

POSESTI

Zazidljivo PARCELO, 550 kvad. m., prodajni, Sr. Bitnje 56, Žabnica. ☎ 311-383 14372
 HIŠO z velikim vrtom na Gorenjskem, prodajni. ☎ 74-251 14999
 Zamenjam HIŠO z vrtom, za manjšo kmetijo. ☎ 622-700 15027

KUPON

5 % posebni POPUST

za bralce Gorenjskega glasa za penzijske, zdravstvene in kopalniške storitve (velja za eno osebo)

UGODEN NAKUP JE PRI »LOKI« NAKUP PRI LUKEŽU

Mestni trg 42, Škofja Loka

- VOLNENO BLAGO za plašče in kostime modnih vzorcev
- ZAVESE vam izdelamo po meri in oblikujemo po vaših zahtevah
- POSTELJNINA po konkurenčnih cenah

ŠPORT Mestni trg 29, Škofja Loka

- ŠPORTNI COPATI REBOK - ZDA, otroški, ženski in moški program
- VSE ZA ŠPORT IN PROSTI ČAS

ZA NAKUP SE ZAHVALJUJEMO IN SE PRIPOROČAMO!

trgovsko podjetje

LOKA

ŠKOFJA LOKA

Nevidna roka varnosti - ELEKTROELEMENT Izlake

Strokovni nasveti in predstavitev proizvodnih novosti ELEKTROELEMENTA v MERKURJEVIH prodajalnah

OD 10h DO 12h in OD 15h DO 18h

GLOBUS Kranj, 23. 9.
 FERRUM Ljubljana, 24. 9.
 ELEKTRO Radovljica, 25. 9.
 PTC Nova Gorica, 26. 9.

Samo v MERKURJEVIH prodajalnah do 19. oktobra vsi izdelki ELEKTROELEMENTA Izlake za 30 % CENEJE pri nakupu nad 500,00 din za takojšna plačila in člane stanovanjskih zadrug.

Prodaj dobro ohranjeno Z 101 1.300, letnik 1979, registrirana do konca junija 1992. ☎ 59-112 od 8. ure dalje. 14717

Prodaj 126 P, letnik 1982, cena 1.200 DEM. ☎ 621-357 14766

OPEL Record, letnik 1982, prodaj za 8.500 DEM. ☎ 801-357 14934

Prodaj JUGO 55, letnik 1987, Andro Hako, Sp. Besnica 68 14936

Prodaj APN 6, letnik 1986 in ČELADO Nolan 34. ☎ 241-722 14940

Z 750, registrirano, prodaj za 1.200 DEM. ☎ 88-415 14942

Prodaj FIAT 126 P, letnik 1988, Čemažar, C. JLA 41, Kranj. ☎ 217-289 14946

Prodaj JUGO Skala 55, star 2 leti, plastični odbijači. ☎ 213-108, dopoldan 14954

Umrli je dolgoletni sodelavec in eden od ustanoviteljev Gorenjskega glasa, prešernoslovec in ugledni kulturnik

ČRTOMIR ZOREC

Slovo od pokojnika bo jutri, v sredo, ob 13. uri iz 13. mrliške vežice na ljubljanskih Žalah.

Sodelavci in bralci Gorenjskega glasa

alples
strojogradnja

64228 Železniki, Slovenija, Jugoslavija
telefon (064) 67-121, telex 34557 yu alples
telefax (064) 66-153

Krožna žaga alples - KZA

PROIZVODNI PROGRAM

- horizontalne razrezovalke
- stroj za izdelavo moznikov
- hidravlične dvizne mize
- krožne žage
- večnamenski vrtni rezkalni stroj
- stroj za izdelavo okroglih palic
- dvojna prirezovalka
- razni transporterji
- zatezne ročice

V SODELOVANJU S FIRMO

HOLZ HER VAM PO

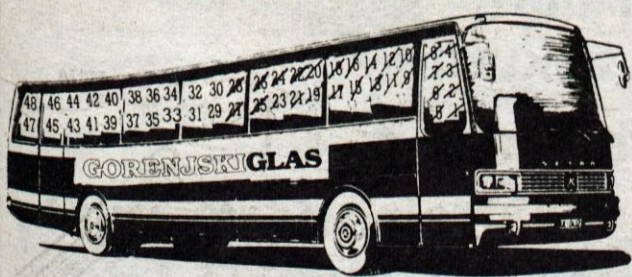
KONKURENČNIH CENAH NUDIMO

- ročno električno orodje
- vertikalne razrezovalke
- robne furnirke

25 %
POPUST

STROJNO VEZENJE APLIKACIJ
OLGA BREZAR, Britof 112 A, tel.: 064/241-694

Tradicionalni izlet za naročnike Gorenjskega glasa
V SAK T E D E N
BOMO IZŽREBALI PO 4 NAROČNIKE

Lipa je simbol slovenstva, najstarejše tovrstno drevo v Sloveniji raste na Ludranskem vrhu na Koroškem. To je Najevska lipa z obsegom debla 11,24 metra in 26,5 metra višine. K njej se bomo Glasovci podali na vsakoletni naročniški izlet prvo soboto oktobra (5. 10.).
Avtobus, v katerem vsak teden z žrebom izmed naročnikov Gorenjskega glasa zapolnimo štiri sedeže, bo kmalu poln. Vsem, ki bi želeli potovati z nami na Koroško v Črno in okolico: pokličite nas po telefonu 218-463 in si rezervirajte sedež v avtobusu št. 2. Lahko pa se oglasite tudi v naši malooglasni službi - prijave sprejmemo do zasedbe sedežev v dodatnem avtobusu! Tokrat so bili izžrebani:

33. Reza PORENTA, Lajše 5, Selca
34. Franc HAFNER, Sp. Brnik 61, Cerklje
35. Boško VUKIČEVIČ, Kropa 18, Kropa
36. Lojzka OCEREK, Alpska 13, Bled

BIBA
TRGOVINA

KRANJ, JAKA PLATIŠE 13

Prodaj SUZUKI Swift 1.0 GL, star 9 mesecev. ☎ 324-778 14960

Prodaj R 11 Turbo, letnik 1985, Sučeva 9, Kranj 14961

Za simbolično ceno prodaj VW Hrošča, registriranega do julija 1992. ☎ 242-847 14967

Z 101, letnik 1978, ohranjeno, ugodno prodaj. ☎ 328-291 14970

Prodaj JUGO 55, star 1.5 leta, cena 6000 DEM. ☎ 84-190 14972

GOLF, letnik 1981, črn, prodaj. Planina 16, Kranj 14973

JUGO 45, letnik april 1986, 57.000 km, dobro ohranjen, prodaj. ☎ 215-919 14977

Prodaj R 19 Shamade TSE, letnik 1991. ☎ 242-815 14979

Prodaj OPEL Kadett Berlina, letnik 1984. ☎ 70-456 14982

Prodaj OPEL Berlina, letnik 1984. ☎ 70-456 14984

Prodaj Z 750, letnik 1979. ☎ 327-576 14985

JUGO 45, letnik december 1989, prodaj. ☎ 216-964 14986

Prodaj OPEL Ascona diesel, letnik 1984. ☎ 801-118 14991

Ugodno prodaj SAMARO 1300, letnik 1990, Jezerska 88. ☎ 242-686 14997

Kokra Globus
prodaja
avtomobilov
Subaru
☎ 214-761

Prodaj SUZUKI Swift 1.6 GLX. ☎ 74-085 15000

R 18, letnik 1986, 90.000 km, prodaj. ☎ 47-346 15004

Prodaj GOLFA JXD, letnik 1990. ☎ 631-031 15009

Prodaj FORD Sierra 1.6 L, letnik 1983. ☎ 83-080 15012

GS, GA, VISA, po delih prodaj. Dobravčeva 28, Žiri 15014

Prodaj karambolirano Z 101, po delih. ☎ 328-563 15015

Z 101, letnik 1981, AUDI 80, letnik 1974, Medetove 21, Naklo 15029

Nujno prodaj Z 750, letnik 1978, za 1.000 DEM. ☎ 622-368 15031

Prodaj FIAT 125 P in JUGO 55. ☎ 46-670 15032

FIAT Regata 70, letnik 1984, prodaj. ☎ 633-853 15033

KADETT 1.3, letnik 1979, 68.000 km. ☎ 325-602 15037

Prodaj GOLF JXD, letnik 1988 ali menjaj za R-4. ☎ 325-364 15039

Prodaj Z 750, letnik 1983, 73.000 km. ☎ 66-687 15054

Prodaj Z 750, letnik 1971, vozno. ☎ 217-227 15060

Prodaj R 4, letnik 1983, registriran. ☎ 68-293 15061

Prodaj HYUNDAI GS 1.3, letnik 1991. ☎ 620-616 15062

Prodaj Z 101, Jereb, Lipce 39, Blejska Dobrava 15063

Prodaj FORD cabriolet, letnik 1980, 1600 kub. m., registriran do junija 1992, Cena 5.000 DEM. ☎ 50-714 (Novak) 15064

R Fuego GTS, letnik avgust 1983, prodaj. ☎ 802-574 15070

Nujno prodaj JUGO Koral 45, letnik 1989. ☎ 74-924 15074

Prodaj TOVORNI AVTO Mercedes 11-13, letnik 1970. ☎ 327-682 15075

Prodaj JUGO 45, letnik 1984, registriran. ☎ 327-682 15076

Prodaj Z 101, letnik 1978, cena 1.200 DEM. ☎ 73-660 15079

Prodaj JUGO 45, letnik 1985. ☎ 241-441, dopoldan in 43-314, popoldan 15081

KLJUKO za Jugo, brez vrtnja, prodaj za 500 din. ☎ 75-726 15082

Nujno prodaj JUGO 55, letnik 1990. ☎ 242-901 15083

Prodaj Z 101, letnik 1977, registriran. ☎ 83-143 15087

Prodaj R 18, po ugodni ceni. ☎ 73-883 15090

Prodaj GOLF JLD, letnik 1988, Hotelemaže 72. ☎ 43-303 15095

Prodaj VW 1300, registriran do februarja 1992. ☎ 77-931 15102

Prodaj BT 50, letnik 1987, za 600 DEM. ☎ 41-825 15108

SAMARO 1300 S, letnik oktober 1989, prodaj. ☎ 801-371 15113

Prodaj JUGO 45, letnik 1988, za 5.200 DEM. ☎ 632-229 15117

Prodaj avto ARO 4 x 4, letnik 1988, ugodno. ☎ 217-995 15121

Prodaj R 4, nevozen, za rezervne dele. ☎ 695-138 15123

Prodaj Z 850, kleparsko in avtomobilsko obnovljen. ☎ 692-017 15124

Kupim glavno GRED za Wartburg, dvotaktni. ☎ 79-028 15129

LADO Karavan 1200, letnik 1981, Kranj, Ljubno 60, Podnar, 15132

Prodaj CITROEN AX 11 TRS, letnik 1989. ☎ 213-240 15134

Prodaj Z 101, starejši letnik, dobro ohranjeno, cene po dogovoru. ☎ Sodja, Lipce 16, Bl. Dobrava 15135

Prodaj VW HROŠČ 1300, letnik 1971. Cena po dogovoru. Naslov v oglašnem oddelku. 15138

Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1987. ☎ 218-412 15140

Prodaj OPEL Kadett 1.6 D, za 16.000 DEM. ☎ 216-683 15144

Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1986, registrirano do avgusta 1992, cena 3.900 DEM. Drulovka 21, Kranj. ☎ 061/182-161 int. 2773, do 14. ure 15156

Ugodno prodaj DAIHATSU Charade let. 8/90, Vrlišč, Betonova 15, Kokrica 15158

Prodaj MOTOR Mercedes 220 D, za 1.000 DEM. ☎ 327-553 15158

Prodaj VW Hrošč, letnik 1970, za 1.000 DEM. ☎ 327-553 15159

Prodaj ohranjeno Z 101, letnik maj 1981. ☎ 621-830 15165

Z 101 Comfort, letnik 1981, prodaj. ☎ 47-057, po 17. uri 15167

Ugodno prodaj BMW 316, letnik 1988. ☎ 76-169 15169

Ugodno prodaj GOLF diesel, bele barve, letnik 1985, garažiran od prvega dne, z dodatno opremo. ☎ 214-217, popoldan 15170

Prodaj VW 1300, letnik 1971, registriran do marca 1992. ☎ 801-362 15171

Prodaj Z 128, cena 3.400 DEM, letnik 1986. ☎ 45-532 15175

HYUNDAI 1.3 LS, letnik avgust 1990, prevoženih 13.000 km, prodaj ali menjaj za cenejši avto. ☎ 061/752-211 int. 263, ob delavnikih 15180

Prodaj Z 750, letnik 1982, registriran do junija 1992. ☎ 622-874 15181

LADA Samara, 5. prestav, letnik maj 1988, prodaj za 7.500 DEM. ☎ 061/752-211, int. 263, od 6. do 14. ure. 15182

JUGO Skala 55, prva registracija februar 1990, 23.000 km, prodaj za 6.000 DEM. Stara Loka 108. ☎ 622-517, popoldan 15183

Prodaj Z 101, letnik 1976, registracija do junija 1992, Ravnik, Cankarjeva 13, Tržič 15184

GOLF JXD, letnik september 1989, registracija podaljšana, metalne barve, cena 17.000 din, prodaj. ☎ 84-782 15185

GOLF diesel, letnik december 1989, metalne barve, prodaj. ☎ 88-159, od 8. do 20. ure, Tavčar Emil, Ledine 6, Kranjska gora 15186

Ugodno! 40% provizija za ARTIKEL, ki gre sam v prodajo. ☎ 802-080, od 18. do 21. ure 15173

ŽIVALI

Prodaj čistokrvne mlade OVCJAKE. Kodrič, Sr. Dobrava 10, Kropa 13931

Prodaj BELGIJSKO OVCARKO - Malinovar, staro 3 leta. ☎ 58-362 14427

Prodaj ČEBELE in PANJE. ☎ 324-660 14817

Razprodajam KOKOŠI. Cegelnica 1, Naklo. ☎ 48-648 14884

Prodaj KRAVO, drugič brejo, v 7. mesecu. Poženik 11, Cerklje 14964

Prodaj mladiče NEMŠKE OVCARJE z rodovnikom. ☎ 57-281 15006

Prodaj 5 mesecev staro KOZO. ☎ 061/843-192 15017

Prodaj leto dni stare KOKOŠI. Suha 5, Predoslje 15040

Prodaj čistokrvne NEMŠKE OVCARJE, brez rodovnika. Kovačič, Podhom 29, Zg. Gorje 15050

Srnastega plemenskega KOZLA, prodaj. Grajska 12, Bled 15056

Prodaj OVNA, starega 3 leta. ☎ 622-265 15096

Prodaj BIKCA simentalca, Kuhar, Zadruga 17, Duplje 15099

Prodaj TELICO ali menjaj za PRAŠICE. ☎ 68-650 15125

Prodaj TELIČKO simentalca, staro 10 dni. ☎ 70-045 15133

Prodaj BIKCA simentalca, težkega 100 kg. ☎ 48-591 15149

Manjši in večji PRAŠICE, prodaj. Stanovnik, Log 9, Šk. Loka 15154

90 in 100 kg težkega PRAŠICA prodaj. Gole, Višelnica, Zg. Gorje 15157

Prodaj 2 TELICI, črno-beli, teški 150 in 100 kg. Moste 12, Zirovnica 15174

Prodaj čistokrvne KOKER-ŠPANJELE. ☎ 47-281 15176

ZAHVALA

V 40. letu starosti je končala svojo življenjsko pot naša draga mami in sestra

REZKA
GJURA

Iskreno se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom in znancem za izraženo sožalje. Zahvaljujemo se tudi gospodu kaplanu za lepo opravljen pogrebni obred in pevskemu zboru za zapete žalostinke. Prav lepa hvala vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.

ŽALUJOČI: sin Damjan, Jože in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra mama, babica, prababica, tašča in teta

KATARINA
JENKO

po domače Posavčeva

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter številno spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen obred in ganljive besede ob odprtem grobu ter pevcem za zapete žalostinke.

VSJ NJENI

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz Splošnega sektorja — fizičnega varovanja

MATIJA ŠMID

rojen 1914

Od njega smo se poslovili v petek, 13. septembra 1991, ob 16. uri na pokopališču na Kokrici.

DELOVNI KOLEKTIV
SAVA KRANJ

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dobrega moža, očeta, brata in strica

IVANA SMOLEJA

se zahvaljujemo prijateljem in znancem za izraženo sožalje in darovano cvetje. Govorniku za lepe besede slovesa, g. župniku za lepo opravljen obred, Obratu strojne delavnice Železarne Jesenice za darovano cvetje ter najbližjim sostanovcem, ki so mi krajšali težke trenutke slovesa.

V tihi žalosti žena Zinka v imenu vseh sorodnikov.

Slovenija in svet

Slovinci talci Jugoslavije

Predsednik vlade Lojze Peterle je bil v Parizu na sestanku Evropske demokratične zveze, predsednik skupščine France Bučar je bil v Strasbourgu na zasedanju evropskega parlamenta, dr. Rupel, zunanji minister, pa je bil na nadaljevanju mirovne konference o Jugoslaviji v Haagu.

Lojze Peterle je po vrnitvi iz Pariza povedal, da je zaznati pozitiven premik k priznanju Slovenije in Hrvaške. Deklaracija, sprejeta na sestanku Evropske demokratične zveze, namreč ponovno poudarja, da bosta Slovenija in Hrvaška mednarodno priznani, če bosta Srbija in jugoslovanska armada nadaljevali z agresijo na Hrvaško. Evropa še vedno igra na priznanje obeh republik "v paketu", vendar je to priznanje samo še vprašanje časa.

Dr. Dimitrij Rupel, zunanji minister, ki je bil na mirovni konferenci v Haagu, je povedal, da se bo v Jugoslaviji težko pogovarjati o miru, če bo še naprej divjala vojna. Konferenca se bo zanesljivo podaljšala. Da bo zagotovitev miru v Jugoslaviji trd zalogaj, priznava tudi predsedujoči konference lord Carrington, ki je prišel včeraj v Jugoslavijo. Interes Slovenije je, da bi bila mirovna konferenca čim krajša, saj dolga konferenca oddaljuje mednarodno priznanje Slovenije. Naša republika bo terjala mednarodno priznanje in od dokumentov o osamosvojitvi ne bo odstopila. To je na mirovni konferenci povedal dr. Dimitrij Rupel, naše stališče pa je ponovil tudi v razgovoru z lordom Carringtonom. Sploh se Evropa zelo obotavljivo obnaša do priznanja Slovenije in Hrvaške. V bistvu ga odlaša in ga povezuje z mirom oziroma dogovorom prizadetih v Jugoslaviji.

Da smo Slovenci v bistvu talci Jugoslavije oziroma da je grožnja s priznanjem Slovenije in Hrvaške pritisk na Srbijo je povedal tudi predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar, ki se je udeležil zasedanja evropskega parlamenta v Strasbourgu. Tudi na tej seji je prišla do izraza vsa zapletenost razmer v Jugoslaviji, pa tudi prepričanje, da metode, ki jih sedaj uporablja Evropa za umiritev položaja v Jugoslaviji, niso zadostne in bo treba uporabiti druga sredstva. ● J. Košnjek

Tradicionalna prireditev v Bohinju

Kranj, 17. septembra - Turistično društvo Bohinj je v nedeljo, 15. septembra, priredilo tradicionalno turistično-etnografsko prireditev Kravji bal v Bohinju. Program prireditve je bil ob dobrem vremenu pester in zanimiv, tako da so se gostje pošteno zabavali. Na začetku programa se je predstavila Godba na pihala iz Gorij. Sledil je mimohod bohinjskih planšarjev in majerjev z živino, ki so jih prignali s planin. Kulturni program se je nadaljeval z nastopom bohinjskih folklornih skupin, pevcev in predic iz Srednje vasi. Na koncu programa pa je za zabavo in razvedrilo poskrbel ansambel Lipa, povezovalc programa je bil Slavko Podboj.

Na prireditvi je bilo poskrbljeno predvsem za domačo bohinjško in lovsko kuhinjo. Jedače in pijače ni manjkalo. ● Helena Brudar

Pogovor o avtocesti

Klub Ni nam vseeno pri radovljški LDS vabi na pogovor o poteku avto ceste skozi občino Radovljica. Pogovor bo v sredo, 18. septembra, ob 18. uri v dvorani knjižnice v Radovljici. Marko Prešeren je ocenil štiri možne variante poteka avto ceste, priložnost pa bo tudi za pogovor o drugih učinkih ceste, predvsem o tem, kako izkoristiti cesto kot vir gospodarskega oživiljanja.

Pohod na tromejo

Več tisoč planincev na tromeji

Kranjska Gora, 16. septembra - Tradicionalnega pohoda na tromejo nad Ratečami se je tudi letos udeležilo več tisoč ljudi iz treh sosednjih občin. Srečali so se tudi župani Podkloštra, Trbiža in Jesenice.

V organizaciji Turističnih društev Rateče, Kranjska Gora, Podklošter in Trbiž je bil letos že dvanajsti pohod na tromejo nad Ratečami, ki se ga je udeležilo okoli 7.000 planincev iz vseh slovenskih dežel: Italije, Koroške in Slovenije. Pohoda so se udeležili tudi trije župani iz obmejnih občin, podpredsednik deželnega sveta Furlanije in Julijske krajine ter Janko Stušek, pomočnik republiškega sekretarja za ljudsko obrambo Slovenije.

Na tromeji je vedno veselo in bilo je tudi tokrat: organizatorji so postavili na vse tri strani meje stojnice, ki so bile bogato obložene z jedmi in pijačo, igrali so zabavni ansambli, ljudje so peli in se veselili. Nekaj zapletov je bilo dopoldne zaradi zastave, kajti na tromeji sta viseli le italijanska in avstrijska zastava, slovenske pa ni bilo. Ob dvanajstih so končno le obesili slovensko zastavo, mo-

ški pevski zbor iz Kranjske Gore pa je zapel nekaj pesmi.

Na tromeji so župani treh obmejnih občin pripravili tudi krajšo tiskovno konferenco. Vsi trije so poudarili, da že sam obisk iz treh dežel na tromeji kaže, da ljudje želijo živeti v miru. Pred dvanajstimi leti so pohod na tromejo organizirali prav zato, da bi tako manifestirali željo po odprti meji. Letos poleti pa so predstavniki Slovenije vročili v Celovcu pobudo, da bi ljudje iz obmejnih občin potovali preko sosednjih meja samo z osebno izkaznico. Vse tri dežele se tudi niso odpovedale pobudi, da bi na tem območju pripravili olimpijske igre, ki bi jih tako prvič v zgodovini organizirale tri države. Tudi danes še vedno trdno zagovarjajo to idejo in si vsaka po svoje prizadevajo, da bi organizirali zimsko olimpiado na območju treh dežel. ● D. Sedej

JELOVICA

Nočni ribolov na Bledu

Bled, 14. septembra - Letos je bilo na Bledu 33. mednarodno tekmovanje v ribolovu. Zaradi vojne je bilo tekmovanje predstavljeno na jesenski čas, iz istega razloga pa je bilo tudi manj udeležencev, še sploh iz tujine. V soboto je bilo tekmovanje za trofejno ribo. Začelo se je ob zgodnjem večeru in ob baklah potekalo še globoko v noč. Najboljši od 65 tekmovalcev je bil Janez Leban iz Ribiške družine Vevče, saj je ujel najtežjega soma. V nedeljo pa je bil ribolov na Savi. Pokal Bleda so podelili posameznikom, najboljši je bil Walter Ruter iz ekipe klubskih koroških ribičev, ta ekipa pa je bila najboljša tudi ekipno. Po nedeljskem ribolovu so imeli podelitev nagrad in priznanj in nato piknik pri Prireditvenem centru v Ribnem. Cene Vidmar je povedal, da tudi zaradi dežja

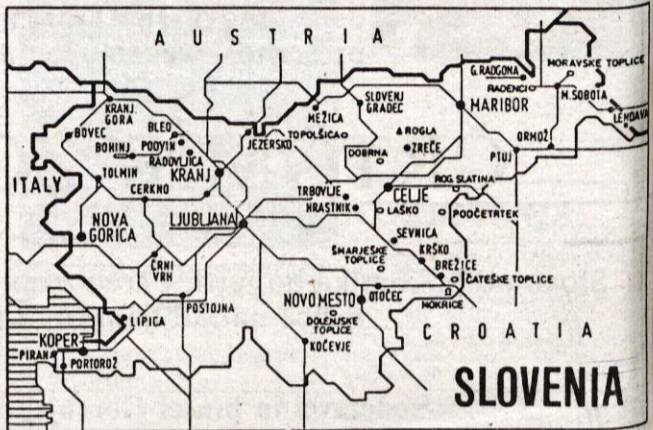
ni bilo toliko ljudi, za ulov rib pa ni bil najbolje primeren tudi jesenski čas.

Včasih je bila ta prireditev v okviru turističnih prireditev na Bledu, vendar so letos potekale le v okrnjenem obsegu. Zdravko Štibil, predsednik tekmovalne sekcije in Franc Krmelj, predsednik Ribiške družine Bled, sta povedala, da Ribiška družina Bled sodeluje s turizmom in gosti na Bledu. ● RP

"G. G."

GORENJSKA, WHERE ARE YOU?

Slovenski poslovni tednik Gospodarski vestnik je ob kranjskem odmevnem sejmu »Slovenski proizvod - slovenska kakovost« izdal posebno revijo v angleščini. V tej reviji »Slovenian business report« je seveda objavljeno vse o naši državi in zaradi informacije o tem, kako navzven predstavljamo Slovenijo, smo vam omenjeni zemljevid preslikali v Gorenjski glas. Čakamo namreč na ostre proteste Jeseničanov, Škofjeločanov in Tržičanov, saj teh pomembnih slovenskih krajev sploh ni označenih na slovenskem zemljevidu. »Samostojna republika« Bohinj pa je!

V soboto nam jo je zagodlo slabo vreme, zato smo odprli le poslovne prostore Turističnega društva Dragočajna - Moše. Med gosti pa je bil tudi predsednik Turistične zveze Slovenije dr. Marjan Rožič.

GORENJSKI GLAS

NOVINARSKI VEČER

ob 30-letnici kampa Smlednik v Dragočajni

bo v soboto, 21. septembra

Kje bo prireditev, bomo objavili v Gorenjskem glasu v petek. Že zdaj pa skoraj zagotovo lahko napovemo, da bo prireditev v Kampu v Dragočajni ob 16. uri.

Pokrovitelj: Zavarovalnica Triglav d. d. Ljubljana, Območna enota Ljubljana

Septembra skozi MERKURJEVE duri, da se pozimi »centralna ceneje zakuri!«

v SEPTEMBRU v MERKURJEVIH prodajalnah nižje cene posameznih izdelkov za centralno ogrevanje:

za **20 % ceneje**: termostatski in navadni ventili za radiatorje (ARMAL), ekspanzijske posode, garniture za cisterne, termo in hidro manometri...

za **15 % ceneje**: cisterne (ITPP), mešalni ventili (TVT in FERROTHERM), kotlovna regulacija, menjalna vratica...

za **10 % ceneje**: peči za centralno ogrevanje (FERROTHERM in TVT), obtočne črpalke (WILLO)...

IN ŠE sanitarne in vodovodne armature (ARMAL in UNITAS) za **20 % ceneje!**

POPUSTI VELJAJO ZA TAKOJŠNJA PLAČILA IN ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG. ZGRABITE PONUJENO ROKO, KOLIČINE SO OMEJENE! PODROBNEJŠE INFORMACIJE V PRODAJALNAH.